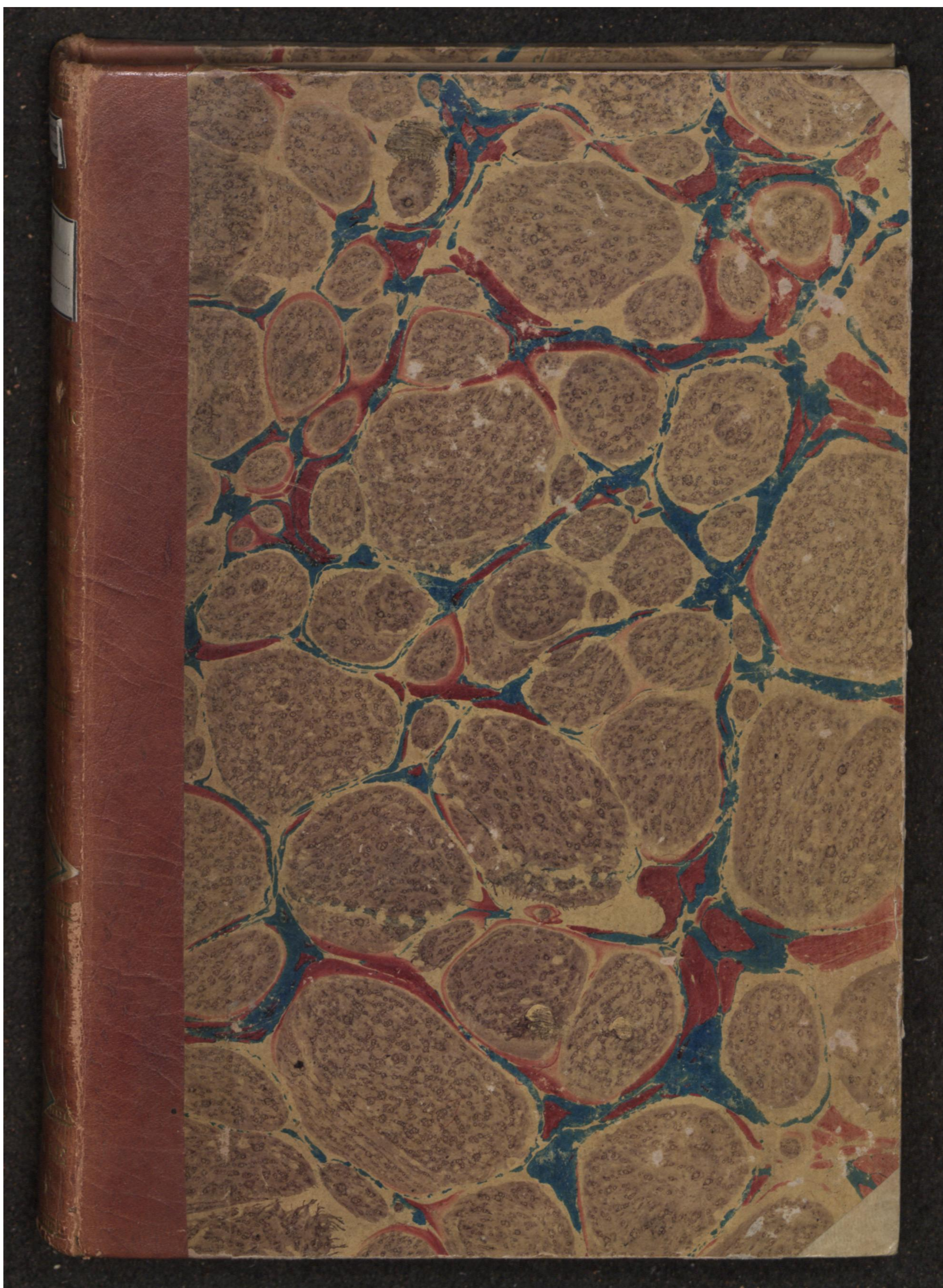
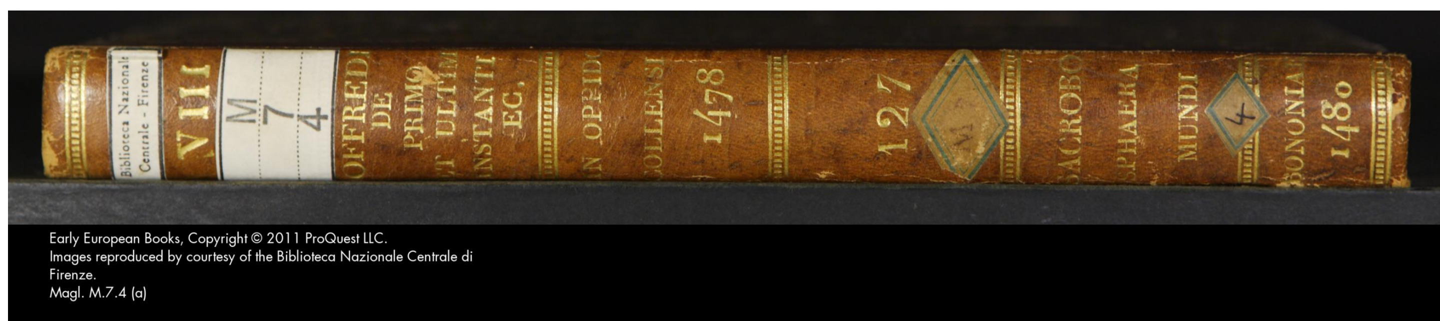
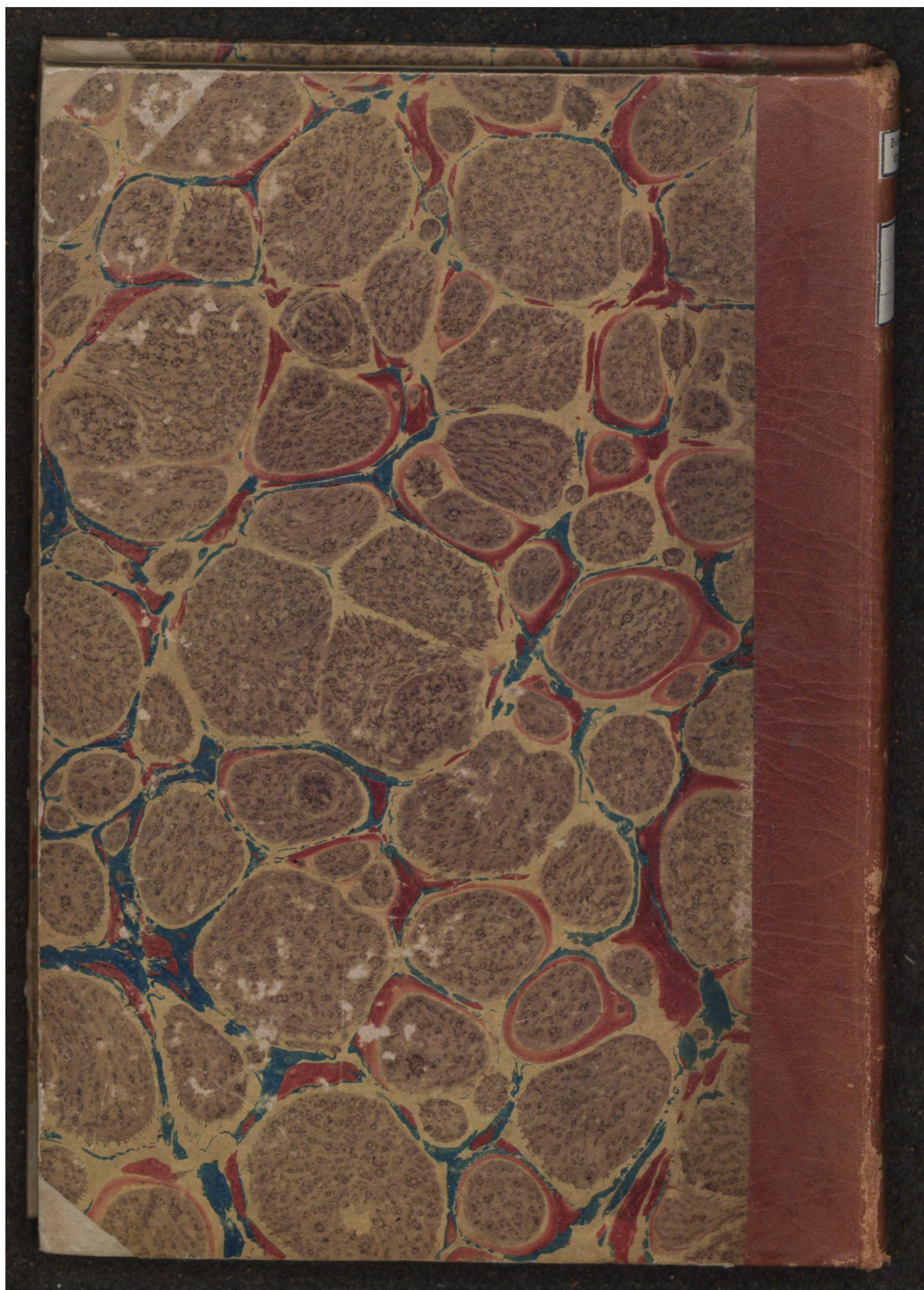

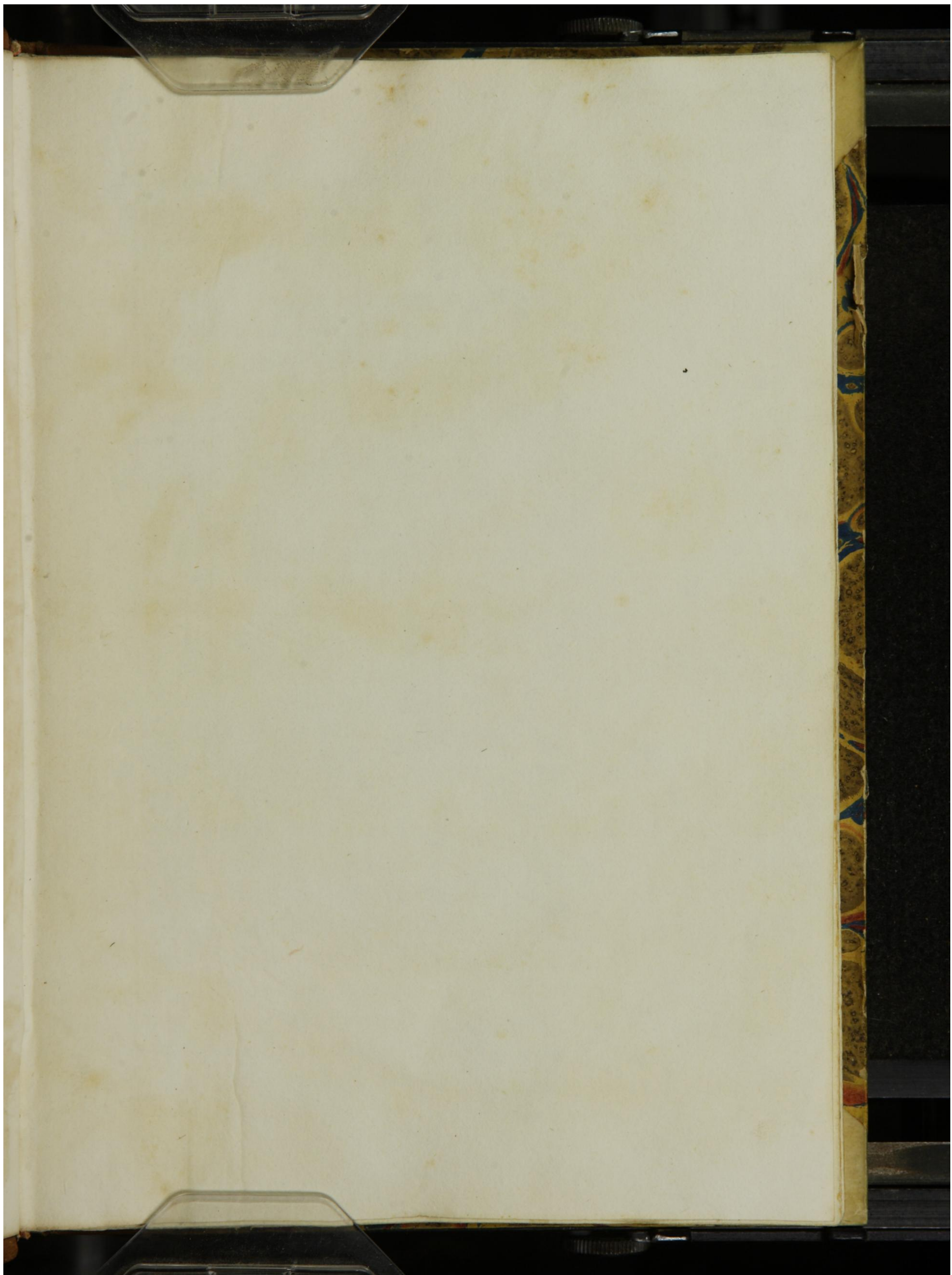

Biblioteca Nazionale Centrale - Firenze
VIII
M 7 4
OFFRED
DE
PRIMO
ET ULTIM
INSTANTI
EC.
IN OPPID
COLLENSI
1478
127
SACROBO
SPHAERA
MUNDI
BONONIA
1480

Illustris philosophi ⁊ medici Apolinaris Offredi Cremonensis de p̄ ⁊ ultio istanti i defensioẽs cõis opinionis aduersus Petrũ Mãtuanũ feliciť incipit.

Dicemus naťaľr ⁊c. Prio magr̃ notã ter dicit naťaliter loquẽtes: quia su pnaťaliter ⁊ p potẽtiã diuinã posset maťia ſ3 se ⁊ q̃olib3 sui creari: sicut q̃ increatõe mũdi deus creauit simľ mũdi maťias ⁊ eius formas ſbãles. Dicit q̃ ſm se et q̃olibet sui: qa l3 opositũ icipiat uel desinat esse ſm se totũ catholice: nõ tñ desinit eẽ ſm q̃olibet sui: quia nõ desinit eẽ ſm eius maťia3 cũ maťia nullo mõ desinat eẽ. Põt igiť argui suppõ sic: oĩe q̃õ ẽ aut ẽ maťia aut forma ſbãlis uľ accñtalis aut cõpositũ ex maťia ⁊ forma ſbãli: ſ3 maťia nõ põt naťaliť icipeř uel desineř eẽ cũ sit naťaliť eťna igenita ⁊ icorruptibiľ: Et p idẽ nullũ opositũ potest ſm q̃olib3 sui icipeř uel desineř eẽ ꝓpť eius maťiã seqť igiť q̄ sola forma ẽ hmõi q̃ põt ⁊c. Arguitñ aľs q̄ aliq̃ maťia põt desineř eẽ ſm se ⁊ q̃ol3 sui ut sit: A materia aq̃ in quã successiue introduciť forma ignis: ⁊ oñr succiue corrũpeť forma aq̃ aut desinet eẽ: nã q̃cito in aliq̃ pte erit forã ignis ⁊ in alia forma aq̃ nõ ãplius erit a maťia: qa si sic: g̃ a maťia erit maťia una: ⁊ p oñs otinua: q̃õ repugnat casui ee q̄ forẽ erũt discõtinue: iõ ⁊ maťia. Et p idẽ arguiť q̄ ſm q̃ol3 sui desinet eẽ: qa si aliq̃ ps remanebit sit b. ⁊ seqtur ex casu q̄ p̃us forã ignis introduceť in ptẽ ꝓpiquã b. q̃ rmotã: ⁊ p oñs aliñ

in aliq̄ p̄te b. erit forma ignis ⁊ ī alia forma aque et tūc fiat argumētū ut prius. ¶ Et p̄ idē argueret ꝙ ipsa ē s̄m se ⁊ quodlꝫ sui: icipet enī ee̅ in fine generatōis totius forme ignis: ⁊ de q̄libet p̄te ar guet. ¶ R̄ndet ↄcedēdo q̄ð argumētū ꝓbat: sed hoc nō ē ↄ̄ itentōēꝫ magr̄i: q uult ꝙ mat̄ia nō po test desiner̄ ee̅ s̄ꝫ se ⁊ quodlꝫ sui ut nihil eius r̄ma neat post eius desitōēꝫ: nec sic icipe ee̅ s̄m se ⁊ q̄ð libet sui ut nihil eius fuerit āte eius inceptōēꝫ aut p̄tiū suaꝝ. ¶ Cōsidera eius primū correlariū: si a liq̄ð ens nat̄ale icipit uel desinit ee̅ hoc est q̄a eius forma icipit ul' desinit ee̅ ¶ Prīo notāter loq̄t ↄclu dēter: nā s̄ꝫ eū multa sūt hmōi q̄ nō icipiūt nec de sinunt esse sicut homo: ut īfra apparebit. ¶ Secūdo per ens nat̄ale itelligit ↄpositū ex mat̄ia ⁊ forma et sic forma s̄bālis uel accn̄talis nō erit ens nat̄ale alioq̄n falsū eēt dcm̄ suū: quia forma nō incipit ee̅ eo ꝙ sua forma icipiat ee̅: ¶ Ueritas autē correlarii p̄ꝫ postq̄̄ materia nō pōt incipe uel desinere esse. ¶ Al's tamē argui ↄtra correlariū: q̄a sor. aliq̄n̄ ↄ̄ sinet ee̅ ⁊ tamē eius forma s̄bālis nūq̄̄ desinet esse tenēdo aīam intellectiuā a mat̄ia posse separi ⁊ p̄ petuo p̄manere. ¶ Respondi ꝙ dēt limitari corre lariū: ꝙ si aliq̄ð ens nat̄ale desinit ee̅ hoc ē quia eius forma desinit ee̅ aut saltēꝫ sepat̄ a mat̄ia: Et hec r̄n̄sio ē uera s̄ꝫ nō ad mētē eius. ¶ Aliter r̄n̄di ꝙ sor. nō desinit ee̅ nec desinet: ⁊ hoc coll'r ex uer bis eius ifra eo ꝙ ille binarius ex a. mat̄ia ⁊ b. for ma sor. nūq̄̄ ↄ̄sinet ee̅: ⁊ ille biarius ē sor. g̊. ꝛc. ¶ Hec r̄n̄sio ē ad mētē eius: ꝙ autē ille binarius nō desinit nec desinet p̄ꝫ postq̄̄ tā a. materia q̄̄ b. aīa

perpetue erūt. ¶ Argui tamē al's ɔtr̄a rn̄sionē illā et ꝓbabā ꝙ sor. desinit eē: simus i ꝓ nō eē b. forē in a. mat̄ia ul' eius pte: ita ut nūc ꝓ nl'lā ptē a ma terie iformat: ſ; imediate ante hoc i aliquo istāti i forābat aliquā: ⁊ arguit̄ sic: sor. in istāi pn̄ti non ē ⁊ imediate āte hoc fuit i aliquo istāti: qa ille bīarius imediate ante hoc fuit i aliquo istāti: g̊ sor. ɔ̄sinit eē. ¶ Argui ēt al's ꝙ ē possibile sor. icipe eē sit nūc ultiuz nō eē b. forē in aliq̄ pte a. mat̄ie: ⁊ seqt̄ ꝙ sor. icipit eē: ꝓbat̄ qa sor. in istāti pn̄ti nō ē ⁊ imedi ate post istās pn̄s erit i aliquo instāti: g̊ sor. incipit eē: maior pz ⁊ mīor ꝓbat̄: qa ille binarius imedi ate post hoc erit demr̄atis a. mat̄ia ⁊ b. forma ⁊ il le binarius erit sor. g̊ ɔ̄cl. ɔn̄a pz ſm eū ⁊ assūptuz est notū in casu. ¶ Vel posset argui ut p̄us: hoc in cipit eē g̊ sor incipit eē a ɔuertibili ad ɔuertibil'e. ⁊ assūptū arguit̄ ut p̄us. ¶ Considera t̄am suppōem cōtra quā argui al's supposito ꝙ dent̄ mīma nat̄a lia: ⁊ ꝙ ex b. aq̄ generet̄ a. ignis: ⁊ ꝙ sūmus gra dus cal'itatis ⁊ siccitatis aliquādo erit introductus in aliqua certa materia minori minimo naturali antequam in ista sit forma substantialis ignis: q̄ꝺ satis possibile uidetur aut saltez dispositiones qua lificatiue sufficientes inducere formam ignis et abi cerere formam aque erunt in illa parte: et patet ꝙ in illa parte non erit forma ignis sed forma aque cum materia non possit stare sine forma Et ta men in illa parte non est dispositio conueniens forme aque. Hoc est argumentum Angeli i suo de maxi a et mīma mat̄ia. ¶ Dixi huic argumēto

2

al's ꝑ ꝙ ꝯm M. non admittit dari minima naturalis ymo maifeste ifra tenebit oppositū. ¶ Dixi ƺo ꝙ illo admisso argumētū ꝓbat ut ꝯ ɔcedit Angelus ꝯ correlariū ē limitādū de forā ſbāli totali q̇ non ē ps alterius. ¶ Cōsidera terciā suppōez ꝙ agēs naturale uelotius ꝛc. Argui al's de lūioso agēte lūis latitudiez uniformit̉ difformē a g̃du ut. 8°. ad non gradū p pedalē distātiā ⁊ duplet̉ eius potēcia licz in g̃du nō itendat̉ nec reitrat̉: ita ꝙ eādē latitudinē agat p bipedalē distātiā: ⁊ seqt̉ ꝙ ubi erat nō g̃dus ꝓducet de nouo lumē ut. iiii. ad nullū tñ pūctuz citra ꝓducet lumē ut. iiii. ymo ut pꝫ i tractatu de lūiosis ꝺ nouo ꝓducet latitudiez uniformit̉ difformē a nō g̃du in extremo aeris tāgeute lūiosum ad g̃dū ut. iiii. in pūcto predcō. ¶ Al's dixit ꝯ ergo ꝙ cetera nō sūt paria: eo ꝙ in toto illo pedali pūcta remotiora sūt ut sint magis apta lum̄ reiper̄ ab illo lūioso q̃ ꝓpinqora: ē igit̉ dispitas ex pte dispōis passi. ¶ Cōsidera illā suppōez Mat̉ia saltē inferior nō possit star̄ sine forā ſbāli sibi inherēte ꝛc. Dic saltē iferior pp corpus celeste q̇ꝺ pōt aliquo mō dici mat̉ia ⁊ tñ ꝯꝫ Auer. nō hꝫ formā inherentē: lꝫ ɔcedi possit ꝙ hꝫ formā assistētē itelligētiā. ¶ Cōsidera ulterius circa correlariū q̇ꝺ pricipl'r infert̉: illud ei nō appꝫ mihi necāriū lꝫ sit ut plimuz uerꝫ. Et hoc al's declaraui i duobꝫ caibꝫ. ꝑ de agēte itriseco: ut si sit aq̃ uniformit̉ calefcā ⁊ ab itn̄ se co reducat̉ ad pristinā fritatē: ⁊ forma aque simil' cum frigiditate eius uirtuali sit equaliter potens ubiqꝫ aliis paribus: et eius caliditas p totū equalis medii ⁊ sic ex parte continentis paritas: patet ꝙ

uniformiter p totũ frigefiet: ⁊ sic uniformiter p totũ
acqret dispõẽs faciẽtes ꝓ formã aq̄. ¶ Alius casus so
let poni cõir de duob⁊ lũĩos ĩtẽs ut. 8°. quoꝝ utrũꝫ
sufficiat agere latitudiẽꝫ uniformiter difformẽ lũĩs a
gdu ut 8°. usꝫ ad nõ gdũ p distãtiã pedalẽ: ⁊ po
nanẽ hec duo ĩ duab⁊ extreitatib⁊ uiũs medii peda
lis uniformis ⁊ lũĩs ab utroqꝫ receptiui: ⁊ tũc pꝫ q
si ex duob⁊ lũĩb⁊ ab illis agẽtib⁊ in eodẽ pũcto ĩduc
tis fiat unũ lumẽ in quolꝫ pũcto illius medii eq̄lis
gdus lũĩs: ⁊ p ɔ̃ñs ꝓducet ĩ quolꝫ eq̄lis gdus cali
ditatis. ¶ Si aũt nõ fiat unũ: saltẽ in quolꝫ pũcto erit
eq̄lis de multitudĩe lũĩs naẽaliẽr caliditatis ꝓductiui
et p ɔ̃ñs in quolꝫ puncto eq̄lis gdus caliditatis ꝓdu
cet. ¶ Et p idẽ si dꝫ formã ignis mediãte illa calidita
te induci tã cito inducet in ptẽ ꝓpinquã sicut rmo
tã. ¶ Alius casus ẽ ymagiando passũ. a. eẽ ĩ se uniformis
q̄litatis ꝫ difformis rsistẽtie taliẽr: ut lꝫ rõe ꝓpinqta
tis maioris dẽret uelotius ageri ĩ a. q̄ ĩ b. tam b. sit
tãte mĩoris rsistẽtie q oib⁊ ɔpẽsatis agat eq̄ ueloci
ter in b. sicut a. ⁊ siliẽr de oib⁊ aliis pũctis ɔsiles dis
põnes faciẽtes ꝓ formã inducẽda: tũc pꝫ q cõtinue
erũt in oib⁊ pũctis passi: ⁊ p ɔ̃ñs eq̄cito formã ĩduce
tur in ptẽ rmotã sicut ꝓpinq̄. ¶ Appꝫ mihi q ar
gumẽta ꝓbẽt ueritatẽ adhuc nõ tenẽdo minima na
turalia ⁊ q ĩ mĩmi naẽal q̄lꝫ ptẽ formã siẽ ĩducit n
ẽ dubiũ. ¶ Sꝫ corrlariũ m. ẽ utplim l' q̄ si p ueꝝ. ra
rissĩe ei aut forte nũq̄ sic rpit ꝰ fcõ eueir sic ĩ caib⁊
ill' poit. ¶ Ad argumẽta sua ad prius dr sic dic rñsio
ibi poita. ¶ Ad rplicatõꝫ ɔ̃ rñsiõꝫ dr negãdo ɔ̃ñam.
ymo potius ex illo añte apꝫ ɔcludẽdo oppositũ nisi
forte lr̃a sit corrupta ¶ Ad scdꝫ dr q ĩ casib⁊ meis

3

nõ psuppono dari mīma nat̄alia: nec dico dari mī
mū ignē: tū qa illud ē ꝓbabile ⁊ ur̄ de mēte Aris.
iō defendat̄. Et õnr dr̄ ꝙ dato mīmo igne ⁊ ipso
diuiso ĩ duas medietates stati ɔuertet̄ in nat̄aꝫ ɔti
nētis: ⁊ õnr subito ĩ q̄lꝫ ptē sue mat̄ie acqret̄ forā
sbālis sil'is forē mediu ɔtinētis: ⁊ subito acqrēt̄ dis
põēs faciētes ꝓ illa forma. Tꝫ r̄ ibi uelle nisi lr̄a sit
corrupta ꝙ nullū elemtū possēt stare sub tā modica
q̄titate sicut ignis: cuius oppositū appꝫ rõabile eo
ꝙ sicut elm̄ nat̄aliter ē densius: ita nat̄alit̄ ur̄ posse
p se star̄ sub miori q̄titate: ⁊ sicut el'nta ĩ toto uni
uerso sibi det̄iant miorē molē quo ad totā eaꝝ mo
leꝫ: ita ĩ nat̄alit̄ sibi limitāt miorē q̄titateꝫ ⁊ sub
miori q̄titate stare pñt p se. Ex his ifero õ M.
ꝙ correlaria sequētia de forā maĩati generāda uel
corrūpēda ⁊ õnr de ĩaĩato generādo uel corrūpen
do sic ɔditõalit̄ posita nõ sūt uera: ꝭ absolute posi
ta sunt uera ꝓ maiori pte uel q̄i sp. Idē ĩ dr̄ de
sequētibꝫ correlariis quo ad aĩaꝫ uegetatiuā siue aĩ
mā plāte. sūt eniꝫ utpluriuꝫ uera absolute posita: ꝭ
cõditõalit̄ nõ: qa ɔditõalis uera ē ꝓpõ necia: Tꝫ i
de tñ cū M. ibi incidēter dic: ꝙ ad generatõꝫ uius
forē seqt̄ corruptio alterius si precedēs extensa fue
rit: hoc forte dic qa preter iductõeꝫ aĩe in materia
hoĩs fit ĩductio forē pticularis ut forē sbālis carnis
ossis ⁊ similiū ⁊ tñ precedēs nõ corrūpit̄. Eꝫ idē
diceret aliqs dicēdū ur̄ de forā asini. s. aĩa ⁊ formis
mēbroꝝ eius pticularibꝫ. Uel melius hoc dic ꝓp
ter generatõeꝫ forē cadaueris ex hoĩe: nõ eniꝫ opꝫ
aĩaꝫ itellectiuā preexñtē corrūpi ꝭ sufficit eā a ma
teia separi. De aliis correlariis quo ad aĩaꝫ sēsiti

nā correlīū p̄m̄ ē ut pl'iuꝫ ueꝝ: ꝛ̄ hoc ſuppoīto ut ſupponit ꝙ nō dent̄ mīma natalia. p idē ſꝫ eſt ut pluriuꝫ ueꝝ. ꝯtꝛiū āt eēt ueꝝ apō ipſū ſꝫ penes ali am opīoꝫ oīo falſū. Cōſidera tñ cū dic ꝙ forā aſi ni nō p̄t ſub maiori uel mīori q̄ntitate ſtar̄ q̄ gene rari lꝫ de mīori uideat̄ ueꝝ nō tenēdo mīma nat̄a lia: nō tñ ſic udet̄ de maiori: nō ei uerisil'e ē ſub tā ta q̄ntitate poſſe forāꝫ aſini generari ſub q̄nta ſtare pōt ī fine ſue adoleſcētie. Cōſidera ulterius ꝯclō nē quā poīt de aīa ītellcīua: ipſa ei nō ē nccīa ut in ſimilib; ꝯdixi lꝫ ut pluriuꝫ ꝛ q̄i ſp uera. Et ad ꝓ batōꝫ ſil'r dr̄ ꝙ ſolū ē ut pluriuꝫ uera ut ī precedē tib; dcm̄ ē. Ad aliā ꝓbatōꝫ ꝯſidera cū poīt caſū ꝙ a. ſit maxīa cal'itas cū nō pōt ītroduci forā hūa na: ꝛ mīma cū q̄ nō pōt ſtare forā dati ſemīs nō ē poſſibl'e qꝛ tūc quō ī aliquo pūc. eēt a. cal'ias ī illo nō eēt forā hūana nec forā dati ſeīs pexn̄tis: ꝛ ſic eēt materia ſine forma. Forte lr̄a ē corrupta: ꝛ ubi dicit ꝛ mīma ꝛ̄ꝛ̄l. dꝫ dici uel: ꝛ ſic correxi in libro meo. Sꝫ ulterius ad uīm argūm̄ti ꝯcedr̄ eē poſ ſibile ꝙ ī certa p̄te materie ſꝫ ſe ꝛ q̄ōlꝫ ſui incipi at ſubito īduci aīa hūana: ꝛ ꝯñr ꝙ ḡdus calidita tis ut. iiii. incipit induci ī q̄lꝫ p̄tē illius materie. et negat̄ ꝯña: agēs ē ꝓpinquius uni p̄ti q̄ alteri: er go uelotius agit in ꝓpinquā: quia oppoſitum ꝯñ tis cū añte eſt poſſibile ut ſatis declaratū eſt ſupra.

Et cum arguitur de actione ab intrinſeco. Dicit̄ ꝙ poſſit hoc fieri ſine materia illa ſit uniformis ſi ue difformis: dummodo concurrentibus agente in trinſeco et extrinſeco ſimul: taliter cōtingat ꝙ in eodeꝫ inſtant ierit introductus ḡdus caliditatis ut

4

q̃tuor in quelȝ pũctũ illius ptis: q̇ȯ satis ur̃ possibi
le ex supius dcis. Et p idẽ pȝ ad 3am ptẽ ꝯclõis
ꝙ lȝ ut plimũ sic ꝯtigat nõ tñ ẽ ulr uera aut nccia
Et ꝯñr possibile ẽ aut ꝯtingit lȝ rarissiuȝ ut ĩ certã
ptẽ mat̃ie subito inducat̃ forã cadaueris: et negat̃
ꝯña cũ infert̃ ꝙ tũc forã cadaueris crearet̃: nõ ei ꝓ
ducet̃ nisi ĩ mat̃ia presupposita. Ꝟꝫ era ãt cretio est
cũ nõ solũ forã fȝ se ⁊ q̇ȯlȝ sui in certa mat̃ia ꝓdu
cit̃: ȝ ult̃ius reqrit̃ illã ꝓduci sine mat̃ia aut mãm
eius subito ꝓduci. p hoc pȝ ad sequẽtia corr̃lia: nõ
ei sũt nccia ȝ solũ ut pluriuȝ ꝯtingẽtia ut satis pȝ
ex predcis. Dic ãt notãt: posito ꝙ nõ ṗus creet̃
q̃ mat̃ia ĩforet pp quosdã theologos tenẽtes aiaȝ
hũanã p ĩstãs ṗus crear̃ q̃ mat̃iã inforar̃. Et per
idẽ ad ultiuȝ correl̃iuȝ in fine capituli dr̃ non ẽẽ ne
cessariũ lȝ ꝓ maiori pte uerȝ.

2m Cm

Circa scḋȝ capitulũ uidelȝ Scire oportet ꝛc.
cõsidera diligẽter Et ꝑ suppões. Pria nãȝ suppõ
et 3a sũt limitãde penes cõeȝ opĩoȝ prefatiȝ Enties
beri ut ĩfra dicet̃ in rñsionib9 ad argumẽta sua. Ne
gat̃ itaqȝ illḋ q̇ȯ ꝑ ꝯcludit ex p̃missis siue cõclu
sio siue corr̃lariũ fuerit uel ultima suppõ: uidelȝ ꝙ
nihil q̇ȯ ꝓducet̃ ṗus ꝓducer̃ q̃ erit ꝓductum. Et
ꝯñr dr̃ ꝙ res pmanẽs succiue ꝓducẽda sicut q̃titas
uel q̃litas ṗus ꝓducet̃ q̃ erit ꝓducta: qa in fine tẽ
poris sue ꝓductõis hẽbit pmũ ẽẽ ꝓductũ: ȝ in to
to tpe ãte finẽ ꝓducet̃. Ad rõẽs in oppositũ dr̃
sicut Rñdet̃ ꝙ ubi q̃titas pedalis grã exẽpli q̇ ḋ
beret a sor. ãcqri in hora nõ remãebit in fine nec a
liqd eius: q̃titas pedalis nõ ꝓducet̃ nec ãcqret̃ ȝ
quelȝ minor ea ꝓducet̃. Similit̃ dr̃ ad alios ca

ſus poſito ꝙ quãdo ꝓducet̃ ſa medietas illius q̃ti tatis corrũpet̃ pma: aut qñ ꝓducet̃ ſa ps ꝓportio nalis corrũpet̃ pma: ⁊ ſa corrũpet̃ qñ ꝓducet̃ tcia ⁊ ſic in ĩfinitũ. Et eodẽ mõ dico de ptrãſitõe ſpa cii. In oibꝫ enĩ illis caibꝫ ut illic dr̃ nõ acqret̃ illa q̃titas nec illo totũ ſpaciũ ptrãſibit ut dic hẽtiſ. in ſophiſtico illo: omĩs hõ q ẽ albus currit. Et ↄñr cõcederet̃ ꝙ qlibꝫ ps ꝓportõal̃ a. q̃titatis ſm hãc diuiſionẽ acqret̃: ⁊ tamẽ a. q̃titas nõ acqret̃: Sed in ꝓ caũ dr̃ ꝙ pma medietas acqret̃: ſa autẽ non.

Ad replicatõez in oppoſitũ admiſſo caũ de ſor. et platone dr̃ negãdo illã ↄñaz: ſor. ⁊ plo. ꝑ totaz illaz horã augebunt̃ ab eq̃li ꝓportõe ⁊ aptitudĩe ad agẽdũ ⁊ uniformiter ⁊ equelociter: g̃ ſor. ⁊ plo. eq̃les q̃titates acqrent. Fundat̃ enĩ argumẽtũ ſup ſuppõe pma que dꝫ ſic limitari. Si aliq̃ agẽtia a gẽt ꝑ equale tẽpus a ꝓportõibus ⁊ aptitudinibꝫ ad agendũ eq̃libus / ceteris paribus / neutrũ eoꝝ ma iorẽ ꝓducet effectũ q̃ reliquũ: ſ3 in ꝓpoſito cetera nõ ſũt paria cuꝫ q̃titas ſor. nõ r̃manebit in fine: ⁊ q̃ntitatis platõis ſic. Similit̃ dicet̃ ſi plato. rema neret ⁊ ſor. nõ. Vel põt limitari ſic: neutrũ illo rũ in aliq̃ ꝓportõe maiorẽ effectũ ꝓducꝫ q̃ reliquũ impedimẽto deducto: ⁊ ſic erit in ꝓpoſito nr̃o. q̃uiſ ei plo. maiorẽ q̃titatẽ acqret q̃ ſor. quia acqret pe dalẽ: ſor. uero nõ ſ3 q̃libet minorẽ pedali: in nulla tamẽ ꝓportõe maiorẽ acqret plo. q̃ ſor. Dico no tãter deducto ĩpedimẽto: qa ubi a. mobile mouere tur equelocit̃ ſicut b. in hora: ſ3 a. ꝑ ſe moueat̃ uer ſus oriens: ⁊ ꝑ accñs uerſus occidẽs ſicut de eo qui mouet̃ in naui ↄ̃ mota ↄtingeret b. ptrãſire maius

2a limitatio [?] suppositionis

Alia limitatio eiusdem

spaciū q̄ a. ꝓpter īpedimētū q̄d accit a. ⁊ nō b se curius ē tam̄ limitaṯ cū ly ceteris pibꝫ. ¶ Per idē rn̄ deṯ ad ſaꝫ r̄plicatōꝫ negādo illā ꝯn̄aꝫ sor. p totaꝫ illā horā mouebiṯ uniformiter ⁊ equeloeiter q̄ tm̄ per trāsibit in sa medietate sic in pma. Fūdaṯ enī sup sa suppōe que dꝫ sic limitari. p oēs motus unifor mes ⁊ eq̄ueloces. s. eiusdē spēi in eq̄li tpe ceteris pi bus eq̄les acquirēt effc̄ūs: hic āt cetera nō sūt pia. Aut sic limitabiṯ eq̄les ꝓducētur uel sūt apta ꝓdu ci effectus: ⁊ sic ē ueꝝ in ꝓposito: lꝫ enī nō eq̄les effc̄ūs acq̄rētur a sor. ⁊ plo. tamē sūt apti acq̄ri p il los motus ⁊ acq̄rerētur quecūq̄ꝫ alio ꝯducto. ¶ Ad aliā uero rōeꝫ dr̄ negādo ꝯn̄aꝫ q̄ tūc nullū successiuū erit uel ꝓducetur: aliud ei dicēdū ē ꝯ re successiua aliud de re pmanēte. q̄uis enim res pmanēs succes siue ꝓducatur: ad eē tam̄ sui r̄quiriṯ illā eē simḻ sꝫ qualꝫ sui ptē in aliquo istāti: ⁊ p ꝯns idē r̄qritur ad hoc q̄ acq̄retur uel erit acquisita. nō sic aūt ꝯ re successiua cuius ptes cōtinue de sui natura corrū pūtur ⁊ alie cōtinue generātur: q̄r rō nō cōcludit. ¶ Ad aliā r̄plicatōꝫ rn̄r q̄ illa pedaḻ q̄titas non erit motus augm̄tatōis q2 nūq̄ erit nec erit actus augm̄tabilis m̄q̄tū augm̄tabile q̄ nūq̄ erit: ⁊ per ꝯn̄s nulla erit tōlis q̄titas q̄ acquireṯ p totā horā q2 nulla erit maxīa q̄ sic sꝫ pedalis erit mīma que nō: ut dic Hentis. loco allato: sꝫ ꝯcediṯ q̄ ꝓ quolꝫ instāti hore q̄titas q̄ tūc erit erit augm̄tatio. Et ꝯnter dr̄ q̄ accipiēdo motū ꝓ motu sm̄ materiaꝫ nullus motus adeq̄te erit in illa hora: Sꝫ accipiē do motū ꝓ motu sm̄ formā iuxta moꝯ loquendi Auer. sc̄o phicoꝝ dr̄ q̄ aliquis motus adeq̄te du

limitatio 2ᵉ ꝓpositionis

alia limitatio eidem

rabit p horā ⁊ illi nō correndebit aliquis terminus adeq̄tus ꝫ infiniti ei correndebūt tꝑ adeq̄ti infinitaꝝ ptiū illius motus: ⁊ ꝯn̄r nulla q̄titas erit iste motus: ꝫ ille motus ē uel erit de pn̄to passionis: et nullus talis ē q̄titas. ¶ Et cū arguit̄ ꝙ saltē ille motus distinctus a q̄lꝫ q̄titate ⁊ qui adeq̄te durabit p horā nō ꝓus ꝓducet̄ ꝙ erit ꝓductus ꝯcedr̄. ¶ Et cū arguit̄ ꝙ sil'r dicēdū ēst de q̄lꝫ re alia succīue ꝓducēda: negat̄ ꝯn̄a ⁊ silitudo. aliud enī ē de re successiua aliud de re pmanēte successiue ꝓducenda ut prius dicebatur. ¶ Ad aliā replicatōꝫ cū arguitur de a. ⁊ b. passis nō coloratis ⁊ d. e. agētibꝫ: quoꝝ d. remaneat in fine hor̄: e. uero nō. ¶ Dr̄ ꝙ siue ille acq̄sitōes albedinū erūt uniformes siue difformes ꝙ albedo tā a. q̄ꝫ b. remanebit in fine hor̄ ⁊ r̄speū utriusqꝫ eadē uel similis erit maxīa albedo in fine hore quā utrūqꝫ illoꝝ habebit. licꝫ enīꝫ de eo q̄ recipit albedinē dicereꝫ hentis. si nō remanet ꝙ nulla erit maxīa ꝫc. nō tam̄ inuenio euꝫ sic dr̄e de agēte nec rōnabiliter dicere posset. stantibꝫ enīꝫ a b. in fine hore respeū utriusqꝫ est uerū dicere: in a. est una albedo totalis ⁊ similiter in b. ¶ Et ꝯn̄r dr̄ ꝙ illa albedo in b. ꝓducetur ab e agēte in tota illa hora ⁊ in fine erit ꝓducta ꝓtūc tam̄ a nullo agēte hēbit eē ꝓductū: quia licet ꝓduci r̄quirat pn̄tiā agētis tam̄ ꝓductū eē nō necio requirit pn̄tiā agētis. ¶ Sed cū ulterius ponitur ꝙ b. passū simul cuꝫ e agēte desinet eē ꝯn̄r dr̄ ꝙ ī fine nō erit aliq̄ albedo totalis acquisita maxime tenendo ꝙ ad desitionem compositi ⁊ eius uariatōneꝫ. seq̄tur desitio et uariatio accn̄tiuꝫ: ⁊ sic nulla totalis albedo adeq̄te

acqret in hora: nec aliq erit total' adeqte acqsita ī fine hor: ꝛ hoc respcū c. agētis ꝛ b. passi: ꝫ rspcū d. ꝛ a. aliq tal' adeqte erit in hora. Ad aliā repli catōes negat utraqꝫ ↄcl'o ꝛ ↄcedit in caū ab eo po sito: ꝙ cū tal'r erit itēsa cal'itas a. ut hꝫ ꝑportōes duplā ꝰ b. ꝙ ꝑtūc aget a. ī b. a ꝑportōe dupla: ꝛ ↄn̄r tūc illa erit maxia ꝑportō ꝑꝫ ꝙ̄ agꝫ ꝛ ueloci tas ab ea ꝓueiēs erit mxia. et si illa cal'itas erit ut iiii. gr̄a exēpli ↄcedit ꝙ c. cal'itas ut. iiii. ꝑ tūc agꝫ Et cū ifert ꝙ āte hoc agebat negat ↄn̄a: nec ē r'la aliq ꝙ qcqd succiue agit ꝑus agebat. Et negat ul tius illa silitudo ꝛ ↄn̄a: oē qꝺ mouet ꝑus mouebat ꝙ. Dico ei ꝙ lꝫ de aliquo agēte succiue uerificetur prefati de agēte ꝑncipli: ꝙ cū fit actio succiua ꝑus ab aliquo agēte fiebat actio: nō tn̄ sic oꝫ eē de agē te istrumētali: nūc āt cal'itas ē agēs istr̄ale: ignis āt gr̄a exepli l' eius forā ē agēs ꝑncipale. Et iō i caū predcō seqt ꝙ āte datū istās aliqꝺ agēs ꝑus in b. uidelꝫ a. l' sil'e: ꝫ hoc nō seqt de cal'itate. Ex quo pꝫ nō ꝑbari ꝑmā ↄcl'iōꝫ. d. eiꝫ i caū illo nō agit ue locius a. ymo agūt equelocit ꝛ a ꝑportōne dupla.

Ex eodē ptꝫ ad sequentē ↄclusionē q negat: et ↄnr dr̄ ꝙ cuꝫ a. incipiet moueri uelocitate d. uidelꝫ ut. iiii. gr̄a exēpli poterit ↄtinuare motū suū fm il luꝫ gdū uelocitatis: ꝛ ↄn̄r dabit ꝑmū. ō. i quo mo uebit uelocitate d.: ꝛ maxima ꝑportio ꝛ maxia uelocitas q ꝑ tūc mouebit. Posset ēt aliqs cauil lar ꝯ. M. qū uult ꝙ c. cal'itas nō ꝑus fuit: ymo fm eū ꝑus fuit in tpe lꝫ i nullo. ō. ꝑus M. ↄcederet. ꝛ ideo cōtra alios conat cōcludere ꝙ c. fuit ante ilꝺ instans sicut ante illud ꝓducebatur. Ego uero

replico ꝯ̃ rñsiones illas ⁊ pono agẽs pricipale intẽ
di in potẽtia aut nõ eẽ ꝯtinue idem: ut si successiue
forã ignis genereť: ⁊ sicut succiue generať ita suc
cessiue agat: ⁊ ꝑꝫ ꝙ ꝯtinue ẽ plus de forma ignis
ita ẽ maioris potẽtie ad agẽdũ in b. ⁊ simuſ nũc in
medio istãti in quo forã ignis q̃ ꝓ tũc repiť hꝫ ꝓ
portõꝫ duplã ad b. ⁊ pꝫ tũc ꝙ illa forã ꝓ tũc non
aget alr̃ ꝑus egisset: hoc ãt ẽ fl̃m: qa nõ ꝑus fuit.
Ex quo ifero ꝓportõꝫ duplã nõ eẽ maxiãꝫ nꝫ
aliã miorẽ duplã q̃re ꝫc̃. nisi uellemus dicere sicut
M. ĩfra ꝙ ymo ꝑus fuit lꝫ ĩ nullo ĩstãti ꝑns. Tꝫ r̃
mihi tenẽdo rñsionẽ cõeꝫ tãdẽ dicẽdũ ꝙ ĩ de agẽ
te ꝑncipl'i nõ opꝫ ꝙ si agit ꝑus agebat: ꝫ bñ seq̃ť
ꝙ ul' ipsũ ľ aliq̃ꝺ eius ꝑus agebat ⁊ tũc eẽt uerũ.
Cõsidera ulterius q̃l'r ꝓbanda ẽ seq̃ẽs ꝯcl'o.s.
ꝙ a. intẽderꝫ in motũ suũ: ⁊ tñ nec ꝑ tps nec ꝑ in
stãs ĩtẽderet motũ suũ: Credo ꝙ uelit hoc mõ ꝓba
re: si simus in illo ĩstãti eẽt ueꝝ dr̃e a. ĩtẽdit motũ
suũ ⁊ nõ ꝑ tps: qa tũc ĩstãs durarꝫ ꝑ tps nec ꝑ ö.
qa tũc ĩ illo ĩstãti hrẽt aliquẽ gradũ motus quẽ ꝑus
nõ hẽbat: qꝺ tamẽ ẽ maifeste falsũ ut ex predcis
pꝫ. Nunc antẽ pꝫ rñsio ex dictis: qa ꝯcedẽduꝫ
est ꝙ a. in illo ĩstãti hꝫ aliquẽ g̃dũ motus g̃tia ex
empli ut. iiii. quẽ prius nõ hẽbat: ⁊ ille g̃dus ẽ nu
per acq̃situs. Et ꝑ idẽ pꝫ ad aliã cõclusionẽ ꝙ a.
uelotius mouebiť q̃ꝫ nũc ⁊ in nulla ꝓportõne uelo
tius: que debꝫ sic ꝓbari: primo mouebitur uelotius
eo ꝙ intendet eius motum continue et in illa ꝓpor
tione uelotius eo ꝙ ĩmediate post hoc mouebiť ue
locitate ut q̃tuor: nunc autem mouere quelibet ĩfra
q̃tuor: nunc autẽ uelocitatis ut q̃tuor ad q̃libꝫ ĩfra

7

q̄tuor nulla ē ꝓportio. Diceret enim q̄ nūc mo
uet̄ uelocitate ut.iiii. sicut q̄libet infra.iiii. mouetur
argumētū igit̄ sup̄fluo fundat̄ Aliter dicēdo s̄m
M. ꝓbatur ↄcl'io: qa īmediate post hoc mouebitur
uelotius q̄ nūc eo q̄ nūc nō mouet̄ ut.iiii. sed īme
diate post sic: q̄re īmediate post hoc ītendet motū
et nō per istās tm̄ ut p3: qa istas īmediaret̄ īstanti
Nec per tps qa ī toto tpe sequēti mouebit̄ unifor
miter ut.iiii. Et p idē ꝓbatur s̄a ↄcl'io: mō p3 ex
dictis fūdamentū eius deficere. Consideradūm
pret'ea circa ↄcl'iones que sequūt̄ s̄m eū: q̄s ur̄ sibi
sufficiēter ex dcis ꝓbasse: q̄uis ei3 s̄3 eius opiones
cōcederēt̄: tamē nō oīo s̄3 cōem opionē. Vide tm̄
pria3 q̄ qa pticularis ē de uirtūte s̄moīs ⁊ s̄3 cōe3
opinionē ↄcederet̄ l3 nō ad intellcm̄ eius. Dicit eī
aliqd successiue ꝓducēdū erit q̄d in nullo īstanti e
rit: hoc enim uer3 ē de tpe ⁊ motu q̄ sūt res succes
siue: nō tamē uer3 ē s̄3 cōe3 opionē de re pmanen
te successiue ꝓducenda puta q̄titāte q̄litate ⁊c: de
quib; ipse intelligit. Correlaria uero sequētia q̄
liter uerificari debēt s̄m eu3 satis liquet: iō hic nō
extēdo calamū. Considera tamē ↄcl'iones quas
postea dicit tenēdas: qa p̄ma uidet̄ ↄtra ipsū in se
q̄ntib; quādo dicit q̄ sor. nūq̄ incipit eē: eo q̄ il
le binarius non incipiet esse demrātis materia et
aīa intellectiua sor. Sil'r qa in idē binarius nunq̄
desinet eē: sor. nūq̄ desinet eē ⁊ tamē sor. erit ī a
liquo instāti qui nūc nō ē in aliquo instāti. Cōsi
dera postea r̄nsiones ad ↄcl'iones q̄s addncit cōtra
se ⁊ ꝓbatōes ea3. Pria ꝓbat̄ faciliter: qa si sor.
erit in fine hore ⁊ in nullo.ō. ante: finis hore erit

primū eē sui ⁊ tamē sor. erit in tota hora ante finē hore g° xª. Et p idē arguit᷑ q̄ icipiet eē postq̄ fuerit: quia i fine hore icipiet eē eo q̄ tūc erit ⁊ ñ imediate ante in aliquo istāti erit: ⁊ tamē p̄us erit uidelȝ imediate ante finē hore: g° incipiet eē postq̄ fuerit. Tertiū uero sic ꝓbat᷑: augeat᷑ sor. usȝ ad finē hore ⁊ sit in istāti medio pedalis: tūc argnit᷑ q̄ in istāti medio nō erit maior q̄ āte: qa in istāti medio nō erit maior q̄ pedal': ⁊ imediate āte erit pedalis: g°. Ad p̄ma duo M. rñdet lȝ breuiter ⁊ succincte. Ad t̄ciū uero nō appȝ rñsio: ȝ mihi uȓ cōcedēdō t̄ciū ȝ cū sicut ⁊ duo precedētia. Cōsi dera ulterius q̄ dicit ō rōnabilib᷒: dicit ei q̄ nul lius hoīs dabit᷑ p̄uiū: ȝ cuiuslȝ hoīs qui aliqñ icipi et eē dabit᷑ ultīuȝ: q̄ō nota. Mgr non se declarat. Sȝ priuȝ sic ꝓbat᷑: si dat᷑ primuȝ eē sor. sit g° sor. nūc p̄ i a. ō. ⁊ arguit᷑ sic: sor. p̄us fuit in aliquo. ō. g° a. ō. nō ē priuȝ eē ipsius. Assūptū ꝓbat᷑ sic: iste biarius āte hoc fuit i aliquo. ō. ⁊ iste binarius ē. sor uel fuit sor. g° sor. fuit āte hoc i aliquo. ō. assūptū pȝ eo q̄ hec aīa anteq̄ iformaret hāc materiā sor. prius iforābat p̄tē: ⁊ p ɔñs p̄us fuit: ⁊ hec mat̄ia ⁊ p̄us fuit i aliquo. ō. g° ille binarius. Sc̄dōȝ rba tur: qa postq̄ hec aīa p p̄tē āte p̄tē itroducet᷑ i hāc mat̄iā dabit᷑ ultīuȝ i quo nō erit i aliq̄ p̄te mat̄ie. ⁊ p ɔñs dabit᷑ ultīuȝ nō eē huius aīe. qñ ei icipiet i duci hec aīa i aliq̄ p̄tē mat̄ie tūc hec aīa ñ erit ȝ i mediate post erit i aliquo. ō. g° ⁊ iō erit ultīuȝ ñ eē sor. si ei sor. dicat aggregatū ex a forā ⁊ b mā tūc i illo. ō. ille biarius ñ erit qa tūc hec aīa ñ erit ⁊ ime diate post il'ō iste biarius erit i aliq. ō. g° erit ultīuȝ

ñ eē illius

8

binariu: ꝛ ꝑ idē erit ultiuꝫ nō eē sor. eo ꝙ sor. tunc nō erit: ꝫ imediate post illud sor. erit ī aliquo istā ti: qa ille binarius imediate post erit ī aliquo istāti et ille binarius erit sor. ḡ ꝙd. Contra hec duo ar guitꝰ: ꝛ ꝓ ꝯ pͥmū: sit ita ꝙ sor. dicat aggregatum ex a. matia ꝛ b. aīa itellectiā: ꝛ tūc seqtꝰ ꝙ dabitꝰ pͥmū ī. ī quo b. forā adeq̄te iforābit a. mat'iaꝫ ꝛ sit illō c. ꝛ arguo ꝙ c. erit pͥmū eē sor. qa ic. ī. sor. erit ꝛ sor. ñ imediate ate illud ī. erit ī aliquo ī. ḡ. Ꝺꝗ melius sic: cū erimus in c. tūc erit uerū ꝙ c. erit pri mū eo ꝙ ē in c. ꝛ sor. imediate añ hoc ñ fuit in ali quo istāti ḡ. ꝛ tenꝫ ꝯña ꝑ modū exponēdi suuꝫ: et añs ꝓbatꝰ supponēdo ñ dari āpliatōꝫ ut ipe uł'c qa si nō sit uera deꝰ oppoitū. s. sor. imediate ante hoc fuit ī aliquo istāti: mō hec ē fł'a qa sigt ꝙ aliquid qd fuit sor. imediate āte hoc fuit in aliquo istāti: ꝫ hec uꝛ fł'a: qa nihil āte hoc fuit sor. Itē si eēt uera hoc maxīe uideretꝰ ꝑ illas resoluētes: ille binarius imediate āte hoc fuit ī aliquo istāti ꝛ ille binarius fuit sor. ḡ ꝛ mō: ꝓꝫ miorē ñ eē uerā eo ꝙ nūq̄ āte hoc fuit sor. Posset ipse dicere cauillādo ꝙ imo ante hoc sor. fuit ꝛ imediate āte hoc sor. fuit ī tpe lꝫ in nullo adeq̄te ꝛ in nl'lo istāti āte hoc fuerit: ꝛ sic ꝯcedēdū erit ꝙ ille binarius fuit sor.. Alitꝰ q dā dixerūt argumēto meo ꝙ ex illis resoluētibus solū sequitꝰ ꝙ icipit sor. eē aut icipit eē sor: ꝫ nō se quitꝰ ꝙ sor. icipit eē. Deinde arguitꝰ ꝯ scd'oꝫ: qa ꝑm fundamētū suū si nūc icipit b. aīa itroduci ꝑ ꝑ tē āte ptē a. matie: ꝛ ī fine hore adeq̄te iforābit b materiā uidelicꝫ in c. instāti: sequitꝰ ꝙ q̄libet istās huius hore ante c. erit ultimū nō eē sor. quod nō ē

rationale: ⁊ ꝓbat̃ ꝯñaʼ: q₂ dato .ĩ. medio ĩ isto nõ erit sor ⁊ imediate post sor. erit in aliquo .õ. eo q̃ iste binarius ex a. ⁊ b. imediate post erit in aliquo .õ. g̃ sor. imediate post illd̃ erit in aliquo .õ. Et sicut arguit̃ de uno .õ. post c. ita uĩ arguẽdũ ẽ quolꝫ alio. Huic posset ipse dr̃e q̃ licꝫ in illo .õ. medio nõ erit sor. tam̃ sor. erit in illo .õ. medio: ⁊ ꝑ ꝯñs ꝑma exponẽs eẽt fl'a: q₂ ly sor. dꝫ preceder̃. q̃ aũt sor. erit in illo .õ. medio pꝫ q₂ ille biarius erit ĩ illo .õ. ⁊ ille binarius erit sor. g̃. Et tũc ꝯñr cõcederet̃ q̃ sor. ꝑ maxiũꝫ tps erit ãteq̃ erit sor. Sed cõtra r̃spõsionẽ adhuc arguit̃: sit ita q̃ nunc distamus ꝑ unã horã a ꝑncipio illius hor̃ in quo ĩcipit h aĩa ĩtroduci in aliquã ptẽ matĩe ⁊ sit illd̃ c. ⁊ tũc ſm eũ c. erit ultĩuꝫ nõ eẽ sor. ⁊ ꝯñr in c .õ. sor. ĩcipiet eẽ: Sꝫ arguit̃ q̃ nõ: quia si sic hoc maxĩe foret ꝑ eius exponẽtes: sor. in c. nõ erit sed ĩmediate post c. erit in aliquo .õ. mõ ꝑma ẽ fl'a quia ille biarius erit in c. hoc ẽ maĩfeste flꝫ ſꝫ eũ iõ nihil ꝓbãs

Arguitur tam̃ adhuc ꝯ: quia saltẽ sequit̃ q̃ quocũqꝫ .õ. dato huius hore ãte c. ipsũ erit ultimũ nõ eẽ sor. quia cũ erimus in .õ. medio erit uerꝫ dicere sor. nõ ẽ in .õ. presẽti: ⁊ ĩmediate post hoc sor. erit in aliquo .õ. eo q̃ ille biarius ĩmediate post hoc erit in aliquo .õ. iõ tũc erit uerꝫ dr̃e: hoc ẽ ultimuꝫ nõ eẽ sor. Et sicut arguit̃ de isto ita de quolꝫ alio. Nõ igit̃ possit euitar̃ qn cõcedẽdũ sit q̃ quocũqꝫ dato tali quãdo ipsũ erit erit uerꝫ dr̃e hoc ẽ ultiuꝫ nõ eẽ sor. Nũc ãt ꝓ ueritate dicẽda dicã ea que mihi apparẽt: ꝓ si tenemus q̃ ad idẽptitatẽ cõpositi natĩalis sufficiat idẽptitas forẽ. ꝯñr pono duas

cõclões. Prima Si aïa itellcĩua sor. īncipiat sub ito iduci in certã ptẽ matĩe sic ẽ possibile ut ṗus cõ di: tũc dabiť ṗmũ eẽ sor. sicut dabiť ṗmũ .õ. illius aïe ĩ matĩa q̃tũq; sit illa. Scõa ↄclõ. si aïa sor. ꝑ ptẽ ãte ptẽ introduceť: tũc sicut nõ dabiť ṗmũ õ. aïe sor. in matĩa ꝫ ultimũ ꝙ nõ ita dabiť ultiũ nõ eẽ sor. ⁊ nõ ṗmũ eẽ ipsius. Si uero tenemus o pioꝫ mgr̃i ꝙ ad idẽptitatẽ sor. reqriť hec matĩa ⁊ hec forã: ↄñr dent due ↄclões. Si aïa itellcĩua ĩ cipiat subito induci in certã ptem mateire dabiť ṗ mũ eẽ sor. uel alterius regrẽtis foraꝫ ⁊ illã matĩã ad eẽ sui Scõa cõclõ. si ꝑ ptẽ ante ptẽ induceť aïa itellcĩua in matĩã ⁊ ad eẽ sor. r̃qrať a. materia grã argumẽti. tũc q̃cito erit hec aïa ĩtellcĩa in a. ma teria adeq̃te erit tã cito erit sor.: ⁊ ꝑ ↄñs cũ dabiť ṗmũ .õ. in quo b. aïa erit in a. matĩa adeq̃te: nõ da biť ṗmũ eẽ sor. Ad rõeꝫ ãt suã in oppositũ quã elicere possumus ex uerbis suis lꝫ nõ in isto loco cũ arguiť ꝙ sor. erit in aliquo .õ. ãte illud .õ. qa ille binarius erit in alio .õ. ante illud .õ. ⁊ ille bina rius erit sor. q̃. Rñr negãdo ↄñaꝫ nec ẽ syll'ns expo sitorius ut alĩs dixi in t̃cio de aïa. Sꝫ ↄ̃ hec rñsio nõ tollit argumẽtũ eo ꝙ tm̃ ↄnotat ly sor. sicut li il le binarius: ita nãq; sig̃t cõpositũ ex hac matĩa ⁊ ex hac forã sicut ille binarius: q̃r rñsio nõ hꝫ colo rẽ quã posui in t̃cio de aïa sequẽdo opioneꝫ cõem.

Huic possꝫ dici ꝙ saltẽ ẽ illa diuersitas q2 li sor. cõnotat hãc materiã ⁊ hãc foraꝫ simul iũctas ꝫ nõ li ille binarius. Sequẽdo autẽ opioꝫ cõꝫ ꝙ ad eẽ sor. sufficiat idẽptitas forẽ: tũc li ille binarius ẽ magis cõnotatiuus ut ibi dixi Cõsidera ulterius

circa correlaria sequētia . cōcedit enim ꝙ quilꝫ hō
qui incipiet eē prius incipiet eē ꝙ̄ incipiet eē homo
Credo ꝙ hoc mō uerificari uelit: sit sor. grā argu
mēti qui incipiet eē: ad cuius eē reqrit̄ a. materia
sil'r cū b. formā: ⁊ seqtur tūc ꝙ sor. nūq̄ incipiet esse
hō nisi quādo b formā erit adeq̄te ī a. materia: ꝫ p̄ns
incipiet eē ergo. Assūptū ꝓbat̄: quia in eo .ō. in quo
aīa incipiet introduci in aliquā ptē a. sor. incipiet
eē arguēdo sic: ille binarius incipiet eē ⁊ ille bina
rius erit sor. ergo. Sꝫ appꝫ mihi multipl'r deficer̄
fundamētū eius. p̄ q2 cū nō det̄ āpliatō sꝫ eū in is
ta: sor incipit eē solū suppoīt ꝓ eo qd̄ īcipit eē mō
nihil icipit eē sor. in cau isto. sed q2 sic ɔcedit̄ ī cau
illo ꝙ sor. icipiet eē ita ɔcedēdū ur̄ ꝙ tūc icipiet eē
hō qa tūc nō erit hō ꝫ īmediate post erit hō: qa il
le biarius īmediate post erit homo ⁊ ille binarius
erit sor. ergo. Itē nō ualꝫ ille modus arguēdi ut p̄ns
dixi: ille binarius incipit eē ⁊ ille binarius ē l' erit
sor ergo. ꝫ solū seqtur ꝙ aliquod aggtm qd̄ erit sor.
incipiet eē. Itē illud ur̄ ɔ̄dicere fundamento p̄ori
quo ꝓbatur correlariū predcm̄. s. si aliqs hō incipi
et eē prius incipiet eē ꝙ̄. iō nō seqtur: nullus erit
primus homo ꝓductus ex dato semīe: ergo ꝙ̄. pꝫ ei
ex predictis ɔn̄am non ualere. Considera post
hec argumentū quod adducit ad ꝓbandū ꝙ non
dabit̄ p̄mū .ō. introductōis aīe ītellectīe ⁊ ɔn̄r nō
dabit̄ p̄mus hō ꝓductus. admisso ei ꝙ a. sit mīma
caliditas cum qua non posset stare forma dati seis
Et ɔn̄ter ad argumentū dicitur ꝙ hoc cōtingere
pōt ut det̄ p̄mū eē sor. ⁊ p̄mū eē aīe eius ī matīa ut
supius ꝓbatū ē esse possibile: ⁊ hoc siue caliditas

10

illius materie sit uniformis siue difformis: ⁊ ɔñr q̄
si sit uniformis uerũ ẽ ut plurimũ tũc agẽs agẽr uelo
tius in ptẽ ꝓpinquã q̃ remotã nõ tam neciuz: imo
põt equelociter agere in oẽz ptẽ ut s̃ dcm̃ ẽ. Cũ
aũt dicit ulterius q̄ si passũ sit difforẽ: tũc aut erit
sic difforẽ q̄ aget equelocit̃ in ptẽ ꝓpinq̃ ⁊ remo
tã g̊. dr̃ hoc nõ eẽ possibile. Dico q̄ si erit diffor
me in calitate ⁊ dẽat in oẽs ptes eius eq̃ito indu
cere aĩaz itellectiuã dz ĩ in oẽs ptes eius eq̃ito in
ducer̃ a. calitatẽ: ⁊ hoc nõ p̃t eẽ nisi uelotius agerz
ĩ illas ptes ĩ qb; ẽ mĩus de caliate qd̃ eẽ p̃t pp ĩ il
lis minus resister̃ s̃z fritatẽ ⁊ in minus eẽ de mltı
tudie forẽ r̃sistẽtis. Et ultius dr̃ q̄ uerũ est si ò
beret equelocit̃ in ptẽ ꝓpinq̃ ⁊ remotã opz remo
tã eẽ mioris resistẽtie: s̃z ex hoc nõ seqt̃ q̄ ibi plus
dz eẽ de sili siue de calitate: ⁊ ɔnr minus de friate
ut ipse inuit. Staret enĩz in reõta pte plus eẽ de
fritate g̃dualr̃ lz eẽt mioris r̃sistĩtie. Nõ g̊ seqt̃ il
la ɔclo quã ɔcludit: uidelz a. calitas pⁱus erit ad ex
treũz r̃motius illius passi q̃ in pte ꝓpinqori: nisi
suppositis illis q̇ ipse suppoit uidelz q̄ agẽs unifor
mit̃ agat quo ad ptes natie ⁊ in pte reõtiori sit in
tẽsior calitas. Falsũ est ĩ q̄ nullũ erit pmũ .ò. in
quo erit a. calitas ad aliquẽ pũctũ intrinsecũ passi:
nisi suppositis illis q̇ dixi: ⁊ ultius q̄ nulla ps pas
si sic uniformis. Cũ ãt dicit ultius q̄ si fuerit talr̃
difforẽ q̄ uelotius agat in reõtũ q̃ ĩ ꝓpiquũ. et di
co hoc eẽ possibile pp miorẽ eẽ r̃ristẽtiã ĩ pte reõta
et ɔũr adittit̃ dari ptẽ in quã uelocissĩe agit saltez
quo ad extremũ eius: ⁊ hoc erit pp minorẽ reristẽ
tiã undecũqz hoc ꝓueĩat nõ tam̃ oz ibi eẽ plus de

multitudīe calitatis. Multis enim aliis caīs fit una q̄litas minus r̄sistēs q̄ rōe maioris multitudīs: ymaginor igit̄ agēs tales hr̄e ꝓportōes ad omnia pūcta ⁊ taliter ad ea difforiter ager̄ q̄ in eod̄ .ō. erit cībus eis introducta a. calitas: ⁊ hoc erit r̄miſ ſiori exiſtēte calitate in pte remotiori q̄ in pte ꝓ pinqori poſtq̄ cōtinue uelotius aget ad pūcta r̄mo tiora q̄ ꝓpinquiora: tunc eni͡ʒ in equali tpe intēſi orē inducet in remotū q̄ in ꝓpinquū: iō nō ſeq̄t il lud qd̄ ultīate ɔcludit uideli͡ʒ nullū erit pmū .ō. in quo forā ſequēs erit ītroducta. Cōſidera ult̄ius circa argumēta q̄ adducit ɔ̄ ſe ⁊ ſolutōes eius: ueꝝ eni͡ʒ dicit nō addēdo caūs pmū ⁊ ſcd͡ʒ: q͡ꝛ tūc aut agēs nullā hr̄et ꝓportō͡ʒ ad pūctū īmediatū c. aut ad quel͡ʒ pūctū ītrīſecū hr̄et infinitā: ſ͡ʒ negatio il loꝝ caſuū nō obſtat qn poſſibl'e ſit ager̄ ī certā ptē matie ſil' ſ͡ʒ ſe ⁊ qd̄l͡ʒ ſui īducer̄ a. calitatē gr̄a exē pli ⁊ ɔñr eq̄ito p totū īducer̄ forā͡ʒ. Caūs āt q̄ poīt in r̄plicatōe ɔ̄ rn̄onē ſuā ē poſſibl'is ⁊ ꝓbat intētū Rn̄ſio āt ſua nihil ē cū dicit q̄ hoc nihil ꝓbat: eo q̄ adhuc citius ꝓueiet actio ad ptē ꝓpinqorē q̄uiſ eni͡ʒ ita ſit tn̄ adhuc ſtat tales hr̄e ꝓportōs ad pūc intrinſeca q̄ eq̄ito induc͡ʒ a g̃dū calitatis in oīa il la ⁊ eq̄ito forā͡ʒ ad oīa illa introduc͡ʒ. Ad t̄ciū nō rn̄det quia ueꝝ ꝓbat q̄ argumētū ſuū maxime ꝓbat de paſſo uniformi ſiue uniformis reſiſtētie: ſ͡ʒ de paſſo difformi cōtingit intētū. Ad q̄rtu͡ʒ non reſpōd͡ʒ q͡ꝛ ꝓbat ueꝝ. ē eni͡ʒ poſſibile tal'r agēs ex trinſecū uelotius ager̄ in ꝓpinquū ⁊ ītrinſecū tal'r agere uelotius in r̄motū q̄ illa duo ſimul equeēito inducēt a. gradū caliditatis p totū: ⁊ ɔñr formam

11

sbalē. Cum aūt in ultio notabili dicit: q̄ si agēs agat uelotius aut equeuelociter in remotū tūc minus est de q̄litate i rmoto nō app3 mihi necessariū: pos sit eni3 eē equeq̄dual'r l3 mioris rsistētie in pte re mota. Itē poss3 eē eq̄lr de m'titudie forē l3 merito alterius circūstātie mius rsister3 i pte rmota.

S3 p re3 decisioibus ꝫc. Cōsidera ꝑ suppōes eius In pma in libro meo loq̄t solū ō re iaiata: in alijs libris repperi tā de aiatis q̄ de iaiatis: Et si loq̄retur ul'r nō eēt ulr ue3 sicut ō sor. desinēte eē posito q̄ ad eius eē sufficiat sola forā in mat'ia nisi forte uellet seq suā fantasiā q̄ nullus hō desinit eē Iō forte dicit i lra cuiusl3 sbē ōsinentis eē ꝫc. ue3 tam drēt ipse q̄ ad eē sor. reqrit eē huius forme in hac mat'ia. Altia eius suppō nō tenet s3 cōem opio3 uidel3 uariata tota mat'ia uariat ōpoitū cuius ē mat'ia: idē ei sor. ea3 aia manēte pt cū diuers ro talib3 mat'ieb3 maner. Cōsidera rnoe3 eius ad ar gumētū ō ipsū cū arguit: q̄ tūc qcqd sufficit corrū per ptē alicuius ōpositi sufficit corrūpe totū: l3 rno sua uera sit tn̄ alia facilior dari pōt ⁊ magis ut pu to ꝓposito cōueniēs uidel3 cōcedēdo q̄ qcqd suffi cit corrūpe ptē alicuius totius sufficit corrūpe illō totū cathegorice nō tn̄ sincat. ita ut sufficiat corrūpe qual3 eius ptē. Et ōnr dr q̄ nō rquirit maior po tētia ul' ꝓportio ad corrūpēdū totū cathegorice q̄ ptē l3 reqrat maior ad corrūpēdū tottū sincath. et ōnr nō maioris difficultatis ē corrūpe totu3 cathe gorice q̄ ptē: S3 forte seq̄t ipe opio3 calculatoris de ractōe: q uult passū debilius agēte nō sufficere

aliis pib) in aliq̄ pte agētis corrūpe q̄litatē ɔ̄riā
Vide in correlario sequēte appellat aīā rē iaiatā
Dicit ei quāl3 formā sbālē desinētē eē rē inaiatā.
Cōsidera dū fcit ce exceptōz sue ɔ̄clōis ponēdo r
latōes differre a suis fūdamētis nō loqt̄ ɔ̄ñr: d3 ei
pbare ꝙ ueritatis illius tu moueris nō dat̄ ultiu3
in sui desitōe ꝫ potius pmū ꝙ nō: ut ē rei ueritas.
Ipse autē dicit ꝙ eius ueritatis nō dat̄ pmū ꝫ ulti
mū ꝙ nō: ⁊ hoc ē ueꝝ: ⁊ hoc ē quo ad eius iceptō
neꝝ q̄r nō ad ppositū loqtur. Ex incidit dubiū
Vtrū ps aīalis ꝛc. Circa suppōes q̄s ibi ponit q̄
pma frōte uere apparēt Videat̄ in solutiōe argum
toꝝ suoꝝ an limitāde sint ⁊ q̄liter. Cōsidera p
mū correlariū cū infert ꝙ quodl3 mēbrū alicuius
aīalis ē eiusdē spēi cū quol3 mēbro eiusdē: hoc eni
nō foret ueꝝ tanēdo in aīali fore forās pticulares
mēbroꝝ preter aīā: Tūc eni ɔ̄ñr dicemus ꝙ ossis
equi ⁊ carnis eiusdē nō ē forā ultimata eiusdē spēi
Alterius eni3 speciei est forā pticularis carnis ⁊ al
terius forā ossis: ⁊ iste sunt ultimate forme. Et
ide3 uidetur dicendū ad aliud quod ifertur ult̄ius
de homine: q̄uis enim in qualibet parte q̄titatiua
huius hominis sit eadem aīa numero: tamē preter
illlam in diuersis membris diuerse sunt forē ptieu
lares ⁊ ille sūt ultime. Per idē pt3 sequēs corre
lariū nō esse uerum ꝙ quel3 ps q̄titatiua alicuius
aīalis ⁊ illud aīal sunt eiusde3 speciei: Nā ultima
ta forma totius aīalis est aīa: ꝫ ultimata forma p
tis non est aīa ꝫ forma pticularis. Si tamen fi
eret instantia de aggregato ex carne ⁊ neruo: uel
capite manu ⁊ similibus. Dr̄ ꝙ caput nō est uere

12

unũ ꝑ unã forãz ꝫ agĝtũ ex pluribꝫ diuersaꝝ spẽ
rũ q̃ tñ iuicẽ ꝯtinuãt ꝑ foraz unã totius q̃ oĩbꝫ illis
ptibꝫ ẽ cõis. Nõ igr̃ oꝫ ultius cõceder̃ ut ipse conce
dit q̃ totũ ⁊ sue ptes sũt eiusdẽ pfectõis eẽntialis

Ad argumẽtũ ãt cũ ulterius infert q̃ forꝫ possi
bile aliqd trãiir̃ de spẽ in spẽz aliã ipso nõ corrup
to: ꝯcedr̃ q̃ ps bouis põt fieri bos q̃ tañ nõ ẽ bos
tañ illa ps nullius erat de͞tiate spẽi ꝫ erat aggĝtũ
quoddã ex pluribꝫ diuerraꝝ spẽꝝ iuicẽ ꝯtinuatis
ꝑ unã forãz ut ꝑus dicebat̃. Et si arguit̃ q̃ caput
gr̃a exẽpli ẽ unũ ens cõtinuũ ꝑ unã forãz ⁊ ꝑ ꝯñs
indiuiduũ unũ ⁊ ꝑ ꝯñs sub una spẽ tm̃ cõtẽtũ de p
dicamẽto sbẽ: q̃r nõ ẽ aggĝtũ ex indiuiduis pluriuꝫ
spẽꝝ. Preterea q̃rẽo eẽt q̃ spẽs eẽt illa sub q̃ ẽ Rñ
det negãdo ꝯñaz ꝑmã: q̃uis ei ptes eius cõtinuẽt̃
ꝑ aĩaz sunt postea fore pticulares rõe q̃rũ cum sint
spẽ distincte nõ ẽ totũ unũ ĩdiuiduũ ꝫ plura iuicẽ
cõtinuata ⁊ aggĝta. Alr̃ possꝫ qs dr̃e q̃ caput ẽ u
nũ ĩdiuiduũ sub de͞tiata spẽ capitis ⁊ illud ĩdiduũ
est aggĝatũ ex pluribꝫ ĩdiuiduis diuersaꝝ spẽꝝ q̃
ad iuicez cõtinuãtur ꝑ unã forãz eis cõez lꝫ nulli il
loꝝ ultĩmatã Cuꝫ autẽ ulterius infert̃ q̃ qlꝫ ps
q̃ntitatiua hõis ẽ hõ ⁊ quelꝫ ps bouis ẽ bos ptꝫ ex
predcĩs illud nõ eẽ cõcedeudũ ꝫm oppositã opinio
nẽ: ⁊ ꝯñr negat̃ q̃ quelꝫ ps hõis ⁊ hõ sint eiusdẽ
spẽi tenẽdo supius dcã. Hoc autẽ dico sequẽdo cõꝫ
opinionẽ: ⁊ cũ hoc tenẽdo in mẽbris hõis fore dis
tinctas forãs pticulares quibꝫ inuicẽ distinguũtur
Magis tamẽ al̃s credidi ⁊ alio non apparente ma
gis credo huic mgr̃o: ⁊ ꝯũr teneo ptẽ aĩalis esse e
iusdem spẽi cũ toto isto aĩali. Sequẽdo aũt opi

mone͂ cōeꝫ ut m͂ō sustētaui Rndeo ulterius ad aliā cōfirmatōꝫ cū arguit ꝙ tūc ps hōis eēt idiuiduū alterius spēi ab hōie. Dr̄ si loqris de pte simplici ipsa ē alterius spēi ab hōie ut caro neruus ꝛc.et cō cedit ꝙ illius ptis ⁊ totius eadē est forma spē sed unius ultimata alterius nō. Aīa enī tota ē ultima ta hōi ⁊ nō ultimata carni ē totaliter hōis totius et pticularis carnis. Forma uero carnis ē ultimata carni ꝫ nō toti hōi ⁊.ē adeq̄ta carni ꝫ nō toti hōi ꝫ ē forma totius hōis ptial'r : ⁊ hoc mō nō incō ueit diuersa idiuidua spē haber̄ easdē formas spē uni ultimata ⁊ alteri nō : uni adeq̄ta ⁊ alteri nō. Si uero loqris de pte etherogenia ut capite ⁊ silibus pꝫ ex predictis illā nō eē indiuiduū unū sub una ꝯ̄ tiata spē solū cōcentū ꝫ aggtū ꝛc. ut p̄as dcm̄ ē.

Ad illud āt q̄ꝺ ultimo inducit uidelꝫ dato oppo sito seq̄retur duas spēs dn̄tes aut duo idiuidua il laꝝ spēꝝ dn̄tiū ⁊ nō cōicātiū eē eq̄lis pfectōis eēntialis : Nō ꝓbat ipse cōcl'ionē : ꝫ pōt sic ꝓbari. ps bouis ⁊ bōs aut ps hōis ⁊ hō sunt diuersarum spēꝝ ⁊ tamē eiusdē pfectōis cū maxīa utriusqꝫ p fectio sit aīa q̄ in hōie ⁊ in pte ipsius ē eadē nūero et inboue ⁊ pte ipsius ē eiusdē spēi. Quar̄ mihi aꝫ saluo meliori iuditio ꝯcedendā eē cōclusionē : neqꝫ repugt loq̄ēdo de indiuiduis diuersaꝝ spēꝝ quo ruꝫ unū est pars alterius : ⁊ quibꝫ licꝫ maxima eo ruꝫ pfectio sit eadē forma nūero uel spē : tamē uni illorum est ultimata alteri non : uni est adequata : alteri uero nō. Considera ulterius cū infert opi nioneꝫ suam : uera enim dicit fm̄ illā cui magis as sentio ut prius dixi licet putem opposituꝫ defendi

13

posse ut hic prius defendi. Considera quare ponit illam
particulam: quod dico propter partes equi habentes formas par
tiales: et hoc dicit in ratione ad illud argumentum quod
pes hominis esset risibilis et rationalis. Considera ulterius
ea que dicit de augeri et diminui dum arguit contra se con
cedendo conclusionem quam intendit. Ille conclusiones uiden
tur concedende supposito quod nihil uere augeatur nisi il
lud quod recipit aliquam partem denouo per intus susceptio
nem alimenti: non est enim idem a principio usque ad finem id quod
recipit modum augmenti quare etc. Possunt tamen duo esse
modi loquendi uel tres ei oppositi. Primus est tenendo
quod ad ideptitatem oppositi sufficiat ideptitas forme et
non requiratur ideptitas materie: consequenter dicetur quod saltem
homo potest uere augeri quia manet idem homo cum eadem anima
a principio augmenti uel diminutionis usque ad finem licet fiat
materie uariatio. Possumus secundo sequi modum communis:
que est etiam in questione separata de augmento: uidelicet supp
nendo sicut prius ad ideptitatem oppositi sufficere identi
tatem forme. Secundo quod eadem forma numero extensa potest aliquando
esse maior et aliquando minor secundum maiorem aut minorem materie
extensionem et sic cum diuersis materiebus semper est eadem forma
nedum in homine sed in omnibus aliis animatis: et consequenter nedum homo
uere augetur sed omnia animata postquam post aduentum noue par
tis manet eadem forma numero et consequenter manent eedem partes
formales. ut dicit secundo de generatione. Dicit etiam quod in
transmutatione nutrimenti fit materiei simul pene
tratio: et utraque simul eadem forma numero informat sine ad
ditione noue forme. Tercius modus loquendi potest
esse iste supponendo quod uera augmentatio licet presuppo
nat additionem partis ad partem mediante alimento non tamen
requiritur ad hoc ut aliquid uere augeatur ipsum esse oppositum

ex p̱te p̃exñti ⁊ de nouo addita: ꝫ sufficit ipsuꝫ ex
tendi ad maiores dimẽsiones cõcurrente cũ hoc ad
ditõe noue p̱tis aĩate ad p̱tẽ aĩataꝫ que uel p̃us fu
erit uel nup̱ fiat: Et tũc ↄñr diceref ꝙ p̱s preexis
tens si extẽdat̃ ad maiores dim̃siões. uere augetur
Silr̃ p̱s de nouo addita ad maiores dim̃siões ex
tensa uere augef. Idẽ ꝗ ꝺ toto ẽ possibile: nã possi
bile ẽ totũ aĩal star̃ p̱ certũ tp̱s uerbi gr̃a p̱ horã in
quo nl̃la fiat actual̃ ↄuersio nutrim̃ti i sb̃aꝫ aliti lꝫ
fiat p̃paratio ⁊ totũ aĩal ꝫ se ⁊ q̃lꝫ sui p̱tẽ exten
di ꝫ oẽꝫ dyametrũ ad maiores dim̃siõs ⁊ per ↄñs
uere augeri. Et põt teneri ꝫ hũc moꝺ sil̃ cũ ingr̃o
ad uariatõꝫ mat̃ie uariari ↄpoĩtũ: ⁊ ꝫ hũc modũ
ita saluabif de hñtib⁊ aĩaꝫ extẽsiuã sic de hoĩe: sic
ꝗ penes scꝺꝫ moꝺ de utroqꝫ saluabif: de dĩnutõe
eadẽ sñia ponẽda ur̃ ꝫ oẽs hos mõs. Penes p̃mũ
pꝫ ꝙ de hoĩe saltẽ teneref lꝫ nõ de aliis uere dimi
nui cũ maneat cõtinue eadẽ aĩa. Penes scꝺꝫ de u
troqꝫ uerificaf cũ ꝫ illũ ita ↄtigat aĩaꝫ extẽsã eã
dẽ nũero ↄdẽsari ad ↄdensatõꝫ corp̱is sicut ↄtigit
eã magis extendi. Penes t̃ciũ modũ dr̃ef ꝙ pos
sibile ẽ aĩal p̱ tẽpus maner̃ a quo nulla fiat resolu
tio: ⁊ a fortõri possibile ẽ de p̱te. si ei a q̃lꝫ p̱te ↄti
nue fieret r̃solutio subito totũ fieret noquantum:
Quo supposito possibile est p̱tem tam de nouo ad
ditam q̃̃ p̃existenteꝫ uere diminui ut i tp̱e senectu
tis si fiat ↄtractio alicuis p̱tis sine resolutõe. Ideꝫ
etiam de toto posito per horam nihil resolui: ⁊ ta
men totum contrahi: tunc enim animal uere dimi
nuitur per cõtractõeꝫ ꝗ̃. et manet idem cõposituꝫ
cũ eadẽ forã et eadem maetria per horã. Et penes

14

hūc tertiū modū teneri pōt fauēdo mgro ad idēpti
tatē cōpositi requiri idēptitatē mat̃ie. Ad illud
autē quod postea mgr̃ cōcludit: q nihil pōt habe
re aliā ptē q̄ hꝫ manēs idem nūero: illud cōcedit̃
ſm coēꝫ opinionē de forā de mat̃ia de q̄titate de
q̄litate: de cōposito uero habēte forāꝫ extēsiuaꝫ nō
cōcederet̃ ſm cōeꝫ opioꝫ: Sꝫ ſꝫ.v. nō cōcederetur
in opinōe prius recitata. De habēte autē forāꝫ in
extēsaꝫ nō cōcederet̃ ſm cōeꝫ opinionē neqꝫ ſꝫ.v.
Sꝫ apud mgr̃m istū tenētē idēptitatē mat̃ie rq̄ri
illud cōcederet̃: mgr̃ autē prius facit mētōeꝫ de in
aīatis: de illis autē minor ē difficultas. Arist.āt
et ceteri cōcedūt sola aīata uere augeri eo q augu
mētatio ꝓpria supponit aduentū nutrimēti: quod
nō reperitur in rebꝫ inaīatis ſꝫ bene possūt rarefieri:
Nō nō possūt diminui diminutōe opposita augum
tatōi ꝓprie sūpte lꝫ possint cōdēsari. Et als ego
dixi q rarefcio et cōdēsatio sūt uerius dicēde mo
tus q̄ augmētatio et diminutō aīatoꝝ de qbꝫ loq̄t
Aris. eo q in rarefcōe et cōdēsatōe manꝫ idē mobi
le a pncip̄ ad finē. Cū autē ulterius mgr̃ arguit
cōtra quādā respōsiōꝫ q̄ ē Marsi. ꝑ de generatōe.
q plāta manꝫ eadē nūero in augmētatōe uel dinu
tōe eo q manꝫ ꝑs pncipalior. Dici pōt q argum
tū ꝓbat q nō manꝫ in dinutōne plante eadē for
ma nec eadē plāta nūero idēptitate stricte sūpta: ta
mē idēptitate large sūpta manꝫ idē nūero. Et uide
distictōꝫ mar. loco al. et pōt poi tēp aliud modus lo
quēdi ad deāꝫ difficultatē. Cōsidera ulteriusēū m.
cōcedit argumētū ꝯ eū q accipiēdo nutrītōeꝫ ut coīr
accipit̃ ꝓ ꝯuersiōe nutrimēti ꝛc. non est possibile

aliqđ nutriri: oppositū enī huius teneret̃ ꝼ alios
ꝓ penes cōꝫ opioꝫ saltē cōcederet̃ de hoīe: manēte
enī eadē aīa intellectiā nūero succedētib ptibus
maẗialib manꝫ idē ɔpositū: ⁊ sic p tps iđ sor. ue
re nutrit̃. De aliis āt aīatis ab hoīe uř cōcedēduꝫ
qđ m. ꝓbat nisi reducamur ad opioꝫ Marsilii. Pe
nes āt modū scđꝫ. s. v. diceret̃ đ oīb aīatis ipsa ue
re nutriri: ⁊ ꝙ plāta uel asinus ē ideꝫ nūero a ṗnci
pio nutritōis usꝫ ad finē cū maueat eadē forā īfor
mās ṗorē ⁊ sequētē lꝫ sub alia ⁊ alia extēsine. Pe
nes ẗciū modū adherētē ꝓ pte mgr̃o ⁊ tenētē ꝙ
ad idēptitatē cōpositi reqrat̃ idēptitas maẗie ɔce
deret̃ qđ mgr̃ ɔcedit. Penes āt Marsi. pꝫ nō eē cō
cedēdū qđ m. cōcedit: qꝛ ī fine nutritōis aīati ma
net idem nūero large licet nō stricte. hoc dicerꝫ suf
ficere ad mentē Arist. Quo autē ad illud qđ dicit
ꝙ nihil pōt habere aliā partē in quā habeat iam
prius dictū est. Considera ulterius quo ad illum
modū arguēdi quē facit: ꝙ si nutritio esset ɔuersio
ẜc tūc aīatū ex sola maẗia ṗma nutriret̃ quia sola
maẗia ṗma ɔuertit̃ ẜc. Nā nō ꝼ illos mōs loquē
di nꝫ ꝼ ueritatē seqt̃: dicimus ei cibū cōuerti ī chi
lū ⁊ chilū in sangnieꝫ ⁊ sic de aliis: lꝫ sola maẗia
remaneat ⁊ noua generet̃ forā. Cōuerti nāqꝫ sbā
lit̃ đ quo ītēdimus nō dīc ueꝝ motū ita ut oporte
at idē cōpositū manere usꝫ in finē: ꝧ dicit corrupti
onē cōpositi cū inductōe noue forē in eius maẗia. si
cut ⁊ cōcedimus aerē in aq̄ cōuerti ⁊ eō. Consi
dera ulterius modū illū quē ponit: ꝙ si nutritio ē
aliquid ipsa ē assimulatio ptis materialis nutrimē
tū inductōe forme sbālis eiusdē spēi ẜc. loquit̃

15

cōditōnaliter qa nō cōcedit motū eē de pñti ꝫ de
futuro uel preterito tm̄: Cōsidera tamē nā ꝫ illū
moūꝫ querā ab eo quod ē illud qđ uere nutrit: non
pōt ꝫ eū dici neqꝫ cōcedi de aīali neqꝫ đ pte eius
pexñti materiali nec forāli nec forā nec mat̄ia eius
Restat igit̄ ut illđ ꝯcedat̄ de nutrimēto l' de mat̄ia
ipius sic ipse ur̄ uelle cōceder̄: ꝫ hoc ē derisoriū nu
trimētū nutriri aut materiā eius pmā. nec hoc uerbis
nec intētōi Aris. ē ꝯsonū: q̄r melius ē uti mō loquē
di cōi ⁊ trāsir̄ ut pus dicebat̄. Cōsidera ulterius
cū dic negādo q ꝯtinue fit resolutio ab aīali: ⁊ p
hoc se restringit ad pmū .ō. aīalis: tūc enī nō r̄sol
uit̄ quia tūc deretur pmū eē r̄solutōis ⁊ hoc credo
fūdamentū eius: ꝫ iuditio meo nō oportebat se sic
restringer̄: qa certe uerisile ē p aliqđ tps lꝫ paruū
maner̄ posse aliqđ aīal sic r̄solutōe alicuius ptis lꝫ
calor nat̄alis p idē tps ꝯtinue calefacerꝫ ⁊ subtilia
ret. Admisso aūt grā argumēti q ab aliq̄ pte aīati
cōtinue fiet resolutio tūc recurratur ad uias pus r̄ci
tatas uel ad uiā mgr̄i sicut rn̄dēti placuerit Du
duꝫ autē sciuisti q̄liter seqtur q si a q̄lꝫ pte aīalis
fieret uel inciperet fieri resolutio tunc nulla ps re
maneret ℞. quia dicas q aliq̄ pars remaneat que
sit ⁊ seqtur q q̄libet pars eius que pus fuit est: ali
ter nō remaneret: ⁊ per ꝯn̄s nō ē ab ea r̄soluta ali
qua ps. Cōsidera tn̄ illos mōs arguēdi quos dicit
ualer̄: iter quos ultius ur̄ nō ualer̄: uidelꝫ cuiuslibꝫ
ptis īcipit aliq̄ ps augeri g̊ totū īcipit eē īfinitum
hec ei ꝯn̄a ur̄ ualđ dubia: ymagior ei talr̄ aliqd au
geri p additōꝫ ut aliqđ totuꝫ toti addat̄ ⁊ medie
tas medietati ⁊ q̄rta pseq̄rte pti ⁊ sic i īfinitū sine

hoc fiat cū penetratōe ptiū ut iuditio meo oȝ ymā
giari siue sine penetratōe ꝫc. qr cōsidera q̄r uerifi
care ītēdit dem̄ suū. Cōsidera uerba sequētia q̄ de
clarāt qd̄ ꝑus dixisti ꝙ ꝑ tps pōt manerē idē aīal
lȝ calor ɔtinue agat subtiliādo ꝫc.: q̄r ut ipse dicit
iō aīal nūero pōt ꝑ tpus alt'ari aut localr̄ moueri.
Et ult'ius dic id qd̄ al's dixisti ꝙ nl'lus ē uerus mo
tus ī pūto ꝯtitatis nisi rarefcīo ⁊ ɔdēsatio. Et iō
postea qd dic ad aris. ⁊ uerba eius īcrepatia tu scis
quid dici oȝ tenēdo oppoitū. Dubiū igit' īcidit
utꝝ manēte eadē forā ī ɔposito ꝫc. Si uolumus
defēsare opioēȝ cōȝ rn̄dēdū ē ad argumēta m. lȝ dif
ficile sit: ⁊ al's dixi ꝙ loquēdo siue capiēdo t'mos
mere sbāl'r uerior apȝ mihi opio mgr̄i. Ad ꝑmū
igit' negat' ɔn̄a ꝙ pes sor eēt caput eius ⁊ sic ď eius
q̄lȝ pte: cuius rō ē qa ille t'ius pes nō solū dīc hāc
aīaȝ ītel. cū hac mā ꝫ ⁊ ptīcl'ars forās carnis nerui
ossis ꝫc. ɔponētiū ipsū. ē ēt eius ɔnotatiue signās
talē plasmatōȝ uidelȝ figura ꝫc ⁊ talē nūeꝝ ptiū
taliū t' taliū. Caput āt dic aliā figatōȝ ⁊ rliq̄: et
lȝ nō eēt ɔnotatiue alicuius accn̄tis: tn̄ ɔnotat aut
sbāl'r sigt pdcās forās sbāles ptīcl'ars q̄ alie sūt et
alie nūero ī pede ⁊ capite ⁊ aliis ptibꝫ: ⁊ sic una
ps nō erit alia ut ipse iducit. Cōtra tn̄ illā rn̄onē
possȝ īstari ꝑ qꝛ signo solū aggr̄tū ex mat'ia totius
pedis sor. ⁊ aīa eius pret'missis aliis formis pticula
ribꝫ: ⁊ tūc pȝ ꝙ hec sbālit' ē sor. cū ī eo n̄ sit nisi for
ma sor. ⁊ mat'ia et nō ē ibi alia forma sbālis: ⁊ sic
de q̄lȝ alia argu t' q̄re quelȝ ps eēt sor. et quelibet
esset quelibet. Item quero: in qua spetie sit
pes sbāl'r acceptus siue hec pars sbāliter accepta:

16

et nõ ur. eē in aliq̄: nõ enĩ in spē hũana quia tũc eēt hõ: nec in spē nerui quia tunc eēt neruus: ⁊ per idē nec in spē carnis aut ossis: ⁊ sic aliqua sbā uere una ⁊ cõtinua nõ reponeret in aliqua spē spālissīa

Forte dr̄ q̄ pes nõ ē sbā uere una ß aggregatũ ex pluribꝫ: cõtra quia ptes eius uere cõtinuātur: g̃ est una sbā cõtinua. Ad hoc ē difficile respõdere iuditio meo: tam̄ ut mihi appꝫ, p nũc ad pmũ dicit̄ q̄ aggregatũ ex mat̄ia totius pedis sor. ⁊ aīa itel lectiua eius nõ ē sor. nec homo: ad hoc enĩ q̄ eēt homo requireret̄ aīaꝫ intellectiuā eē ultimatā foraꝫ illius aggregati: ß hoc nõ ē uerũ: aīa enĩ itellecti ua ē ultimata forā solius totius cõposite: illius ue ro aggregati plures sũt ultīate forē suaꝝ ptiũ: ut una ē ultimata nerui: alia ossis: ß nulla est ultīata totius. Sꝫ cõtra demr̄ato illo aggregato ut pus hoc ē sbā aīata sensitiua g̃ ē aīal p diffinitõeꝫ aīal' et nullũ nisi homo g̃ ē hõ: ⁊ nullus nisi sor. g̃ est sor. Dr̄ negãdo pmā ɔñaꝫ: ß dꝫ argui sic: hoc ē sbā aīata sensitiua p aīam existētēꝫ ultimatũ eius actũ g̃ ꝛc. ß añs ē falsũ ut dem̄ ē. Et si dr̄ q̄ tunc aīal eēt eius cõnotatiuus ⁊ accidētal': quia tũc dif finiret̄ p extriseca negat̄ ɔña. cũ enim dr̄ p aīam existētē actũ eius ultimũ oēs illi termi aut sunt de pñto sbē sicut ly aīa aut trāscēdens eētiales sicut ly actus. Cõtra iteꝝ instat̄: si nulla eēt i sor. for ma sbālis pret̄ aīaꝫ istõ aggregatũ foret hõ: ⁊ ɔñ ter sor. ß nũc nõ minus ē hõ q̄ tũc g̃. pbabit̄r dr̄ negãdo miorē eo q̄ tũc illa mat̄ia nõ hrēt foraꝫ ul timā ul' istas forās ultīatas q̄s nũc hꝫ. Alii uero dicerēt negãdo maiorē cũ illud aggtũ nõ sit p se

seorsū existēs: sed hec rnō tūc incidit in illud incōuenies: q̄ ꝑtius materie sbālis aliqd extriseců ɔnotaret: ꝛ per idē ꝑ ps aq̄ q̄titatiua nō eēt aq̄ nec ps aeris eēt aer: ꝛ sic de singulis. Ad scd̄ꝫ dr̄ pedē nō eē in aliq̄ deꝑiata spē sbē per se: q2 nō ē uere et simpl'r cōtinuū: lꝫ enīꝫ sit quoddā cōtinuū ɔtinuitate materie ꝛ cōtinuitate forē nō ultimate: nō tn̄ cōtinuitate forē ultimate. Forā enīꝫ sbālis nerui nō cōtinuatꝰ forē carnis aut ossis nec eō: ꝛ ɔn̄r dr̄etur illud aggtū eē in ṗdicamēto sbē per reductōes aut per accns rōe ptiū suaꝝ. Cōtra signo aggtū ex maꝑia nerui sor. ꝛ aīa eius intelectiā: tūc illō ē uere cōtinuū ꝛ ē sbā: g̊ in aliq̄ spē ꝛ nō ur̄ nisi in spē hūana: ꝛ sic adhuc stat difficultas argumēti. Ad hoc ꝓbabil'r rn̄r q̄ lꝫ illud sit uere ɔtinuū nō tam̄ per aliquid q̄ō sit ultima forā eius. Est enim uere cōtinuū per forāꝫ nerui sil' cū aīa itellectiua: sꝫ aīa intelleciua nō ē eius ultimata forā nec forā nerui est forā illius aggti. Et si arguatꝰ ut ṗus q̄ ꝑtius materie sbālis eēt cōnotatiuus r̄ndeatur ut ṗus. Ad scd̄ꝫ eius ṗncipale appꝫ mihi difficillimū satisface re: ꝛ illud inter cetera mihi magis ṗsuadet eius opinionē eē ueriorē: neqꝫ uideo modū nlluꝫ bene securū r̄ndēdi ad ipsuꝫ: lꝫ Albertus ṗuis ꝛ quidā alii dicerēt q̄ ex īpossibili sequitꝰ quodlꝫ: cū igr̄ sit īpossibile eadē aīaꝫ nūero sil' eē in diuersꝭ maꝑieb; tōlib; lꝫ deus hoc facer̄ possit nō incōuenit ex hoc sequi sor. eē platonē ꝛ tam̄ sor. differre a platone. Hec tam̄ r̄nsio multis appꝫ ignaua. lꝫ enīꝫ hoc essꝫ natꝰaliter īpossibile nō tam̄ apud deū ē impossibile ymo neqꝫ hoc natural'r repugt aut īplicat ɔdcōem

17

Sz ex ipossibili natali et possibili supnaturaliter: nisi implicante zdictoez nō dz sequi ipossibile iplicans zdictoz puta sor. eē platonē et sor. simul currere et sedere: et currere et nō currere et sic de aliis. sed hec sequentur data positōe et illo casu admisso: quare rnsio nulla. Preterea illud nō foret ipossibile ymo naturaliter possibile ut statiz hic ifra dicet. Mihi tamen occurrit hic modus rndendi q illo casu admisso neqz aggregatū ex pma materia et illa aīa ē sor. neqz aggtū ex sa cū illa aīa ē sor. sed aggtū ex ambabus materiebus cū eadē aīa ē sor: sicut a sili quādo dz aliquis hō ō no no pduci prius cor pducit et oñr alia mēbra pncipalia anteqꝫ alia sint pducta ł aīata ō mēte Auic. xxi. tcii cap de generatōe embriōis. Cū igr cor fuerit aīatū et cerebrū: alia uero mēbra nō: tūc cor et cerebrū cuz sint in locis iuicem distantibus nō iuicez cōtinuant neqz ptes itermedie ɔtinuant cū eis cū nōdū sint aīate: et oñr dicēdū erit neqz cor eē sor. nec cerebrū sed aggtū ex hiis. Ex hoc natali pz rnonē Alberti pui fore minus rōnabilē. Sz ɔ rnsionē argumti si hec aīa itellīua sit pus adeqte i a. matia pncipali tūc hoc ē sor. demrato ɔposito ex utroqz: sed ubi postea infundit deus eandē aīam i b materiā bipedalem: tunc hoc non minus est sor. qꝫ prius postqꝫ in hoc cōposito nō est facta uariatio g responsio nulla. Diceretur ɔñter negando minorem eo q hec aīa erat prius forma adequata huius materie: nunc autē non. Sed hec respōsio uidetur incidere in illā rnsionē de p se existere: quia si reqratur cōpositū sbāle per se existere si debet esse in predicamto sbē. Itē ɔtra istam quia demrato sed

agḡtō hoc ē sbā aīata sensitia per se seorsū existēs
per aīaȝ tꝗ̄ formā illius cōpositi ultimatā: ergo ē
aīal ⁊ ↄn̄ter est hō ⁊ ↄn̄ter nō alius ꝗ̄ sor. q̄re rn
sio nulla cōtra rnsionē ad hāc replicatōꝫ. Ad a
liud cū arguit ꝙ ille t̄ius sor. foret accn̄talis nega
tur ↄn̄a lꝫ hoc nullū sit ipossibile: possꝫ enīȝ ad be
neplacitū iponi de nouo taliter ut essꝫ cōnotatiuus
Defendendo autē ꝙ sit mere sbālis r̄ndetur negā
do illā ↄn̄am: iste t̄ius sor. sucessiue p̄dicat affirma
tiue ⁊ negatiē ō t̄mo singulari supponēte pro sor.
sine corruptōe subiecti ḡ ād. ꝙ enīȝ hec aliquando
sit uera demōstrata pte sor. ⁊ aliquādo fl'a sor ma
manēte nō accidit quia ly sor. fit cōnotatius ſ3 hoc
est quia ly hoc cōnotat certā mat̄iaȝ cū certa forā ſ3
ꝙ sor. sine materie cōnotatōe sig̃t sor. Si enim ly
hoc ita sumeret̄ mere sbālr̄ ⁊ sine cōnotatōne sicut
ly sor. sp ē sor. manēte hec forꝫ uera hoc ē sor. Ad
aliā negat̄ illa ↄcl'o ꝙ hec ↄ̄dcōria hoc ē sor. hoc n̄
ē sor p totā illā horā erūt uera ubi utrobiqꝫ demō
strat̄ ps sor. q̄ aln̄ erit sor. ut m. suppoit: ⁊ ↄūr p
totā hāc horā affirātiua erit fl'a. Ad argum̄tū in
oppoitū negat̄ ꝙ illa hoc ē sor. ↄuertet̄ cū illa hoc
ē sor. demr̄ato sor. p totā illā horā nꝫ ⁊̄ nūc cōuer
tit̄: ⁊ ↄūr qn̄ i fine hore ablata una pte solū r̄māe
bit hec ps uerum erit ꝙ hoc ē sor. demr̄ato agḡto
q̄ō p̄us erat ps sor. ſ3 negat̄ ꝙ ille tūc ↄuertet̄ hoc
ē sor. ⁊ hoc ē sor. i q̄ꝛ una demr̄et̄ p̄dēm agḡtū ⁊
i alia sor mer̄ sbalr̄. Et si arguat̄ ꝙ sic q2 subiecta
ↄuertūt̄ ⁊̄ cet̄a sūt pia. ḡ nēt̄ maior. ↄ̄ q2 sig̃nt oīo
idē ⁊ eodē mō negat̄ mior. p̄mū enīȝ hoc sig̃t sor.
cōnotando mat̄iā certā sꝫ āt mer̄ sbāīr ipsum sig̃t

18

nullā talē materiā cōnotādo: Aut dr̄ q̄ non signē
oīo idez quia ly hoc sigt certā materiā ⁊ nō ly hoc:
mediate tam̄ ⁊ per idē nō demr̄ant oīo idē. Ad
aliā rōez negat̄ illa cōclio: sor. erit pedale in a .ō.
et tamē erit maior q̄ pedalis in a .ō. Ad argum̄
tū admisso casu q̄ sor. sit bipedalis ⁊ diminuat̄ p
ablatōez ptis donec erit pedalis: ita tamē q̄ in a.
instāti erit maior q̄ pedalis: negat̄ tunc illa: sor. in
a .ō. erit pedale: ⁊ simil̄r illa: sor. in a .ō. erit hoc
pedale: ⁊ ɔn̄r negat̄ illa ɔn̄a: aliqd q̄ erit peda
le in a .ō. erit sor. ḡ ꝓ. Neqȝ hic arguit̄ a cōuertē
te ad suā cōuersaȝ cōuersiōe simplici. Et possȝ uno
mō dici sicut illa r̄nsio ibi poīta q̄ sua cōuertēs est
illa: aliqd q̄ erit pedale in a .ō. erit sor. in a .ō.

Ad rōez p̄mā in oppositū cū arguit̄ q̄ illa non
possȝ cōuerti in uerā sicut nec illa: albū erit nigruȝ
in a .ō. negat̄ ɔn̄a: Dico enim q̄ utraqȝ in ueraȝ
cōuerti pōt. Si eī ita forȝ q̄ in a .ō. sor. essȝ tal̄r
diminutus ut remaneret solū hoc pedale: tunc con
uersa ⁊ cōuertēs essent uere. Illa uero: albū erit ni
grum in a .ō. sufficiēter ɔuertit̄ per istā: q̄ erit ni
grū in a .ō. aliquādo erit albū uel est albuȝ ⁊ non
opȝ dr̄e erit albū in a .ō. cuius rō diuersitatis ē qa
ly albū ē t̄ius cōnotatiuus ⁊ accn̄talis: ly sor. āt nō

Ad aliā rōȝ cū arḡr q̄ adhuc illa ē uera: aliquid
q̄ erit pedale ī a .ō. erit sor. ī a .ō. qz sor. erit sor
in a .ō. ⁊ sor. aliqn̄ erit aliqd q̄ erit pedale in a.
ō. ḡ ꝓ. Cōsequēt̄ dici possȝ negādo ɔn̄aȝ: ꝫ dēt
assūi illa mīor ⁊ sor. ī a .ō erit aliqd q̄ erit peda
le in .ō. ⁊ hec ē falsa ut pȝ. Nota tam̄ q̄ H̄ȝ hen
tis. in sophismate ꝓ nō icōueniret illas simul esse

uerae in casu predcō sor.erit pedale in a .ō. ⁊ sor.
i a .ō.erit maior ꝙ̄ pedal'; qm̄ ista dcio in a.ō·nō ō
termiat uerbū expressū s; eū ꝫ aliud iplicitū in ꝓ
pōe pma: ut sit sensus ꝙ sor.aliqñ erit aliqd qꝺ e
rit pedale in a .ō. ⁊ p; illā fore uerā: negaret tam̄
illā copulatiuā sor.in a .ō. erit pedale ⁊ in a .ō. e
rit maior ꝙ̄ pedal'. Alr̄ ad pncipale dici pōt ne
gādo ut pns illā eē ꝯuertētē suā. Et si q̄rat̄ q̄ ē igr̄
sua cōuertēs: Dici pōt ꝓ ꝙ nō quel; pticularis l'
indefinita pōt simpl'r cōuerti in ꝓpō;.s.cōuertibi
lē cū ea ⁊ maxie si fuerit cū t̄is accūtalib; ⁊ cū ta
li detiatōe qualis est illa. Dici pōt fo ꝙ in cō
uertēte subiectū d; eē ita mere sbāliter sūptū sicut
ly sor. ⁊ si t'le subiectū sumeret̄ eēt ꝯuertēs falsa: u
bi.s.ly aliqd solū supponer; ⁊ uerificari dēret ꝓ re
sbālr̄ forālr̄ accepta nullā cōnotādo mat̄iā;. Alr̄
pōt t̄cio di[illegible] ad pncipale ꝙ illa ē sua cōuertēs quā
mgr̄ dicit: uidel; aliquid qꝺ erit pedale in a .ō. e
rit sor: ⁊ illa ē uera: s; nō seqtur ex illo ꝯuersā eē ue
rā: nec sp o; si una cōuertētiū cōuersiōe simplici sit
uera ꝙ altera sit uera ⁊ potissime in talib; t̄is ꝯno
tatiuis ut p;us. Cōueintior r̄nsio ē ꝙ ly in a.ō.ō
t̄iat uerbū expressū ⁊ nō ly pedale cū nō sit uerbū
neq; uerbū iplicitū: qa nulla rō cogit subītelligi:
Et ꝯūr idem est dicere sor.erit hoc pedale in a .ō.
et sor.in a .ō.erit hoc pedale ⁊ cōuertēs ē hmōi i
a .ō. erit pedale in a .ō. erit sor. ⁊ hec ē falsa: ⁊ ñ
seqtur sor.in a .ō.erit sor. ⁊ sor.erit hoc ꝫ ꝫ. cau
sa ꝫ dcā. Ad aliā rōe; uegat̄ illa cōcl'o: a.est pe
dale ⁊ imediate post hoc erit bipedale ⁊ tamen a.
nūꝙ̄ augebit̄ ꝫ potius diminuet. Et in caū suo ꝙ
c x

19

a: ps pedalis aliqñ erit sor. qñ alia ps erit albi: tñ
negat̃ q̃ a. imediate post hoc erit bipedale ⁊ nega
tur illa ◌̃ña sor. imediate post hoc erit bipedalis ⁊
sor. erit a. g̊ ꝗ̃. ꝓpter hãc cãz dcãz cũ ly a. sit cõno
tatiuus certe ma̾tie: nõ aũt ly sor. ꝫ solũ seq̃tur q̃ a
liqd q̃ȯ aliquãdo erit a. imediate post hoc erit bipe
dale Ad aliud cũ ulterius ifertur q̃ icipit eẽ sor.
er p̃ idẽ p̃ totã hãc horã erit ita q̃ a incipit eẽ sor.
negat̃ ◌̃cl'io ⁊ ◌̃ñr negat̃ q̃ a. imediate post hoc e
rit sor. Et si arguat̃ sic. sor. imediate post hoc erit
sor. ⁊ sor aliquãdo erit a. g̊ ꝗ̃. negat̃ ◌̃ña ꝓpter
cãz sepe dcãm: ⁊ iõ nõ opꝫ cõcedere q̃ p̃ totã istaz
horã erit ita ꝗ̃. Ad aliã cõcl'oz q̃ sor. p̃ totã istã
horã erit albꝫ: ⁊ tam̃ p̃ totã istã horã erit sũme ni
ger. Dr̃ negãdo cõcl'oz Modus aũt uerificãdi istã
cõcl'ionẽ ess̃z iste q̃ sor. sit albus a predñio: ⁊ sic re
manebit p̃ totã istã horã ⁊ a. pars eius sit sũme nig̃
et post illã horã sor. tal'r diminuet̃ q̃ nõ r̃manebit
nisi a. ꝫ in illo casu cõcedr̃ q̃ sor. p̃ totã illã horaz
erit albꝫ: ⁊ negat̃ illa: sor. p̃ totã illã horaz erit sũ
me niger: ⁊ sic arguat̃ ut tacite ur̃ arguere qa a. p̃
totã istã horã erit sũme nigꝫ ⁊ sor. erit a. g̊ ꝗ̃.
Dicit̃ ꝫ negãdo ◌̃ñaz ꝓpter cãz sepe dcãz: ꝫ solũ
seq̃tur q̃ aliquid uel aliq̃ȯ q̃ȯ aliqũ erit sor. p̃ to
tã istã horã erit nigꝫ. Dico ſo q̃ lꝫ in aliis t̃inis
ꝓbaret̃ cõcl'io nõ tam̃ in istis. licꝫ enꝫ forte ꝓbare
tur q̃ sor. imediate post hoc erit nigrũ i neutro ge
nere: nõ tam̃ seq̃retur q̃ sor. imediate post hoc erit
niger in masculino genere: ⁊ hoc ꝓpter aliã ⁊ aliã
adiacẽtiã unius adiectiui ⁊ alterius . ⁊ iõ lꝫ forte
ex illo añte seq̃ret̃ q̃ sor. imediate post hoc erit sũ

me nigrũ: adhuc tam̃ nõ seq̃r q̄ imediate post hoc erit summe niger. Ad aliã ↄ̃clusiones patet r̃nsio ex precedentibꝫ. negat enim in casu suo q̄ sor. per totã illã horã calefiet ⁊ per eãdẽ frigefiet. et nisi ponatur aliud in casu nisi q̄ una medietas p illã horaꝫ calefiat ⁊ alia frigefiat: ⁊ utraqꝫ medietas aliqñ erit sor. adhuc nõ hẽtur que illaꝝ ptiũ sit ↄ̃cedẽda: nꝫ ĩ casus ille ẽ bene possibilis: nisi forte hoc mõ ↄ̃tingeret q̄ una medietas resolueret̃ alt'a manẽte p tẽpus: deinde medietas resoluta ↄ̃uertat̃ in nutrimẽtũ qḋ postea sũatur a sor. ⁊ ↄ̃uertat̃ ĩ substãtiã suã: deinde in ꝓcessu resoluat̃ s'a medietas q̇ remãserat ⁊ remaneat ṗma: isto casu ymagiari possumus uerificari casuꝫ suũ: Mõ in ꝓposito si poneret̃ q̄ utraqꝫ remanẽte p horã illã altera illaꝝ calefiet ⁊ altera equaliter frigefiet: tunc neqꝫ sor. p illã horã calefiet neqꝫ frigefiet: ſ calefiet ⁊ frigefiet copulatiꝫ et collectiue. Si uero poneret̃ q̄ per totã illã horã altera medietas calefiet multo plus q̃ altera frigefiet ita ut calefcĩo plus sufficiat ↄ̃nomiare q̃ frigefactio: tunc in casu illo ↄ̃cederetur ṗma pars et negaret̃ s'a uel eↄ̃uerso si eↄ̃tra poneretur. Et si arguitur q̄ sor. frigefiet per illaꝫ horã: quia. medietas per illaꝫ horaꝫ frigefiet ⁊ b. ps erit sor: g̊. Uel sic: hoc frigefiet per illam horaꝫ et hoc erit sor ergo ↄ̃cl. negat̃ ↄ̃ña: ⁊ causa est sepe dicta Etiam alia causa est negationis similium ↄ̃sequentiarũ ut quidam dicunt que etiam in precedentibus adduci possent: quia scꝫ ly hoc non ẽ terminus discretus sed communis potens successiue de pluribus numero distinctis uere affirmari.

20

puta de sor. ⁊ re q̄ nō ē sor. sicut enī non valet hec
ɔña album currit ⁊ album est sor. ergo sor. currit
Nec ē syllus expositorius ita nec valēt predcē ɔñe
nec sūt sylli expositoru. Ad aliā ɔcl'iōꝫ ꝙ pars
sor. ē maior sor. negatᷓ ɔcl'o: nec scio in quo casu ve
rificari pt aut velit ipse verificarᷓ ɔcl'oꝫ illā nisi for
te ymaginando ꝙ a. pars sor. alñ alia resoluta erit
sor. ɔīde a augeatᷓ tal'r ut erit maior ꝙ̄ erit sor. qñ
a. erit ps eius: ꝫ nullo cañ nō ꝓbatᷓ ɔcl'o: nꝫ ꝓbatᷓ
ex illo ꝙ sor. erit maior sor. qꝛ si sic forꝫ p eius rsol
uētes. s. a. erit maior sor. ⁊ a. erit sor. g̊ ꝫcl. cui argu
mto drẽ ꝙ lꝫ ille moũs arguēdi sit duplici de cā
fallax ut pus ē dcm̄ tñ maior ē negāda. nō eīm a. e
rit maior sor. qñ erit ps eius ūtꝫ ymo tūc erit mīor
sor. nꝫ qñ erit sor qꝛ tūc erit eq̄lis sor sive sibi met
ut pꝫ. Nō curavit ātm. ꝓbare ɔclusionē quia forte
videbatᷓ ei nō multū cedere. Ad casū q poītᷓ ꝓ alia
tōcl'oe sequēti ꝙ sepata manu sor. a toto residuo r̄
maneat aīa ītellcīa In utroꝫ dr̄ adittēdo casū ɔ po
tētia supnatᷓ ali: quo admisso negatᷓ illa cōcl'o. duo
sūt hōies quoꝝ uterꝫ ē sor. imo tūc aggtū ex utroꝫ
ē sor. sicut pus dcm̄ fuit qñ aīa sor in ꝓductōe eius
fuit in corde ⁊ cerebro nōdū alus ptib aīatis. Et
sicut pus dicebatᷓ ubi deus infundat eādē aīam ītel
lectiuā in duab manus totalib a. b. ex quo ɔūr pꝫ
illā eē negādā sor. ē illa manus aut ē illud qō erat
illa manus. Et ɔ hāc rnsionē possēt adduci rpli
catōes q̄ adducte sūt ad casus pdcōs ⁊ dari rnsiōs
ibi posite Vide igr̄ ꝫcl. Ad aliā cōcl'oꝫ rndetᷓ ne
gando de virtute sermonis sām ptem ymo aliqua
pōt differre a sor. verbi grā digitus. hec enim ꝙ̄tū

cũqꝫ sor. diminuat aut resoluat nõ põt p se mane re cũ aĩa ĩtellectiua ⁊ ĩõ nõ põt esse sor. : q̄r potest cõcedi ꝙ põt differre a sor. ⁊ põt differr̄ ab eo q̄ȯ põt esse sor. neqꝫ ex hoc seqtur ꝙ possit differr̄ a se ipso ut ipse tacite ĩnuit eo ꝙ ipsa nõ põt eē sor. ta mē ɔcedē̄ȯ ur̄ ꝙ aliq̄ ps sor. differt a sor. ⁊ tñ nõ põt differre a sor. s. illa ps que põt remaner̄ p se ⁊ eē sor. Si enĩꝫ diceres ꝙ illa põt differre a sor. se quitur ꝙ põt differre ab eo q̄ȯ põt eē sor. et ultra cũ illa possit eē sor. seqtur ꝙ possit differre a seipsa q̄ȯ ē ĩpossibile : ⁊ patet ille ɔ̄ne ĩtelligẽti logicam

Verũ tamē mutãdo ꝓpositũ põt cõcedi cõclio quã mgr̄ ponit nr̄ uideꝫ. Nulla põt differre a sor te ⁊ hoc in certo casu ubi ꝓductũ esſꝫ solũ cor sor. et relique ptes nõdũ esset aĩate : tũc enĩ q̄cũqꝫ pte data q̄titatiua sor. illa põt eē sor. quia possꝫ cor il lud ⁊ eius partes successiue resolui aliis partibꝫ nõ productis taliter ut q̄cumqꝫ parte data illa posset per se seorsum remaner̄ arguendo sic. Si aliq̄ non possit esse sor. sit a. Contra Pono ꝙ successiue resol uatur cor donec remanebit a pars per se aliis reso lutis : ⁊ patet ꝙ a. erit sor. ⁊ ɔ̄ter potest esse sor. In illo igitur casu uidetur concedendã esse cõclusi onē de uirtute sermõis cum ly sor. a parte post sup ponit pro oĩ eo quod potest esse sor. uirtute huius uerbi põt : ⁊ supponit distributiue mobiliter uirtu te de ly differre. Aliter tamen subtilis loicus pos set oppositũꝫ dicere : ⁊ ɔ̄ter in quocumqꝫ casu ne gare cõclusionē : ymo quelibet pars sor. potest dif ferre a sor. Et si arguat̄ ut prius ꝙ ii a potest dif ferre a sor. ergo potest differre ab eo quod põt esse

21

ſor. ⁊ ꝯñter a ſeipſã. negatur ꝯña eo ꝙ ꝯriuꝫ eſt or
dini debito ⁊ nature termioꝝ ut t̃ius ſingularis r̃
ſoluat̃ in cõem ⁊ t̃ius nõ diſtribuibilis reſoluat̃ in
diſtribuibilẽ: ly ſor. autẽ ẽ t̃ius ſingularis ⁊ nõ diſ
tribuibuibilis: ſ; ly eo ꝙ p̃t eẽ ſor. eſt t̃ius cõis ⁊ di
ſtribuibilis. Et nota hũc modũ loquẽdi in logica
quia ad alia multa ꝓficere põt ⁊ puto ipſũ melio
rẽ oppoſito modo Ad penultimã cõcluſionẽ r̃nr
negãdo illã: ſor. qui fuit ſor. iaꝫ nõ ẽ ſor ut argumẽ
ta ꝓbant in oppoſitũ: ⁊ ꝯcedet̃ quo ad hoc aggre
gatũ ex a.b.c. p̃tibus fuit ſor. q̄ð iã nõ ẽ ſor. ⁊ ꝯce
ditur ꝙ illud nõ fuit niſi aĩal lꝫ oppoſitũ ſit poſſi
bile puta ſi aliquãdo totũ illud aggr̃tũ fuiſſet pars
ſor. Et ulterius negat̃ illa ꝯña cũ infert̃ ꝙ aliq̄ð
aĩal fuit ſor. q̄ð iam nõ ẽ ſor. et rõ eſt: quia ly aĩal
eſt terminus mere ſubſtãtialis nihil cõnotans acci
dentale neqꝫ aliquaꝫ materiam aut partẽ eiuſ: ſed
ly aliquid uerificari poteſt i ꝓpoſito pro aliquo ag
gregato cõnotante certaꝫ materiã ⁊ partes eius:
quar̃ ſicut prius didebatur̃ de modo arguendi reſo
lutorio ꝙ in talibus terminis non ualet: ſic in pro
poſito dicendũ eſt. Ad ultimã cõcluſionẽ reſpon
detur negãdo eam. ſ. ſor. per totam illaꝫ horam au
gebitur et per eandẽ diminuetur: et in caſu ſuo ne
gatur prima pars et concedit̃ ſecunda. Ad rõnẽ
in oppoſituꝫ negatur illa ꝯña quã ipſe tacite inuit
a. per totam iſtam horam augebit̃ et aliquãdo erit
ſor ꝗ̃ xł. et hoc rõne uel rationibus ſuperiuſ dictiſ
Et p idẽ pꝫ ad illud q̄ð poſtea arguit: uidelꝫ a pſ
erit maior ꝗ̃ ẽ ⁊ nõ erit maior ꝗ̃ eſt: p̃ma ẽ cõcedẽ
da: ſc̄ða negãda. Ad rõem in opppoſitũ ſor. nõ

erit maior q̄ est ꝛ sor. erit a. g̊ ꝫ. negatur ɔña rōe prima superius dicta. Etiā alia est causa quia ly maior diuersaꝫ habet adiacentiā in ānte ꝛ in ɔūte cū in ɔūte adiaceat ad ly a. ps: in āte ad ly sor. Ex illo enim āte licet ɔcludere ꝙ a. pars nō erit sor. maior q̄ nunc sit. Et sic patꝫ solutas esse oēs rōes magri cōtra opinionē cōeꝫ. Deo gratias qui mihi lumen intellectus donauit. Oppositū tamen arguitur: Unde incōueniētia que cōtra se adducit ꝛ nō ɔducit Primo ꝙ sor. non manebit sor. per tempus et plato ꝫ. hoc deducitur supposito ꝙ a sorte cōtinua fiat resolutio: tunc eni non manebit per tē pus eadē aīa cū eīo maťia eadē: ꝛ p ɔūs neqꝫ idē sor aut si dicas manere sor. tunc ly sor. esset ťinus cōis ꝛ non discretus quia successiue de pluribus uerificabitur affirmatiue: ꝛ sic diciť de aliis ťinis q discreti ponūť. Scđo adducit ꝙ fierꝫ error ī distributōib; boꝝ ꝛ maloꝝ eo ꝙ lꝫ sor. hodie fecisset aliqđ opus meritoriū aut malefitiū ꝛ cras p̄miareť aut pūireť no eēt idē sor. q illud fecit aut ɔmisit ꝛ q p̄miabiť aut pūieť: ꝛ hoc ꝓpť cōtinuā resolutōeꝫ in eo fcāꝫ. Tercio adducit ꝙ plures sunt dii qa dato xp̄o qui dicit aggregatū ex diuinitate aīa ītellectiua ꝛ materia eius: tunc aggťū ex medietate maťie aīa eius ītellcia ꝛ diuinitate eēt alius deus q̄ totus xp̄ūs ꝓpť maťie alietatē. Et sic dicā de aliis ptib; maťie vnō seqreť ꝙ īfiniti eēnt dii hoc mō ymagīatōis quoꝝ alť ab altero dependet ꝓpť maťie alietatē. Quarto adducit ꝙ ɔs possit īcipe eē ꝛ ďsineř eē qa nisi a xp̄o ꝛ ſoluať a ps maťie tūc aggťū ex a. maťia diuinitate ꝛ aīa ītellcia

22

desinet ee ꝛ p ꝯñs tal' deus desinit ee. Et p idē ali quis deus icipiet ee ꝓpter acquisitõꝫ noue forē in xp̄o p uiā nutritūis: sicut ēt in sorte nouus hō inci piet ee p acquisitōeꝫ noue maťie p uiā nutrimenti

Considera ulterius r̄nsiōeꝫ suā ad dubiū: Posi tio sua uerior mihi appꝫ loquēdo de idēptitate nu merali stricte sūpta tamē hic sigillatim cōsidera q̄ dic. Prio suppōes sue uere sūt lꝫ eū. Ulťius ifert ꝙ nihil pōt hr̄e aliā ptē q̄ iā hꝫ: de hoc supius est satis dcm̄. Scd̄o ifert ꝙ nihil pōt augeri: ꝺ hoc etiā supius ē satis dcm̄. Quod āt dicit eē de itē tōe Aris. cōsidera: ꝛ uult ille mgr̄ Aris. ťcio de aī ma sentire illud qꝺ ꝯmētator Auer. ei ipoīt de uni co itellcū in oib; hōib;: cuius tn̄ oppositū sensisti ī ťcio de aīa. Imponit ēt sibi ꝙ credidit oē habens ꝑncipiū hr̄e finē ꝛ eꝯ: cuius tn̄ oppositū tenemus de aīa itellectiua de angelis ꝛc. Et alii exposito res ut btūs Thomas opposito mō eū exponūt 8° phiscoꝝ ꝛ ťcio de celo. Cōsidera ulťius r̄ones ad argumēta q̄ adducit ꝯ se: Rn̄o eī ad pm̄ ē ualde cōueiens. Silr̄ ad fꝫ de distributōe pmioꝝ ꝛ pe naꝝ. Ad ťciū uero ꝛ ad q̄rtū ꝙ plur̄s eēnt dii ꝛc. nō distīcte ꝛ ordiate r̄ndꝫ ꝫ dat aliq̄lē maꝫ r̄ndē di. Pťeť ḡ ad pm̄ apper̄ meo negādo ꝙ plur̄s sūt dii ꝛ ꝯñr ꝙ totus xp̄s ē unus ꝺus ꝛ aggtū ex me dietate maťie cū eaꝺ aīa itel. ꝛ diuitate ē idē ꝺus nūero: ꝛ sic de aliis eo ꝙ lꝫ uarietas maťie uariet idēptitatē nūeralē quo ad naťaꝫ creatā hūanā nō tn̄ quo ad naturā diuā q̄ ē eťna ꝛ peitus imaťialis et ꝯñr negať ut ipe negar̄ ur̄ ꝙ ꝺus icipiat esse uel desinat esse. Unde fm̄ hanc opinionē cōcederetur

ꝙ in christo sũt plures hoĩes ꝑtiales ɔpoĩti ex aĩa
eius itellectiua ⁊ ꝑte mat̃ie: nõ tam̃ plures dii ut
prius ẽ dcm̃. Silr̃ cõcederet ꝙ fcã resolutõe ma
terie in xp̃o ꝙ aliquis hõ desinit eẽ ⁊ silr̃ aliquis
hõ incipit eẽ ꝑ nouã acq̃sitõez mat̃ie per uiã nutri
tõis ⁊ ille nũerus trinarius desinit eẽ ꝑ desitõem
mat̃ie q̃ ẽ eius unitas ⁊ xp̃us ut hõ desinit eẽ: ex
hoc tam̃ nõ seq̃tur ꝙ aliq̃s d̃us icipiat uel desinat
eẽ: qa sꝑ idẽ ẽ deus cũ q̃cũq3 materia uel ꝑte mate
rie xpi: C3 ñ sicut deus admixtus fuit mat̃ie xpi si
ne diuinitas ɔiũcta fuit sue mat̃ie: ita potuit cõiũ
gi cũ q̃cũq3 mat̃ia alterius hoĩs: ⁊ tũc cõcessũ fuis
set ꝙ hoc ẽ deus demr̃ato xp̃o: ⁊ hoc ẽ deus alio d̃
mõstrato ⁊ tam̃ sꝑ idẽ fuiss3 deus. S3 adhuc o
rit̃ dubiũ xᵃ. Cõsidera ꝑ. i hoc dubio suppõ3 ꝑmã
ꝙ oĩs q̃litas ẽ g̃dualis. C3 r̃ enĩ3 ꝑma frõte modus
suus ꝓbandi extraneus: qa quel3 est apta reddere
subiectũ suũ t̃iatũ finire itẽrũ: et nulla ẽ ĩfinite re
missa eo ꝙ nulla remissio ẽ ĩfinita: ꝙ nulla reĩssio
sit infinita p3 quia oppoĩtũ ĩplicat ɔ̃dcõe3: si enĩ3
aliq̃ q̃litas ẽ ĩfinita remissio aut ĩfinite reĩssa seq̃t
ꝙ ẽ aliq̃ꝑte reĩssa: ⁊ ꝑ ɔ̃ns aliq̃ꝑte intẽsa ⁊ ꝑ ɔ̃ns
non infinite remissa. Cõsidera tam̃ si reꝑiri possit
aliq̃ q̃litas que nõ sit g̃dualis aut itẽsibilis ⁊ r̃mis
sibil' sicut forte d̃ q̃litatib⁊ itell'nciaꝝ aliq̃ crederẽt
Cõsidera postea ꝑa3 suppõ3 ꝙ n'la actio nãl' ꝑt eẽ
ĩstãtanea: huius eĩ oppositũ tenuisti ꝑo d̃ aĩa de ꝓ
dnctõe lũis ⁊ de uisiõe aut de ꝓductõe uisionis ⁊
silib⁊. Itẽ l3 de silibus nõ eẽt ueꝝ q̃ fiũt cũ resistẽ
tia saltẽ per accñs tamen de actõe intellectuali nõ
uidetur necessariũ ipsa3 fieri successiue: s3 uidet̃ ꝙ

23

cōtingat subito fieri. Tenēdo igr̄ oppositū pꝫ ad argumētū eius in oppositū negādū eē aūs ꝙ nō po terit agēs subito approxīari passo. Cōsidera ter tiā suppōeꝫ que uera ur̄ fm oēs. de albedīe enīꝫ et nigredīe ur̄ notādū in multis casibꝫ Et ꝑ ubi ex e lemētis dēat īmediate generari aliqđ mixtū albū Nō eī oꝫ in ꝓductōe aut ītēsiōe albedīs ī illo mix to aliquē ḡdū nigredīs ꝓduci cū ꝑus in el'ntis ill' nō fuerit nigredo nec alius color. Itē qa multeci ens ex colore medio fit albedo uel nigredo ubi nō oꝫ ḡdū albedīs aut nigredīs corrūpi qa cū color̄ il lo medio nō necessario ē albedo uel nigredo: ⁊ sic de aliis ymagīari possumus ⁊ ī casibꝫ multis de cre dulitate ā ⁊ hesitatōe ueꝝ satis appꝫ qđ mgr̄ di cit lꝫ quidā uideant̄ oppositū tenere. Cōsidera ī tercia suppōe cū mgr̄ dicit ꝙ opio ē assensus uerus cū formidine: hoc enīꝫ nō appꝫ ul'r ueꝝ: nā opinio ita pōt esse circa falsū ut pꝫ de mente Aristo. ꝓo de aīa ⁊ ꝓo posterioꝝ. et ex cōi mō loqēdi: cōtigit enīꝫ aliqn̄ opinari solē eē miorē terra ⁊ tūc eius opi nio ē assensus falsus. Cōsidera correlaria que po stea infert ꝙ aliqs error erit sciētia ⁊ eō loqt̄ ipse de sciētia cōiter sūpta q̄ sciūt̄ cōtingētia: ⁊ tūc ue rificat̄ pmū ponēdo ꝙ te cōtinue firmit̄ credente sor. currer̄ aliquādo currat ⁊ aliqn̄ nō: ⁊ tūc idem assensus sor. currēte erit sciētia qui nō currēte erit error. Et accipit̄ hic sciētia non ꝓ habitu ꝫ pro ac tuali noticia uel assensu. Illud autem correlariū ꝙ eadē scientia īfinities erit error ⁊ eō: ⁊ infiniti es sor. incipiet et desinet scire eandem ꝓpōem hec modo uerificat̄: pono horam futurā diuidi in ptes

pportionales in ifinitū ⁊ credas tu ɔtinue ꝑ illaꝫ horā hāc ꝓpoꝫ ps nuꝑ hore ē: ⁊ pꝫ ꝙ infinities e rit scia qz īfinities erit assēsus uerus ⁊ īfinities er ror: qa ifinities assensus fl'us. s. in q̄lꝫ ꝑte pari hor̄ Et per idē pꝫ q̄lr̄ ifinities sor. icipiet scir̄ illā ꝓpoꝫ pars nuꝑ hor̄ ē. s. in pncip̄ cuiuslꝫ ptis iparis: ⁊ ifi nities desinet scire. s. in pncipio cuiuslꝫ ptis paris.

Cōsidera ulterius alia correlaria seq̄ntia. ꝑ eiꝫ infert ꝙ nō ē dar̄ pm̄ nec ultimū .ō. notitie sensi tiue puta uisiōis ℞. eo ꝙ nō ē dar̄ pm̄ aut ultimuꝫ ḡdū ℞. Oppositū ei ꝓbabilr̄ posuisti ꝑo de āīa: Ponamus enīꝫ spēꝫ coloris in eoō succeiue intēdi p successiuā itēsionē coloris ⁊ nō sufficiat q̄lꝫ spēs co loris ꝗtūcūqꝫ reissa cār uisiōꝫ ꝫ sufficiat ḡ. ex. spēs ut duo ⁊ nulla r̄missior: tūc igr̄ qn̄ erit in ocl'o spēs ut duo uisio ꝓducet̄ ⁊ erit mīma uisio q̄ eē pt: erit tam̄ ḡdual' ⁊ p ɔūs ɔcedet̄ ɔ̄ suppōeꝫ eius ꝑam ali quā actōeꝫ nat̄alē fore īstātaneā: ⁊ per iō si reitta tur spēs in oculo existēs intēsa ut. iiii. donec p totū oculū ꝑueniret ad ḡdū ut duo: tunc dabit̄ ultimū uisionis si ulterius r̄mittet̄ eo ꝙ tūc erit uisio aliis stātib' cōditōib' ⁊ imediate post nō erit aliq̄ uisio cū nō possit uisio ꝓduci cuꝫ remitter̄ spē quam ut duo. Tenui etiā alterā partē quā magr̄ tenet et uerisilior appꝫ ⁊ ɔn̄ter ꝙ non est danda remississi ma species coloris que sufficit ad uisionē causandā sed intensissima que non ḡ. ex. ut duo: ⁊ tunc non daretur minima uisio: ꝫ infinite remissa esse pos sit aliqua uisio ⁊ ɔn̄ter non daretur primus ḡdus uisionis acquisitus nec ultimus deperditus ⁊ ɔūr nec primū .ō. uisionis nec ultimū. Nota tamen

ꝙ sp̄ huius uisiōis daret̃ pmū ⁊ silr̃ ultimū: lꝫ eīꝫ aliqs ḡdus huius uisiōis pus fuerit ꝓductus nūqͣ̄ tamē fuit hec uisio nisi quādo hꝫ oēs ptes eius gra duales simul: ꝫ dabit̃ pmū .ō. in quo hēbit oēs p̄ tes ḡduales eius simul: ergo ꝛc. et qͣ̄cito incipiet aliquis ḡdus huius uisiōis depdi tā cito hec uisio desinet eē: nō in sui deperditōe dabr̃ ultimū. Cū autē ulterius infert ꝙ oīs notitia sensitiua fit ex pexnti notitia sēsitiā uidelꝫ tqͣ̄ ex pte eius ḡduali ueꝝ eēt ꝫ suā opioꝫ: tenēdo tam̄ oppositū tunc op positū dr̄etur ut pꝫ: ⁊ tenui idē qō ꝫ ipse in qōni bus posterioꝝ. Cuꝫ ā ulterius infert ꝙ nō dabi tur pmus cōceptus ꝓductus adhuc uerisilr̄is tene ri pōt opfositū qͣ̄ de sensatōe. Cōceptus eniꝫ mēta les magis ꝓducūt̃ sine r̄sistētia qͣ̄ sensatōes et cū hoc sūt idiuisibiles extēsiue: quelꝫ āt sensatio ē di uisibilis extēsiue. Silr̄ ubi in mēte sor. sit spēs co loris uel sbē uel alr̄ius suffitiēs cāre cōceptū aut no titiā mentalē ꝫ nō cāt ꝓpter iaduertētiā: tūc qͣ̄ ci to sor. incipiet aduerter̃ cābitur cōceptus mētalis ⁊ sic erit pmns ⁊ ꝓ cōceptus ꝓductus. Et idē argu mētū de sensatōe fieri posset. Secūdū tam̄ aliaꝫ opinionē dr̄etur ꝙ illa aduertētia acqret̃ per pteꝫ ante ptē lꝫ in tpe modico: ⁊ sic uisio uel conceptus per ptē āte partē acquiret̃. Cōsidera ulr̄ius corr̄ lariū sequēs cū toto notabli suo: ea nāqꝫ q̄ ibi dic uera uidēt̃: si tm̄ aliquis tenerꝫ ꝙ nō quilꝫ assensus qͣ̄tūcunqꝫ r̄missus ā sine formidie sufficit dici scia ꝫ ad minus reqrit̃ ꝙ sit cāte intēsiōis sicut uerisilr̄e appꝫ: tunc daret̃ pmū scie ⁊ silr̄ ultimū quādo essꝫ assensus tm̄ intēsus ⁊ āte nō uel post nō. Itē i cāū

quo aliq̄ latitudo assensus possꝫ subito acqri ⁊ ibi to depdi postq̄ acqritur sine rsistētia: nō satis possibile nr: tūc n̄ daretur pmū quo ad īceptōꝫ ⁊ ultimū quo ad desitōꝫ Cōsidera postea q̄ dic pertinētia ad logicā de ꝯn̄a scita eē bona cuius an̄s sit scitū ⁊ ꝯn̄s nō: ⁊ alia q̄ ibi dic q̄ uera satis apparēt. Cōsidera postea q̄ m. dic ꝯ se i ar. ⁊ rnōꝫ ad illō argumētū qd tāgit difficultatē quā poit hētis. i sophismate illo Aenty oculū habēdo. ea nāqꝫ q̄ m. dicit satis uera ⁊ uerisilia sūt: tam̄ cōcedi possꝫ sꝫ exteriorē aliqd distincte ꝯprehēder ⁊ aliquid cōfuse lꝫ mgr oppositū dicat: nec sequit: aliq distīcte cōprehēdit q̄ cōpoit uel diuidit: si ei uisus sor. uideat duos hōies quoꝝ utrūqꝫ p se cōprehēdat ita ut unus n̄ iuuet ad cōprehēsiōꝫ alterius ⁊ aprehēdat hoc tq̄ hoc sine illo ⁊ eꝯ illō tq̄ illō ⁊ n̄ hoc: tūc utrūqꝫ distincte cōprehēdit: Juxta quē modū possꝫ cōcedi ut hentis dic loco al. q̄ uisus sor. grā exēpli pus uidebit totū q̄dratū p se distīguēdo a quolꝫ alio q̄ pcipiet ptē per se distīcte ꝯprehēdēdo a quolꝫ alio Et ꝯn̄r possꝫ cōcedi q̄ in casu hēti. ō ap.pxiatōe uisibilis dabr de fcō pm̄. ō. in quo a. uisibile a uisu distincte cōprehēdet ⁊ idē erit ultimū in quo nulla ps distincte cōprehēdr lꝫ m. uideat sentir oppoitū: ur ei uelle q̄ aliquid erit ultimū. ō. in quo uisibile no nerit distincte cōprehēsū a uisu cū nō detur mīma sensatio neqꝫ mīmū sensatū aut mīmū sensibile. Et mihi ur cū hētis. q̄ lꝫ nō daret mīmū qd distincte cōprehēdi possꝫ ꝯ pm̄ in quo possꝫ: tamē daret mīmū qd absolute icipiet uideri p se ⁊ pmū ō. in quo distincte uidebitur: ⁊ hoc suppoito q̄ nō

25

dent̃ neq̃ꝫ dari possint optie et cõstãtie: tñ dato op
posito q̃ꝫ optie dari possint qa nõ rpugñt dret̃ nõ so
lũ dari pmũ in actu aut mĩmũ in actu sed primum
qd̃ põt ⁊ mĩmũ qd̃ põt.

De ordie ꝯceptuũ. Cõsidera qd postea dicit
mgr de ordine cõceptuũ: Nã in qõibꝫ de aĩa ⁊ pos
terioꝝ notasti ordinẽ qui appꝫ ualde cõueniẽs: q
sicut sensus exterior ꝑ apprehẽdit idiuiduũ in con
creto: uerbi grã hoc albũ: ita ⁊ itellcũs pus appre
hẽdit: ⁊ per ꝯñs talis ꝯceptus pus ẽ in itellectu: ⁊
ꝯñr distinguẽdo sbãꝫ ab accñte aut abstrahẽdo unũ
ab alio pus abstrahit ꝯceptũ magis ulẽꝫ ⁊ p ꝯñs mi
nus ulꝫ donec ad spẽalissĩa ꝯueniat aut saltẽ itellcũs
d̃ natura sui sic aptus ẽ facer̃ pcedẽdo faciliori mõ
sue cognitõis. Uide q̃ locis pdci scpta sũt per ordi
nẽ. Dicit ⁊ Aris. cũ equocatoibꝫ pcessisse ꝑ poste
rioꝝ ⁊ ꝑ phicoꝝ. tam ꝯcordam al's utrũqꝫ textũ
sine equocis ⁊ illuc recurre. Cõsidera ulterius cũ
ipse conat̃ pbare q credulitas ⁊ hesitatio circa eã
dẽ rem nõ necessario se mutuo expellãt lꝫ ueꝝ sit
dictũ suũ ut puto tamẽ ut pluriꝫ ut puto accidit q
itẽsio credulitatis ẽ cã rmissiõis hesitatõis qñ d̃ ea
dẽ re habẽt̃ hesitatio ⁊ credulitas: ⁊ eõ itẽsio hesi
tatõis ẽ cã rmissiõis credulitatis: ubi ei de ea d̃ re
hẽatur credulitas ⁊ hesitatõ ⁊ nõ fiat oblivio nec
iaduertẽtia nec ꝯpdat̃ aliq̃ euidẽtia ad aliq̃ ptiũ
ꝑ intẽdat̃ credulitas: hoc ẽ qa magis intellcũs ad
herꝫ uni pti ⁊ ꝯñr alti mĩus manẽtibꝫ pdcis ⁊ ꝯñr
reittet̃ hesitatõ. Silr eõ si itẽdr̃ hesitatõ hoc ẽ qꝛ
itellcũs magis adherꝫ oppoite pti q̃ꝫ pus siue hoc
sit p adiũctã euidẽtiã siue q̃lrcũqꝫ alr ⁊ p ꝯñs alti

parti minus adheret statib9 predictis qr reittet cre dulitas. Cõsidera ulterius cũ mgr̃ iplicite ponit plures regulas: quarũ pma est ut colli ex uerbis eius q si for. nihil sentiat nec itelligat et aliqñ setiet et intelliget prius p tps setiat q̃ itelliget. hec rl'a nõ ur̃ necia et i certo cañ nõ uera: si eñ loqmur de hõie qnũq̃ aliud intellexerit sicut in ifantia nã repugnare ur̃ q statim cũ infãs aliqd p̃ senserit sine mora tpis et aliqd intelligat postq̃ intellectio cãt sine resistẽ tia: si loqmur de hõie adulto adhuc fortius nõ ur̃ uera: hõie enĩ aut dormiẽte aut de nl'lo penitus cõ siderãte nec p sesũ aduerte cõtingit ipsũ imẽdiate moueri ad intelligẽdũ p spẽs reruatas p nouã ad uertẽtiã l' cõsideratõẽ nulla pcedẽte aut sil' cũ noua sẽsatõe: et tũc nõ prius p tps setiet q̃ itelligeret. cõce deret tñ q i eod hõie prius nata ẽ sentiri q̃ i tellige re: et ut plurimum uerum est quod Magister dicit presertim de incipiente de nouo sentire: de quo apparere meo loquitur Magister. Verum enim est q ille prius tempore sentiet q̃ intelliget sal tem ut plurimum.

Secunda regula est: Si for nihil sentit incom plexe nec complexe et aliquando aliquid sentiet tam complexe q̃ incõplexe prius per tẽpus sentiet incõplexe: quia scilicet prius sentiet sensu exterio ri q̃ interiori. Iterũ hec regula põt hr̃e istãtiã quia possibile ẽ pducta de nouo spẽ albedinis tamẽ in sensu exteriori et interiori de se sufficiente causa re sensationem nullam produci sensationem defec tu spirituum aut debite aduertentie: deinde su peruenïente simul debita aduertentia utrobique

26

sicut satis possibile ē: aut utrobiq3 sil' occurrēte suf
ficiēte qͣtitate spūuz ut satis possibile ē fiat sēsatō
in s. su tā itīori qͣ extīori: ⁊ pz ꝙ sil' fieri poterit.
Itē si loqͥmur de hōie nō incipiēte sentire de nouo
possibile ē sor. nihil extius sentiēte nec iterius rsua
tā eē spēz i sensu iteriori a qͣ postea moueat sor. ad
sentiēdū iterius lz nihil extius sentiat. Mgr tn̄ ut
credo itellīt de hōie de nouo icipiēte xc. Cōcedēdō
tam̄ puto ꝙ qͥ sp de nouo debēs sentire sicut infās
pͥus tēpor sentit sensu exteriori qͣ iteriori ⁊ p ɔn̄s
prius icōplexe qͣ cōplexe: ⁊ ꝙ sp qlz sētiēs de no
uo pͥus nat'a sētit sēsu extiori nz itiori ɔpnder possz
nisi cōphēderz l' cōphēdissz extiori: ⁊ p ɔn̄s prius
nat'a icōplexe qͣ cōplexe qͣuis ⁊ sensus iterior nō
mius icōplexe qͣ cōplexe ɔphēder pt: lz oppositū
supficialr uideat' uelle mgr. ¶Tercia r'la ē ista: si
sor. aliqd itelliget icōplexe ⁊ ɔplexe ⁊ tūc nihil i
telligit pͥus itelliget icōplexe qͣ cōplexe: ⁊ ur sp
uelle ꝙ prius tēpore. Item ur hre instātiaz: si loqͥ
mur de infāte uez ē ut plurimū ⁊ qͥ semp ꝙ inci
piēs itelligere prius tēpor intelligit incōplexe: ⁊
ulr uez ē ꝙ pͥus natura: nō tam̄ ur illa cōditōnal'
necessaria cū cōtingere possz oppositū aut saltē nō
repugnat simul sor. incipere intelligere deū ⁊ deū
esse. Si loquimur de adulto patz ꝙ simul tempor
pōt inciper sor. itelligere cōplexe ⁊ incōplexe per
spēs reseruatas ut ipso surgēte a sōpno: ymo staret
ꝙ prius cōplexe intelliget qͣ solū incōplexe: itel
ligere tam̄ incōplexe semper est prius natura ⁊ tpͣ
causa presupposita ab intelligere cōplexe. Quar
ta r'la: si sor. nihil itelligat affirmatie nec negatie

et aliquãdo aliquid ĩtelliget tam affirmatiue ꝙ̄ ne
gatiue prius tẽpore ĩtelliget tã affirmatiue ꝙ̄ nega
tiue. Jterũ rgula nõ est cõditõnalr̄ uera: stat eis
sor iam adultũ dormire ⁊ actu pro tũc nihil itelli
gere: deinde ipso surgẽte a sõno p spẽs iterius reſ
uatas ꝓ intelliger se nõ dormir aut aliquid aliud
negatiue anteꝙ̄ aliud affirmatiue itelligat: ꝗ non
prius p tps affirãtiue. Forte dr̄ ꝙ intellr̄ ꝺ infãte
nup intelligẽte: aut ꝙ rl'a sic itelligit: si sor. nihil
intelligat nec unꝙ̄ aliquid itellexerit affirãtiue uł
negatiue ꝛc. Sꝫ adhuc iste mõ intelligẽdo ur̄ du
bia rl'a: quia nõ ur̄ repugñre ꝙ cũ sor. incipiat ꝺ no
uo itelligere cõplexe sit incipiet itelliger affirãtiue
et negatiue: uerbi grã ubi pus itellexissꝫ icõplexe
mrem ⁊ patrẽ eius incõplexe p spẽs in eo rſuatas
poterit sił icipe itelligere hoc ẽẽ hoc utrobiqꝫ mrẽ
demõstrando: et hoc demõstrata matre nõ ẽẽ hoc
demõstrato pr̄e: Nec uideo ullã repugnãtiaꝫ huius
casus. Cõcedẽdũ tamẽ mihi appꝫ ꝙ sic est ut plu
rimũ ꝙ homo incipiẽs de nouo intelligere prius tẽ
pore itelligit affirãtiue tamꝙ̄ aliqꝺ qꝺ est itellec
tui facilius ⁊ naturalius. Et ulterius ꝙ affirãtiue
intelligere ẽ in eo prius natura: ⁊ nũꝙ̄ aliqd nega
tiue itelligeret nisi itelligat affirãtiue uel pus affir
matiue intellexerit. Quita rl'a: Si sor. nihil cre
dit nꝫ discredit ⁊ aliquãdo aliqd credet et aliquid
discredet pus tpe credet ꝙ̄ discredet. Hec ꝗ hꝫ in
stãtiã: ꝓ de hõie adulto surgẽte nup ex sõno ⁊ ici
piẽte ꝓpões reſuatas discredere se dormir̄. Forte
dr̄ ꝙ intellr̄ de eo qui actu nihil intelligit nec ũꝙ̄
aliquid intellexerit ut ꝺnotãt eius uerba i ꝓbatõe

27

regule sue. Adhuc regula hr̃et dubiū: staret enim in mēte sor. debētis de nouo itelliger̃ iā eē forātas has duas ꝓpōes hoc ē hoc utrobiq; demōstrando mr̃e; ⁊ hoc demr̃ato pr̃e ē hoc demr̃ata mr̃e q̃rnz neuter ꝑus credidit nec discredidit ſ; nūc icipiat alteri adherere ⁊ alteri discredere. nō ei ur̃ aliquā eē repugñtiā ita cōtingere q̃re sil' tp̃e credet ⁊ discredet ⁊ nō ꝑus tēpore credet. Cōcedit̃ tam̃ utplurimū ita euenire ut mgr̃ dicit ⁊ q̄ credere ē nat̃a ꝑus q̄ꝫ discredere ⁊ itellectui naturalius ad q̄ō facilius inclinat̃: nꝫ itelleũs nūq̄ꝫ aliqd discrederꝫ nisi uel actu aliquid crederet uel prius aliquid credidissꝫ. Cōsidera diligenter super hiis.

Et cōsil'r dicēdū ē de uirtuoso ⁊ uicioso ℞. Cōsidera diligēter q̄ dicit de uirtute ⁊ uicio: q̃lit̃ uno mō det̃ ꝑm ⁊ ulteriꝫ affirmātiue ſ; alio mō datur negatiē: ⁊ uidētur satis uera q̄ mgr̃ ibi dicit: tam̃ iste modus ꝑus quē ponit de uirtute. q̄ nō quilꝫ hitus rectificās appetitū ℞ q̄ꝫtūcūq; rei ſsus ē denomiāndus uirtus: ſ; reqrit̃ q̄ sit ad minus sub determinato g̃du uel ultra aut q̄ sit ultra datū g̃duꝫ. Et ulterius ꝯsidera dū cōcedit uiciosū eē uirtuosū: uirō quia forte alii dicerēt q̄ ad denoīandū hoīeꝫ uirtuosūꝫ nō sufficit una uirtus ſ; oēs sil' in eodē requirūtur. Itē dicit q̄ mediū non repug̃t extreīs: hoc nō uidetur uerꝫ: sicut enim timiditas repug̃t audacie q̄ sūt extrema: ita fortitudo utriq; extremo repug̃t lꝫ minus q̄ꝫ extremū extremo. Sil'r sicut auaricia repug̃t ꝓdigalitati ita liberalitas utriq; extremo repug̃t lꝫ minus q̄ꝫ extrema iter se ℞.

Sꝫ de sanitate ⁊ egritudie ℞. Cōsidera q̄ ibi

dicit q̄ multū ɔformia sūt hiſ q̄ coīr ſcribūtur ī me-
dicina ⁊ preſertī̄ Ma. q̄lr̄ trāſeūdo de egritudine in
neutralitatē dabit̄ pmū nō eē egritudis ⁊ ɔūr pm̄
eē neutralitatis: ⁊ tūc erit maxīa diſpō q̄ ē neutra
litas: ⁊ ɔūr trāſeūdo de neutralitate in ſaītatē da
bit̄ pnū .ō. ſaītatis: ⁊ idē erit pmū nō eē neutrali-
tatis quia nō dat̄ mīma neutralitaſ ꝫ bene dabiliſ
ē mīma ſanitas. Si aūt eō̄ fiat trāſitus de ſaītate
in neutralitatē dabr̄ ultimū ſaītatis ⁊ idē erit ulti
mū nō eſſē neutralitatis: Et ſi ɔūr fiet trāſitus de
neutralitate in egritudīeꝫ dabit̄ ultiuꝫ neutralita
tis ⁊ idē erit ultimū nō eē egritudis. Cās autē ho
ruꝫ ſatis ītelligit peritus in medicina ⁊ ſcripſi alīs
in nōtis medicīe: Tamē cōſidera poſtea qa nō rn̄
det ad argumēta ſeo adducta ɔ̄ ſeipſuꝫ niſi forte ad
pmū ⁊ adhuc ualde diminute. Ad ſꝫ ɔcedr̄ q̄ da
bilis ē reiſſiſſīa ſaītas ſiue reiſſiſſius ḡdus ſaītatis
ſ. ille q̄ imediat̄ latitudī neutralitatis ⁊ ɔūr q̄ la
titudo ſaītatis fiatur īcluſiue in extrēo eius reiſſio
ri. Ad pm̄ uero dic q̄ ſanū in ɔplīōe ē egrū ī nu
mero: ex hoc tam̄ nō ſe declarat an cōcedere uelit
abſolute ſanū eē egꝝ lꝫ ꝑa frōte uideat̄ q̄ ſic: me
dici tn̄ oēs aduerſant̄ nō ɔcedētes corpus abſolute
eē ſanū niſi ſit ſꝫ ōes nat̄al ſanū ⁊ ꝓ īpoſſibli hn̄t
q̄ īō abſolute ſit ſanū ⁊ egꝝ accipiēdo eḡtudīꝫ ꝓ
diſpōe ꝑtnāꝫ. ſi tn̄ uolumus abſolute ⁊ loice rn̄der
non eſſet forte malus modus loquendi oppoſitus
puta q̄ ſortes ſit ſanus habens complexionem
de ſe ſanaꝫ uel aptam eſſe ſāl. et ē eger habens cō
poſititionem egrā. Dicere ei poſſumus q̄ ſanū ⁊ e
grū ſūt genera ⁊ ſanū in cōpōe uel egrā. Similr̄

28

sanū in cōpōe uel egrū sunt spēs: nō sequit sor. est in cōpōne sanus ḡ sanus: ⁊ est in cōpōne eger ḡ e ger: nec tales t'ini sunt diminutiui ut cōir medici dicunt dicentes q' ibi arḡr a ſm quid ad simplicit Sed adhuc magis uerisile uel rōnabile ap₃ q' bo na cōplexio absolute dicat' sanitas siue sit bone cō pōi cōiuncta siue male Et eodē modo bona cōposi tio est absolute sanitas siue bone cōplexiōi cōiūcta siue nō Et hoc uī sentire Plus p̄ cōmētator: ⁊ de hoc scripsi in anotatis medicie l₃ Ja. ⁊ alii moderi sentiāt oppositū: quo cōcesso ōn̄r cōcedendū uī sor eē simul eē sanū ⁊ egrū quia a cōpositōe sana que ē absolute sanitas d₃ dici sanus: et a ōpōe q̄ ē abso lute egritudo debet dici eger.

Aduerte itaq₃ superius Nūquid autē res successi ua ꝛc. Cōsidera q̄ mgr̄ in hoc ca° dic adducēs pro fecto argumēta fortia ad ꝓbādū nullū successiuum eē. Cōsidera igr̄ p° q̄ dicit circa pmā suppōem q̄ absolute uera uī de uirtute sermōis. s. quel₃ pars tē poris ē ⁊ oēs partes tēporis sūt sine collectiue siue diuisiue. Considera 2ͣ ƥa₃ suppōem. s. si moueri ē ipsu₃ ē alit' se hr̄e q̄ pns ītrīsece ⁊ forālit' p tēpus Si nāq₃ p illa uerba denotet' illud totū se hr̄e ali ter ꝛc. eē diffinitō₃ motus aut moueri ūt pma fron te notare uerba uident' tūc nō uidet' uera p° qa sor te existēte albo ⁊ plōne nig° si fiat plo. alb⁊ acqrit' noua silitudo sor. ⁊ p illā sor. se h₃ alr̄ itrinsece et formalr̄ q̄ pus ⁊ p tps ⁊ tam̄ sor. nō mouet'. Ite₃ faba ascēndente ⁊ occurrēte molari descēdēti i. ō. cōtactus non mouet' faba quia tunc sil' moueret' mo tu sursū ⁊ motu deorsū ⁊ ōrii motus cōtinuarētur

et tam̄ se hꝫ alr̄ q̄ꝑ ꝑus itrinsece ⁊ formalr̄. Cꝫ r̄ ta
mē mgr̄ in quo correlariꝫ sequēti nō posuisse illa
uerba diffinitiue ſ; solū cōsequutiue: ut.s.sor.moue
tur g̊ se hꝫ alr̄ q̄ꝑ prius itrinsece ꝛc. Sꝫ adhuc
hec hr̄et instātiā de sor.moto uersus unā drīaꝫ posi
tōis ⁊ totus motus.s.celū et centrū et rliqua moue
rent̄ uersus eandē drīam equali uelocitate: tūc eni
sorti nō acquireret̄ aliqd̄ ubi ⁊ ꝑ ɔ̄ns nō se alr̄ ha
beret itrinsece ⁊ formalr̄ q̄ꝑ ꝑus ⁊ tam̄ moueretur.
Dr̄etur autē huic argumēto aut q̄ illa ɔ̄ña solū te
net ex ordine naturali: aut q̄ itellr̄ ɔ̄ns sic q̄ ipsū
se hꝫ aliter ꝛc.uel merito motus ē aptū se alr̄ hr̄e
Contra tam̄ ꝑmā rn̄siōꝫ possꝫ istari de sor.moto
in naui que moueat̄ ad ɔ̄riā drīaꝫ poitōis eq̄li uelo
citate: ad cuius motū ī moueret̄ sor.ꝑ accn̄s: tunc
enīꝫ eēt in eodē aspcū ad celū ⁊ centꝝ ⁊ ꝑ ɔ̄ns in
eodē ubi: ⁊ ꝑ ɔ̄ns nō se alr̄ hr̄et ꝛc.et tam̄ sor. mo
ueret̄. Appꝫ igr̄ s̄a rn̄sio securior. Cꝫ eꝝ tam̄ sal
uādo dcm̄ mgr̄i dicet̄ q̄ uigor uerboꝝ suoꝝ ī hoc
cōsistit: q̄ si sor.mouet̄ de presenti tūc ꝑ tps se hꝫ
formalr̄ aliter: ⁊ quia hoc ē ipossibile ut ipse dicit.
quia tūc motus de presenti eēt per tēpus: ⁊ ꝑ ɔ̄ns
taꝫ motus q̄ꝑ ꝑus essꝫ in presenti.ō.qd̄ ē ipossibile
Jō reputat ipse fore ipossibile de presenti sor. uel
aliud mobile moueri. Cōsidera ulterius cū ifert
correlariū q̄ nihil potest in.ō. moueri nec aliq̄s mo
tus pōt eē in.ō. sꝫ opinionē cōeꝫ: quidā cōcedunt
hoc de uirtute s̄mōis q̄ sor.nō pōt moueri in .ō.
tam̄ hec ē cōcedēda sor.mouetur ⁊ nō formalr̄ seq
tur ergo in .ō. presenti mouet̄ ſ; bene seqtur g̊ mo
uetur in .ō. presenti uel in tēpore. Negatur auteꝫ

29

ab eis sor. moueri in .ō. quia p̄ illā denotat̄ .ō. eē mēsurā adeq̄tā motus. Et quidā ulterius cōcedūt illā in .ō. presenti sor. moueri: s̄ nō sequit̄ ulterius a preposterio q̄ sor. mouet̄ in .ō. Quidā aūt audacius utrāq3 cōcesserunt dicētes q̄ illa sor. mouet̄ in .ō. aut motus ē in .ō. nō denotat̄ .ō. eē mēsurā adeq̄tam motus: s̄ sufficit q̄ sit adequata mensura alicuius īdiuisibilis motus puta alicuius mutati eē ipsius. Cōsidera ulterius aliud correlariū cū infert illas ōñas nō ualere: sor. se hz alr̄ q̄ prius ḡ mouet̄ sor. īmediate āte hoc mouebat̄ ⁊ īmediate post hoc mouebit̄ ḡ mouet̄. Uerū ē q̄ ille ōñe nō ualent s̄ nō ca cā q̄ ipse putat: nā ipse uult ōñs eē īpossibile q2 sequitur p̄ñtialr̄ motū eē q̄d reputat ꝓ īpossibili.

Nota tam̄ dū ꝓbat intētū ponit direcē ī casu q̄d intēdit ꝓbare nisi lr̄a sit corrupta. Ego uero dico illas nō ualere in quibusdā casib. Uerbi grā in casū de faba ascēdente ⁊ postea descēdēte siue occurrat ei molaris uel qualitercūq3. Sed posset dici q̄ ōñtia hec ualet: sortes se habet aliter q̄ prius ⁊ immediate post hoc se habebit aliter q̄ nunc ⁊ hec intrīsece ⁊ formaliter quecūq3 īpedimēto deducto ergo sor. mouet̄. Per idez alia ōña tenet cum illa particula quecūq3 impedimēto deducto Uel sic: sor. immediate ante hoc mouebat̄ ⁊ īmediate post hoc mouebitur eadē spē spēalissima motus ḡ. Cōsidera ulterius correlariū q̄d infert ɔ̄ cōez opinionē tenētē q̄ tēpus presentialr̄ ē Et cōsidera oīa argumēta sequētia contra cōem opinionē Pro q̄ sustinēda r̄ndebo ad singula argumēta Primo igitur cum infert q̄ nulla pars tēporis desinat eē Negat̄ ōña: ad ꝓba

ctionē: sit a. hora presens cuius medietas b. preterit et alia que sit c. sit futura: tūc oñter dicit q̄ b. nūc desinit eē quia nūc nō est ⁊ imediate ante hoc fuit Et cū arguitur q̄ nō quia tūc pari rōne c. nō est: Cū igit̄ a. sit adeq̄te cōpositū ex b. c. sequitur q̄ aliqd̄ qd̄ adeq̄te componitur ex his que non sunt.

Rndetur cōcedēdo cōclōnē: nec hoc icōueit de rebus successiuis. Et si arguitur illā eē falsā de uirtute sermonis: a. cōponit̄ ex b. c quia ly b. c. supponit respcū huius uerbi cōponit̄ solū pro eo quod est q̄re sequitur q̄ b. ⁊ c. sunt. Dicitur oñr ſm cōz opinionē q̄ ly cōponit̄ est uerbū ampliatiuū dans suppōnē p eo quod est uel fuit uel erit. Ad aliā rōnem cū arguitur q̄ tunc nihil erit uel fuit altero prius: negat̄ oña: cōclōnē illā non pbat Oz dicere possumus pbatōez ex dictis eius presertiz in capl'o eius de incipit ⁊ desinit. quia si sor. erit prius q̄ plato sit ita q̄ per aliuz erit prius q̄ plato. Contra arguit̄ sic: ita cito erit plato sicut sor. erit g̊ sor nō erit pus ⁊c. assūptū pbat̄ quia plato erit in hoc tpe demr̄ato toto tpe futuro eo q̄ erit in aliqua pte ipsius ⁊ hoc tempus erit ita cito sicut sor. erit: eo q̄ aliqua pars eius erit ita cito sicut sor. erit ⁊ q̄ cito erit aliqua pars temporis illud tempus erit ergo ⁊c. Tz l' arguo sic: tunc plato erit ⁊ tūc erit: ita cito sicut sor. erit g̊ ⁊c. Huic rndet̄ negādo utrāqz oñam: nec ille modus arguendi est syll'us expositorius: fallatia eniz in hoc cōsistit: quia illi t̄i ita cito resoluūt̄ ac si eēnt unus t̄ius cōis r̄solubil': qd̄ tñ nō ē uez imo ex mō sig̃tōis sue r̄pug̃t ei sequi ualer̄ nōi recto uel obliquo. Item in alio fallatia

30

cõsistit quia in silo͡go expositorio cũ resoluit̃ t̃ius ob
liquus aut equalens obliquo debet mĩor sũi in rcõ
aut in equalenti terĩo rcõ sicut si resoluit̃ hec ꝓpõ
hominẽ tu uides sic resoluit̃: hunc tu uides ⁊ hic ẽ
homo g̊ ꝛc. Itẽ si resoluit̃ illa aliquãdo tu eris sic
resoluit̃ in hoc .õ. uel tpe tu eris: ⁊ hoc erit aliqñ
ubi ly aliquãdo teneat̃ in rcõ: et ẽ sensus q̧ hoc.o.
erit aliq̃d tẽpus uel.õ.g̊ ꝛc. ⁊ nõ intelligat̃ mĩor
cũ pdicato obliquo ita ut sit sensus: hoc.õ.erit in a
liquo tpe uel.õ.iõ nõ seq̃ret̃: in a.hora futura tu e
ris: ⁊ a.hora erit in b.õ.g̊ in b.tu eris posito q̧ tu
eris post b ⁊ nõ in b.nec ante: ⁊ sit b. itrinsecũ a.
hore: Sicut ⁊̃ nõ sequit̃ hũc equũ tu uides ⁊ hic e
quus ẽ sortis.ergo sor.tu uides. In ꝓposito igr̃ cũ
argr̃ sic: tũc plo.erit ⁊ tũc erit ita cito sicut sor.erit
Si illi t̃i ita cito equalerẽt alicui t̃mo rcõ in mĩori
ꝓpõe ꝯña ualer; ꝫ predci t̃i nulli t̃io cathegorico
equalẽt rcõ nec obliquo: ⁊ si alicui equalerẽt poti
us equalerẽt obliquo: qm̃ in rcõ illa significar; q̧
hoc tps erit aliq̃ res demr̃ato ita cito sicut sor.erit
q̃d falsũ ẽ ut p;. Et ultimate dico q̧ si aliq̃ cõcl͛o
sequit̃ ex illo añte aut talib; premissis ẽ illa: ĩ ali
quo tpe q̃d erit ita cito sicut sor.erit plo erit. Ad
aliã ɔcl͛iõ; cũ ĩfert̃: q̧cquid unq̃ fuit ĩmediate ante
hoc fuit: ⁊ q̧cquid unq̃ erit ĩmediate post hoc erit
sp demr̃ato.õ. pñti: negat̃ ɔcl͛o ad ꝓbatõ; quam
tam̃ hic nõ adducit Rnr puta si sic argueret̃ si cõ
clusio nõ sit uera: sit igr̃ q̧ ãtixp̃s erit ⁊ nõ tamen
ĩmedierate post hoc erit. S; ɔ̃: in hoc tpe ãtixp̃s
erit demonstrato toto tẽpore futuro et hoc tempus
immediate post hoc erit eo q̧ immediate post hoc

aliq̄ ps eius erit ḡ antixps imediate post hoc erit.
Dicit̄ negādo ꝯñaꝫ Silr̄ negaret̄ similis de pre
terito credēdo: si in hoc tēpor̄ adā fuit demōstrato
toto tēpore preterito ⁊ hoc tēpus imediate āte hoc
fuit ḡ adā imediate ante hoc fuit: cuius cā est oīno
sil'is precedēti: ꝑ qa lʒ imediate post hoc ꝓbat̄ tꝑ
tius r̄solubilis cū tam̄ nō sit r̄solubilis ꝟ potius ex
ponibilis ut pꝫ. Alia cā ē: quia lʒ ly imediate post
hoc eēt r̄solubilis: tūc mīor ut prius dem̄ ē deberꝫ
sūi in rcō: uidelꝫ illa: hoc tēpus imediate post hoc
erit: Nō hoc ē fīm: nā ly imediate nō resolui̇t in
t̄minū cathegoricū: ⁊ si in aliquē r̄solueret̄ potius re
solueret̄ in obliquū. Si enꝫ r̄solueretur in rem̄ eēt
sensus q̄ hoc tēpus erit aliq̄ res dcā imediate post
hoc q̄ǒ ē derisoriū: Si igr̄ aliq̄ ꝯclio seqretur ex
illis p̄missis erit illa ī aliquo tpe q̄ǒ imediate post
erit ātixps erit: ꝓporcōabilr̄ dr̄ de illa de p̄terito
adā imediate ante hoc fuit. Ad aliā ꝯclōnē q̄
nihil incipiet aut desinet eē: negat̄ illa ꝯclio: cius
ꝓbatio pēdet ex precedētibꝫ arguēdo sic: si aliqd
incipiet eē sit igr̄ sor. qui ī a. ǒ. icipiet eē: aut igr̄ in
a. ǒ. erit ⁊ nō imediate ante a. aut in a nō erit sed
imediate post ꝑmū ē falsū: ymo si sor. erit in a. ime
diate ante a erit eo q̄ tūc erit ꝺmōstrato toto tpe
futuro: ⁊ tūc imediate āte a erit. ḡ sor. imediate an
te a. erit. Si dr̄ ꝟo mō argui̇t q̄ ī a sor. erit qꝛ tūc
sor. erit ut ꝓus ⁊ tūc siue hoc tps erit ī a. ḡ ꝯ. Dr̄
ad utrūqꝫ negādo ꝯñaꝫ: ꝑ nō ualꝫ ꝑ cās dcās. ⁊ si
dꝫ aliq̄ ꝯclio īferri opꝫ q̄ sit illa in aliquo tēpore
q̄ǒ imediate ante a. erit sor. erit. Uel possꝫ aliqs
dicere ⁊ in idem redit q̄ ad hoc q̄ ꝯña ualeat oꝫ

31

sic arguere: in hoc tpe sor. adeq̄te erit ⁊ hoc tpus i̅mediate ãte a. erit q̄ ꝯ. ꝫ maior ē fl'a. Et sil'r dici possꝫ in ꝯñtus p̄dictis. Secūa ꝯcl'o ē nō ualꝫ ꝑpt̄ cās predcās: cū enīꝫ dr̄ in minori hoc tps erit in a. illa prepō in cū suo ablatio nō pōt in rcō r̄solui ymo nec in t'iuꝫ cathegoricū: ꝫ si sūat̄ hoc p̄dicatuꝫ hoc tps erit tps in a. tūc rcē inferet̄ illa ꝯcl'o: in aliquo tpe q̄ō erit in a. sor. erit. Ad aliā ꝯclōꝫ rñr negando illā uideꝫ q̄cq̄d fuit p̄ ifinitū tps fuit aut q̄cq̄d erit p̄ ifinitū tps erit eo ꝙ illa dcīo distribuit t'minū sequētē: denotat igr̄ ꝙ q̄cq̄d erit p̄ ifiniti tpis q̄lꝫ ptē erit ⁊ hoc ē flꝫ ut pꝫ. Cōcedit̄ tam̄ ꝙ q̄cquid erit in finito tpe erit supposita eternitate mūdi qꝫ quicquid erit in tēpore infinito ⁊ erit in tpe finito q̄ptūcūqꝫ. Ad aliā cū arguit̄ ꝙ si tempus sit una pars desinit eē. negat̄ ꝯcl'o. mgr̄ āt ur̄ iponer̄ aduersario ꝙ illa sit ꝯcedēda: dic ei ꝙ fꝫ pōeꝫ cōcedēō ē ꝙ ly ps pret̄ita ē ⁊ ps futura ē Et forte quidā erāt suo tpe illō ꝯcedētes ut ipe ur̄ dr̄e i ca. ō icipit. Ego āt dicei ē illā negādo nec uideo uiā illud ꝓbādi nisi forte illā quā prius posuit uideꝫ ꝙ b. nō ō sinit esse: quia tunc aliquod quod est cōponeret̄ ex his que non sunt: hoc autē nō ineōuenit in rebus successiuis ut prius erat dcm̄: aut potest esse illa qa si b ōsinit eē hoc erit in medio. ō. hore: ꝫ argr̄ ꝙ erit in medio. ō. hore ergo tunc nō desinet eē: Assūptuꝫ arguit̄ quia tunc b. erit demonstrata tota hora et tunc erit in medio instanti eo ꝙ quodlibet tempus habet esse in quolibet suo indiuisibili siue instāti ergo b. erit in medio instāti. Huic autē rn̄detur negando ꝯñam: causa prius dicta. predicatū enim

illius minoris sumit in obliquo: et si sumatur minor hoc modo tunc erit aliquod ens uel tempus in medio o. tunc licebit inferre istam conclusionem: in aliquo ente uel tempore quod erit in medio instanti erit b.

Ad alias conclusiones sequentes negantur omnes quia fundantur super concesso a quibusdam. Negatur igitur quod si aliquid erit ipsum est et si aliquid fuit ipsum est: et consimiliter negatur quod si anti xps erit ipse est: et si adam fuit adam est: Et consimiliter negatur quod si aliqua propositio erit uera ipsa ipsa est uera. Et si aliqua fuit uera ipsa est uera. Et consimiliter negatur quod necessarium contradicat necessario quod probaretur ab eo sic: ponendo quod illa: deus est que nunc est necessaria aliquando erit impossibilis significando s. hominem esse asinum. et tunc patet quod si erat impossibilibilis nunc est impossibilis et per consequens nunc contradicit necessario et tamen nunc est necessaria. Et similiter probaretur quod contingens contradicit impossibili ponendo quod illa tu curris aliquando erit necessaria significando deum esse. Et similiter negatur illa conclusio: antieristus contingenter et necessario erit. Neque ulla potest esse uia ad illud probandum: nam patet quod illa conclusio non ualet erit impossibilis ergo est impossibilis erit necessaria ergo est necessaria. Ideo concluditur quod de tempore et motu etc. Considera que dicit in positione sua que probabilis est. Et consequenter secundum positionem suam loquitur et concedit quedam: Quando igitur concedit quod celum incipit et desinit moueri hoc modo uerificatur: celum in o. presenti non mouetur et imediate ante instans presens mouebatur ergo desinit moueri. Similiter celum in instanti presenti non mouetur et immediate post instans presens mouebitur ergo incipit moueri. quod autem celum non moueatur in o. presenti patet quia dato opposito

sequeretur q motus e in .ō. hoc aũt sʒ eũ ē ipossibile
Sʒ aliqs possʒ arguere ɔ ipsũ p ipsũ met: assum
do ei cãs ueritatis illoꝝ uerboꝝ incipit ⁊ desinit
per negatõʒ ɔ pñti eo mõ quo assigñt in cap̃ de in
cipit. ille eẽnt false. Na ei expones huius ꝓpõis: ce
lũ incipit moueri ē illa imediate post hoc celuʒ mo
uebr̃ in aliquo .ō. et huius celũ desinit moueri ē il
la: celũ imediate ante hoc mouebat in aliquo .ō.
et utraqʒ illaꝝ ē fl'a sʒ eũ: qr ille nõ sũt ɔcedẽde.
Et hoc maxĩe sʒ eũ possʒ dr̃e q quo ad expoñtes
de icipit ⁊ desinit loqtur sʒ cõir loquẽtes. Cõce
dit ulterius q nulla res succiua incipit uel desinit
eẽ p fũdamtũ suũ: quia si nõ detur q a. motus uel
tẽpus desinat eẽ: cũ igr̃ hoc eẽ nõ pt p põeʒ de pre
senti erit p r̃motõʒ: ⁊ tũc oporteʒ q imediate an
te .ō. p̃sens a. fuit: sʒ hoc ē flʒ: qa a motus l' tẽpus
nõ fuit nisi in mẽsura sibi eq̃li: sʒ nullus põt eẽ mo
tus successiuus q imediate ãte hoc fuerit tõp̃ i m̃sura
sibi eq̃li ut satis pʒ. Idẽ dico de tẽpor̃ p idẽ a non
incipit eẽ: qꝛ si sic hoc eẽt qꝛ a imediate post hoc e
rit: hoc ãt ē flʒ per idẽ fũdamtũ. Nos ãt dr̃emus
sm opiõm cõeʒ q ymo a motus preteritus imedia
te ãte hoc fuit ⁊ nũc nõ ē iõ desinit eẽ Nec ē ueruʒ
q a nõ hẽbit eẽ nisi in m̃sura eq̃li ymo sp hẽbit eẽ
qñcũqʒ ps eius hẽbit eẽ sʒ imediate ãte hoc aliqua
pars eius fuit g̃ ɔ̃cl. Et p idẽ a motus futurus inci
pit eẽ ⁊ imediate post hoc erit: nec opʒ q si erit so
lũ erit in mẽsura sibi eq̃li ymo erit in oĩ mẽsura i q̃
erit ps eius sʒ imediate post hoc erit aliq̃ pars eius
g̊ ɔ̃cl. Idẽ dico ɔ tẽpor̃ ɔcedẽdo q ē possibile a tẽ
pus icipere uel desinere eẽ. Dicit ĩ ulterius q nõ

est possibile q aliqd aliq̃te velocit̃ l' tarde incipiat moueri pōt s3 eū ꝓbari q2 det̃ opositū uerbi grã q sor. aliq̃te uelocit̃ uel tarde icipiat l' desinat mo ueri tūc seq̃t q aliq̃ta uelocitas l' tarditas motus icipit eē: p3 ɔ̄ña q2 ly aliq̃te uelocit̃ l' tarde suppo nit desiate ⁊ ultra cū uelocitas aut tarditas motus nō sint nisi motus: seq̃t q aliqs motus icipit l' ɔ̄si nit eē: ⁊ hoc ē icōueniēs apud eū. Nos āt dr̃emus oppositū ⁊ ɔ̄cederemus ɔ̄ñs ultius tm̃ ue⁊ ⁊ neeā riū qd tñ ipse h3 ꝓ icōueniēti: cōcedit tamen ipse q icipit aliquis motus eē ⁊ possibile ē q aliqd ici piat ifinite tarde moueri: ⁊ hoc satis p3 apud oēs.

Dic ulterius q quocūq3 successiuo sig̃to qd erit nulla erit pa ps eius: qdā lr̃a dic nl'la erit ps eius Si dic pma: lr̃a ē clara ꝗ apd alios. si dic absolu te ps eius: hoc mō uerificat̃ s3 eū: q2 det̃ oppoitū q a. erit ps b. qro si b. erit qñ a. erit: uel nō. si sic: seqtur q eadē erit mēsura eq̃lis utriq3 ut p3: pat3 ɔ̄ña: q2 nullū successiuū erit nisi i mēsurabili eq̃li.

Ex quo ulterius isert̃ q a. erit eq̃le b. ⁊ ps q̃ti tatia eq̃lis toti et si dr̃ q nō tūc nō erit ps b. seq̃t a. erit ps b. in c. tpe g̊ b. erit i c. tpe cū ly ps rstrin gat ly b. ad stādū ꝓ eodē tpe. Ridiculū ei dret̃ q aliqd erit ps alterius quādo totū nō erit. Nos aūt dr̃emus q imo a. erit ps b. ⁊ hoc quādo b. erit grã exēpli medietas hor̃ erit qñ hora erit: ꝫ negatur ɔ̄ñr q tā a. q̃ b. nō hēbūt eē nisi in m̃sura sibi ade q̃ta ymo b. hēbit eē i q̃l3 eius pte Cōsidera ult̃ius argum̃ta q̄ adducit ɔ̄ illā desc̄ptōz Moueri ē aliqd se hr̃e alr̃ q̃ prius itrinsece ⁊ foralr̃ ⁊ solutōes ad il la argumāt. Et ulterius uide q̃lr̃ ad illa argum̃ta

33

dreẽ ꝓ ꝫ cõꝫ opĩoꝫ. Ad pmũ, put nũc mihi occurrit rndebo ꝙ ubi aĩa sor. altẽ ad sciaꝫ tũc aĩa nõ altẽa tur i corde nec i pede nec i maũ l' i alia pte ꝫ aĩa in toto cathegorice alteraẽ. Videẽ ei ille ppões aĩa altaẽ i corde l' i pede: ⁊ siles denõre quãdã extẽsi onẽ aĩe in tali pte aut appropatõꝫ illi pti ꝫ aĩa nõ approprĩaẽ pti ꝫ toti q̄ ẽ idiuisibilis ut pꝫ: Concedeẽ tam̄ ꝙ aĩã existens in pede alteratur ad sciaꝫ Similiter existens in manu ⁊ in corde alteraẽ: ꝫ ex hoc non sequiẽ ꝙ alteratur in pede aut in manu Ideo dicunt quidã ꝙ in manu alteraẽ ꝫ non alteratur in manu Et isti habẽt itellectũ predictũ uidelicꝫ in manu alteraẽ. i. in manu existẽs alteraẽ Secũdũ tamẽ ueritatẽ iste sũt cõuertibiles in manu alteraẽ et alteraẽ in manu. Possumus ꝓo cõcedere ꝙ aĩa sor. nõ in q̄liqꝫ eius pte q̄titatiua alteratur ad sciam. s. in capite pede manu ⁊c. ꝫ in aliq̄ deẽiata pte scꝫ in qua fantasmata fundãẽ subiectie sibi ad sciam deseruiẽtia uidelicet in cerebro aut corde uel utroqꝫ Et eodẽ modo si aĩa sor. alteretur ad sẽsatõem i deẽiata parte ⁊ nõ alia alteraẽ: ut si ad auditõꝫ i aure altaẽ ⁊ si ad extiatõꝫ ul' imagiatio in cerebro ⁊ sic de aliis. Et cũ arguiẽ contra: qa aĩa in pede recipit scientiaꝫ ⁊ hoc per tempus ergo ⁊c. Diciẽ negãdo assũptũ: uel forte melius õñam. sed soluꝫ recipit sciẽtiaꝫ in cerebro uel corde: ꝫ cõceditur ꝙ aĩa existens in pede recipit sciam. Hec tamẽ rnsio nõ uideẽ secura quia in pede est aliq̄ qualitas que prius non fuit in eo: ⁊ per õñs in eo recepta quare pes illam recipit: ⁊ per õñs ad illam alterabatur: quar̄ aĩa in pede ad illam alterabaẽ. Itẽ

ut ipse arguit pes se habet aliter q̄ prius intrīsece et formalr̄ ergo ꝛc. Possꝫ ꝓbabilr̄ dici negando ɔn̄aꝫ penultimā: ⁊ hoc est quia pes solū recipit per accn̄s ⁊ per modū sequele, ꝓpter aīaꝫ existētē eadē nūero in toto: que cū in toto p se recipiat sciāꝫ: aut ut separata recipiat aut rcipiat p se in determinata pte s. cerebro uel corde ɔn̄r in pede recipit cū ̄ī in pede existat ibi tali scia iforāta Sꝫ ex hoc nō ulterius seqt̄ q̄ pes uel aīa in pede alterabatur ad illā. Possumus dr̄e t'cio ɔcedēdo q̄ in q̄lꝫ pte q̄titatiā sor. aīa eius alt'abat̄ ad sciāꝫ ⁊ hoc p accn̄s ⁊ p modū seq̄le aut in aliq̄ p se ⁊ in aliq̄ p accn̄s sꝫ aliquos: ꝫ ex hoc nō seqt̄ illā ptē puta pedem uel manū uł cor uel cerebrū alterari ad illā ⁊ hoc ꝓpter causam dcāꝫ. Itē q̄a scia ⁊ sil'es aīe passiōes itellc'iue non sūt apte p se recipi in organo aliquo extēso neque aliq̄ta taliū p'ruꝫ de natura sui est apta recipe per se aliqđ hmōi accn̄tiū ut patet. Possumus ⁊ q̄r to cōcedere q̄ aīa tam in pede q̄ in manu ⁊ ul'iter in q̄libet pte q̄titatiua recipit sciam ipsa p se: que libet autē pars per accn̄s ⁊ per moduꝫ seq̄le: ⁊ ɔn̄r q̄ in manu pede ꝛc alterat̄ uel pōt alterari ad sciē tiā: nō tamē cōcedēdū est ex illo q̄ pes uel manus aut sciat aut itelligat q̄a ille sūt denoīatōes q̄ soli aīe ⁊ toti cōposito attribuūt̄. De sensatōe autē dicemus uerbi grā uisiōe q̄ aīa sor. nō recipit illaꝫ nec alterat̄ ad illā nisi in oculo ⁊ nō in q̄lꝫ pte: et ɔn̄ter q̄ nulla alia pars recipit uisionē nec ad illaꝫ alteratur. Cum auteꝫ Magister ulterius arguit q̄ pari ratione si una manus moueatur motu lo cali ⁊ reliqua localiter mouetur: ⁊ sic de residuis

34

ptibus. Dicit̃ negãdo ꝯñaȝ ⁊ similitudiẽm ymo mota una manu ⁊ alia quiescẽnte dicendũ ẽ ꝙ nec illa manus localr̃ mouet̃ nec aĩa localiter mouetur in illa manu. Causa uero diuersitatis ẽ quia scĩa est q̃litas spũalis ⁊ indiuisibil' que p se ꝑ recipit̃ in aĩa In pte uero non recipitur nisi per accñs et per mo duȝ sequele: q̃re huiusmõi accñtia denoĩare possũt saltẽȝ per accñs partes in quibus r̃cipiũtur p mod̃ sequele ut manũ pedẽ ⁊c̃. Motus autẽ local' ⁊ alii motus ꝓprie sumpti per se recipiũtur in cõposito et in pte q̃titatiua per se recipi possũt: in aĩa auteȝ nõ recipiũt̃ nec recipi possũt nec p se nec per accñs. ymo nec etiam forma extẽsa ipsum recipit sicut nec forã parietis hȝ in se albedinẽ totalr̃ nec ptialr̃. di cant alii ut sibi placet Ideo non opȝ si una manus mouet̃ aliã moueri motu locali aut alio motu ꝓpe sumpto. Cum igitur arguit̃ sic: aĩa sortis non põt aliquid recipere in una parte quin istud recipiat in qualibȝ alia: ergo si motus localis est subiectiue in aĩa existẽte in una manu est etiã subiectiẽ in aĩa ex istente in pede uel alia manu: q̃re pes uel alia ma nus recipit illuȝ. Dicit̃ adhuc de uirtute serm õis cõcedendo ꝯñam pmã sed ꝯñs eius est una cõditio nalis que nihil potest inẽẽ: adhuc eniȝ non ꝓbatur añs eius: uidelȝ motus localis recipit̃ uel est subiec tiue in aĩa sor. in una eius manu ymo illõ ẽ negan dũ sicut ⁊ ꝯñs ut prius est dictũ. Ad aliud cum arguitur quocumqȝ motu mouet̃ pars mouet̃ totuȝ ⁊c̃. Dicitur illud non est ul'r uerum de qualibȝ pte quolibȝ toto: ꝭ est uerũ de toto ꝯposito: Si nãqȝ aĩa sor. aut alia eius ps moueret̃ aliquo alio motu

ꝓprie uel ĩ ꝓprie sũpto sor. etiã moueret illo motu
si ꝛ aliq̃ pars q̃titatiua manus mouet aliquo motu
manus illo motu moueret: ꝫ nõ sic opꝫ de pte q̃li
tatiua siue sbãli ꝛ de toto q̄ nõ est per se existens
ꝫ ps alterius sicut in ꝓposito cõtingit. Itẽ illud ẽ
uerꝫ quãdo sit ps que mouet uel ẽ apta moueri illo
motu per se ꝛ habẽs illũ motũ in se subiectiue: mõ
aĩa sor. nõ est apta moueri p se localr̃ nec habꝫ nec
habere põt in se subiectiue motũ localẽ. Ex hiis
pꝫ ꝙ nõ opꝫ dicer̃ ea que mgr̃ dicit de motu locali
Primo cũ dicit ꝙ si aĩa sor mouet motu locali ĩ ali
qua pte mouet ꝛ eodẽ motu in q̃lꝫ eius pte: hoc ẽ
enĩꝫ mãifeste falsũ: ymo mota manu ꝛ pede q̄scẽ
te nõ mouet aĩa in pede motu locali. Fundamẽtum
autẽ suũ ad hoc ꝓbandũ facilr̃ deficiet. Cõcedit ei
ꝙ oẽ accñs existẽs in aĩa sor. in maũ ẽ ꝛ in aĩa sor.
in pede: mõ motus localis nõ ẽ in aĩa sor. subiectiẽ
neqꝫ in maũ neqꝫ in pede ut p̃us ẽ dictũ. Et licet
grã cõplacẽdi socio cõcederet ꝙ ille motus est sub
iectiue in aĩa ptialiter ꝛ p accñs: tũc nõ eẽꝫ uerũ
ꝙ si ẽ in ea in una pte ẽ in ea in q̃lꝫ pte: unõ tunc
motus localis in casu nr̃o nõ eẽt in aĩa in pede licꝫ
possit cõcedi ꝙ eẽt in aĩa existẽte in pede. Non opꝫ
concedere ꝙ aĩa mouet motu locali in aliq̃ pte: et
tamẽ illa pars quiescit: unde ↄcedr̃ ꝙ pes quiescit
in casu nostro: ꝛ negatur ꝙ aĩa moueatur motu lo
cali in pede: licet cõcedendũ sit ꝙ aĩa existẽs in pe
de locali motu mouetur: Videt autem ipse facere
drĩam inter illas ꝓpõnes: mouet localr̃ ꝛ mouet
motu locali: quia ad unã illaꝝ uult sequi ꝙ mutet
sitũ in pede: ad aliã ãt nõ. Silr̃ nõ opꝫ cõcedere

35

ꝙ motus local' ē in aliquo cōposito ⁊ tñ ꝯpositū il
lud nō mouet' illo motu saltē in casū nr̄o: q2 in illo
casū nō ē uer ꝙ motus localis fit ī pede nec ī ē in
aīa in pede siue ꝓut ē ps pedis ymo nullo mō ē in
aīa ut ꝑus dcm̄ ē: ⁊ si in ea eēt īesset ꝑtialr̄ ⁊ p acci
dens: ⁊ tunc nō oporteret ꝙ silr̄ eēt in pede. Il
lud autē qđ ultiō adduxit ꝙ non oī motu quo mo
uet' ps alicuius totius mouet' totū est uer ut prius
dixi loquēdo de quolꝫ toto ⁊ q̄libet parte indrn̄t
licet oppositū sit uer de toto p se existēte ⁊ parte
q̄ntitatiua siue de pte apta moueri p se ⁊ habente
motū in se subiectiue: lꝫ hec adhuc hēat instātiaꝫ ut
uidebr̄ in solutōe sequētis argumēti. Ad aliā rōꝫ
de mixto nunc ꝑmo producto r̄ndꝫ ꝑ mgr̄ ſꝫ eōꝫ
opinionē ⁊ melius ꝙ illud nō mouet' lꝫ aliqua ps
eius q̄ntitatiua moueat': ſꝫ nō r̄ndꝫ ad argumētū ī op
positū cū argr̄ ꝙ motus local' ē in eo: ⁊ ꝙ ps eius
maťialis mouet' q̄r illud ī mouetur. Dici pōt du
plr̄ Uno mō tenēdo ꝙ motus local' ē ꝑncipalr̄ ī cō
posito: ⁊ ꝙ uariat' ad uariatōꝫ cōpositi licet eadē
materia maneat. Dr̄etur tūc negādo ꝙ motus lo
calis sit in toto adeq̄te lꝫ in multis eius ptibꝫ q̄nti
tatiuis sit motus localis ⁊ breuiter in q̄lꝫ q̄ ꝑus ꝓ
ducta fuit. Silr̄ nō ē motus adeq̄te in tota eius ma
teria ſꝫ in multis eius ptibꝫ: ſꝫ illud totū nūc icipit
moueri p remotōeꝫ de presenti. Si uero teneret' al
tera opinio ꝙ motus ē ꝑncipalr̄ subiectiue in maťia
et ꝙ uariaret' ad solā materie uarietatē ⁊ manēte
eadē materia ꝯposito uariato manꝫ idē motus: tūc
cōcederetur ꝙ motus ē in toto cōposito: ⁊ ꝙ pars
eius materialis mouet' uidelꝫ tota eius materia: ps

etiã q̄titatiua eius mouet̄ ⁊ tam̄ illud nō mouetur Sʒ sequtur ex istis pmissis q̄ ipsū aut mouet̄ aut icipit moueri. Hoc tamē ultimū hr̄et instātiā ubi icipet aliq̄ ps eius corrūpi qa tūc illud nō imediate post hoc eēt: iō nō imediate post hoc moueret̄: Jō lʒ illud sit cōtingēs nō tam̄ necius in casū nr̄o q̄ illud incipiat moueri. Ex his igr̄ appʒ illā limitatōēʒ supius positā hr̄e instātiā quo ad illā ꝓpōem mota aliqua pte mouet̄ totū cuius ē ps. oportebit igr̄ illā limitatōʒ adducere ubi .s. illō cōpositū imediate añ pn̄s .ō. fuerit ⁊ imediate post ō. pn̄s erit. Sʒ dubiū ē pōito q̄ a. mixtū ōtinuet postea motū lōalē p horā ⁊ i fie hor̄ icipiat r̄solui aliq̄ ps aliis manētibꝫ ⁊ motis nūqd i fie a. mouebr̄ Jdē dr̄et ō ser aqu o ōtinue p horā fiat r̄solutō ⁊ ōtinue moueatur supponēdo q̄ motus pncipalr̄ hʒ eē i mat̄ia Possʒ dici ōñr ad pdcā q̄ in fine non mouebr̄ ƀ in quolʒ .ō. ante fi.. e mouebr̄: ⁊ hoc ē q2 nō imediate post finē mouebr̄ neqʒ erit. Aliter ⁊ possumus dicer̄ ad pncipale tenendo semper opinionem ƀam q̄ a mouetur: neqʒ oportet q̄ oē quod mouet̄ imediate añ hoc mouebatur. Sil̄r non opertʒ q̄ oīe quod mouetur imediate post hoc mouebit̄: ƀ illud esset uerꝫ ubi illud imediate ante hoc fuerit ⁊ imediate post hoc erit: aut q̄ illud est uerum de pricipali subiecto motus uidelʒ de mat̄ia pma: de ƀario autē ut ōposito illō non opʒ. Et ulterius q̄ omne illud quod mouet̄ aut ipsum aut aliqua sui ps imediate ante hoc mouebatur ⁊ imediate post hoc mouebitur. Aut dici potest q̄ intelligitur de mobili quod primo mouet̄ .i. ƀm se ⁊ quālibet eius parte,

36

Magister antē postea ingredit᷑ aliā fantasiā dās aliā solutōem ƀm opinionem eius ꝙ oē generāduꝫ successiue cuius erit dare p̄muꝫ .ō. erit in tempore ante primū esse sui Ibi namqꝫ cōceditur ꝙ a. mix tum imediate ante hoc fuit licet in nullo .ō. ante hoc ⁊ imediate ante hoc mouebat᷑: et ibi ɔcedit ꝙ aliquod generandū incipiet esse postq̄̄ fuerit: que cōclusio hoc modo declarari pōt ƀm euꝫ: qa in fine hore gr̄a exēpli a. mixtuꝫ erit ⁊ nō imediate ante in aliquo .ō. erit ꝰ tunc incipiet esse et tamen ante fineꝫ hore erit licet in nullo tēpore adequate: ergo prius erit q̄̄ incipiet esse: ⁊ p̱ ɔn̄s icipiet esse postq̄̄ fuerit. Verū tamē ultimate cōcedit unā ɔclōneꝫ q̄ ualde dubia est neqꝫ uideo ullū modū ipsaꝫ ꝓbandi: uidelꝫ aliqđ erit postq̄̄ desinꝫ eē: qa si ita sit dicat᷑ ꝙ a. erit postq̄̄ desinet eē: aut igr̄ hoc uerificabit᷑ p̱ remotōeꝫ aut perpositōꝫ de pn̄ti. Nō ƀ mō repugn̄t eiꝫ ꝙ a. cōtalr̄ desinat eē ut in c. ō. non erit et ꝙ imediate post c. erit qa tūc corruptuꝫ rediret. Nec ƀo mō qa tūc opꝫ ꝙ in c. ō. erit ⁊ nō imediate post in aliquo. ō. erit: ⁊ tamē imediate post c. erit. s. in tp̄e: Ex hoc appꝫ ridiculū dr̄e euꝫ res aliq̄ corrūpit᷑ ⁊ p̱ pōem de presēti ipsa erit post sui corruptōeꝫ siue dicat᷑ ꝙ erit in tēpe siue in .ō. Considera igr̄ an hēat aliuꝫ modū ꝓbandi predcāꝫ ɔclusionē. Ad ultimā rōꝫ p̄ncipalē magr̄ negat ⁊ bn̄ ꝙ motus ⁊ tēps nō differāt a rebꝫ p̄manētibꝫ. Verū nō r̄ndet cōplete ad argumētū in ɔ̄riū arguitur ergo ꝙ aliqs ē motus qui non est successiuus: negatur ɔn̄a: ad ꝓbatōeꝫ dicit mgr̄ ꝙ pꝫ de certo motu uniformi quo ad subiectū qđ difformit᷑ mouetur

quo ad tēpus: credo q̄ hoc mō mgr̄ occulte ē ducer uelit: sit a. mobile qd̄ otinue p horā futurā itēdat motū suū tam dū mouet̄ cōtinue oēs eius ptes eq̄li uelocitate moueāt̄ ꝛ simus nūc i medio. ō. motus ꝛ signet̄ motextēsus i a. q sit b. ꝛ seqt̄ q̄ ille motus nūq̄ āte hoc fuit: cū ei9 ille motus nūc sit itēsus ut iiii. ḡ exēpli ꝛ nūq̄ ante sic fuit itēsus: seqt̄ q̄ ille motus nūq̄ āte hoc fuit. Itē q̄a intēsio fit p additōes ptis ad ptē utraq3 remanēte q̄r motus ille q nūc ē nō ante hoc fuit: p3 oña cū otinue intēderit motū suū ꝛ per oñs a nō ē motus successiuus quia tunc prius fuisset. Rndetur saluo meliori iuditō q̄ in illo casu ille motus fuit prius supposito idem esse mobile cōtinue: ꝛ negatur illa oña: ille motus nūc est intēsus ut. iiii. ꝛ nūq̄ ante fuit sic intensus ergo nūq̄ āte fuit. Concedit̄ ei q̄ idē motus nūero pōt eē aliq̄n intēsior ꝛ aliquādo r̄missior sicut iō eē possit uelocior ꝛ aliquādo tardior s̄m q̄ plus p ipsu3 aut minus acquirit̄ defectu i tēpore eq̄li. De eq̄litate uero ꝛ cal'itate uel albedie secus dr̄et̄. Nō eni3 possit eadē q̄litas nūero esse aliquādo intēsior et aliq̄n remissior s3 continue est alia ꝛ alia q̄litas ubi subiectū intēdat̄ in illa. Nō eni3 motus est res absoluta que acquiratur per motu3 sicut qualitas.

Per hoc patet ad s̄am. dicitur eni3 q̄ intēsio q̄li tatis fit per additōe3 partis ad partē utraq3 rema nente: non sic autē de motu ymo idē nūero est p̄mo remotior ꝛ postea intensior. Sed hic esset bonū dubiū quia dato b. motu intēso ut q̄tuor in eo est as signare ptes graduales abinuicem differentes solu3 s̄m intentōem et nō s̄m extensionem subiecti uel

e

37

tpis. Signet̃ due medietates ut duo q̃ sint c.d. ⁊ q̃ro nũquid utraq; illaꝝ ante hoc fuit ul' nõ: si sic seq̃t̃ ꝙ ante hoc cõponebat̃ itẽsiue ex' duabꝫ medietatibꝫ ut duo: ⁊ p ɔ̃ñs ãte hoc fuit intẽsus ut .iiii q̃d ꝛ̃pugñt casui Si dr̃ ꝙ nõ: sit igr̃ ꝙ c.ãte hoc fuerit ſ3 nõ d. ⁊ tũc seq̃t ꝙ b.ãte hoc nõ fuit postq̃ aliq̃ eius ps ãte hoc nõ fuit. Cõsidera bene Breuiter dr̃ ꝙ utraq; medietas ãte hoc fuit Et negat̃ ulterius ɔ̃ña cũ ifert̃ ꝙ ãte hoc cõponebat̃ ille motus ex' duabꝫ medietatibꝫ ut duo q2 illa medietas q̃ nũc ẽ itẽsa ut.ii.nũq̃ ãte hoc fuit ut duo ſ3 ipsamet nũero fuit aliq̃n ut unũ ⁊ cõtinue ãte hoc reissior q̃ ut duo. Ad aliã ãt rõ3 ꝙ in subiecto aliquo finito eẽt accñs ifinitũ siue ut uult ipse dr̃e ifinita accidẽtia utputa ifiniti motus: eo ꝙ aliquo subiecto moto mouet̃ oẽ accñs q̃d ẽ in eo: ⁊ p ɔ̃ñs mouetur motus in eo ex'ñs ⁊ hoc mediãte alio motu: ⁊ pari rõe de alio motu dicẽdũ erit ⁊ sic erit ꝓcessus in infinitũ in motibꝫ ⁊ p ɔ̃ñs cũ ex oibꝫ illis fiat unũ erit motus ifinitus ⁊ accñs unũ ifinitũ. Ad hoc ꝛ̃ndet̃ negãdo ɔ̃ña3 pmã ad ꝓbatõ3 negat̃ ꝙ motus moueat̃ ⁊ ɔ̃ñr ꝙ oẽ accñs subiecti moti aut mobil' moueat̃: ſ3 illd ẽ uerꝝ de accñtibꝫ absolutis ⁊ non ꝛ̃spectiuis q̃lis ẽ motus. Hec ꝛ̃nsio habet dubiu3 Nã in aliquo ubi est ille motus in quo prius non fuit ẽ mutauit ubi: ⁊ p ɔ̃ñs per se uel p accñs mouetur aut ẽ motus. Cõsidera q̃d de hoc sit dicẽdũ. Alr̃ posset dici concedẽdo ꝙ motus mouet̃ per accidẽs ſ3 nõ mediãte alio motu: ſ3 mouet̃ p se ita ꝙ b. motus ẽ per se cã ut ɔ̃tinue aliud ubi ⁊ alid p accñs acquirat ⁊ p ɔ̃ñs ẽ cã ꝙ ipsemet p accñs moueat̃: et

hic nō opꝫ cōcedere motū aliū esse quo mouet̃ b. nec in motib' esse processū in īfinitū nec accidē͂s aliqđ fore infinitū Ad aliā cōclusio .ē ꝙ motus diuisibilis eēt subiectiue ī īdiuisibili ⁊ in extēsō lꝫ in aliquo ꝓposito cōcesserīs ɔclusiōꝫ ut pꝫ ex hus q̄ fo đ aīa dixi: tam̄ in ꝓposito negat̃ cōclo. dr̄ ei motū locale nō eē quocūqꝫ mō subiectiue in aīa ut in pcedētibus satis est dcm̄. Addit autē postea mgr ꝙ motus nō mouet̃ nec moueri pt qa mobile manet idē sub utroqꝫ t̄io ⁊ supple nō sic de motu appꝫ. Addit ulterius ꝙ nec ꝓ aliquo .ō. ē extēsus adeq̄te p sbm̄ aliqđ. Hec tam̄ fo habēt dubiū: ꝑ pmū q2 pur appꝫ ꝙ motus saltē p accidēs mutet ubi ut ōus dicebat̃. Sc'ōꝫ ⁊ appꝫ mirabile: nā possibl'e ē sbm̄ aliqđ quo ad oēs eius ptes moueri: ⁊ tūc motus erit extēsus adeq̄te p ipsū l' ab ipo. Cōsidera quō uelit uerificar̄ dcm̄ suū ⁊ nūqđ ī ātecedō caū aut absolute intendat uerificare. Forte ul'r uerificar̄ p hoc q2 fꝫ eū in pcedētib' in nullo .ō. ē aliqs motus iō nec ī aliquo .ō. ē aliqs motus adeq̄te extensus p aliqđ sbm̄. Sꝫ īcidit dubiū ꝫc̄. Cōsidera ꝑ suppōꝫ .pmā. s qcqđ ptrāsit ps ptrāsit totū cuius ē ps ⁊ q̄cūꝫ uelocitate mouet̃ ps mouet̃ ⁊ totū. hec eiꝫ pesſꝫ hr̄e istātiā fcāꝫ in ea. pcedēti ꝓbādo. s. ꝙ ē possibl'e ptē aliq̄p moueri lꝫ totū nō moueat̃ iō si uoluimus il'đ ter̄ liter̃ hec suppō ut ī pcedēti limitabat̃ Cōsidera ult̃ius r̄nōꝫ ad dubiū ⁊ ea q̄ ibi dicq̄ oīa uera uidēt̃ ⁊ ɔcordāt cū hīs q̄ dixisti ii. đ aīa ī hac diffic'l'. ⁊ ur̄ hic ɔpletius dr̄e ꝙ illic dixisti. ɔsiđa ul t̃ius rn̄oꝫ ad illā diffi. ꝙ tūc a ꝓportōe fita ꝓueīꝫ uelocitas īfī. hāc tetigisti ii. đ aīa ī ar. đapplicatōe

corporu₃ ⁊ illic habes aliū modū r̄ndēdi videl₃ φ
cū aer qui expellit̄ nō moueat̄ nisi ad motū lapid
de cēdencis: lapis autē descēdens finitā h₃ ꝓporti
onē supra resistētiā: tunc nō icōuenit φ cōsecutiue
ab illa ꝓportōe finita ifinita velocitas ꝓueniret:
nulla tū erit velocitas īfinita sicut nulla erit ps q̄
adeq̄te ⁊ fm quodl₃ sui moueatur īfinite velociter
q̄uis ḡ ab illa ꝓportōe fita motus lapidis ⁊ veloci
ius finita solu₃ ꝓueniat quia ille motus ꝑ ⁊ pnci
paliter ꝓuenit ex illa ꝓportōe: tam̄ ex ōnti non ī
cōuenit aerē infinita velocite moueri. Quāuis ergo
hec r̄nsio colorē hēat in caū de applicatōe corporū
adiuicē: nō tam̄ h₃ locū in casu de eleuatōe: tūc ei₃
aer qui ingredit̄ ad cētru₃ illoꝝ corpoꝝ nō moue
bit̄ violēter p ipulsionē fca₃ ab alio: ꝫ a seipso mo
uebit̄ naturalr̄ ne det̄ vacuū ⁊ tam̄ īfinita velocita
te imediate post hoc mouebr̄ ⁊ agens erit finitū cū
resistētia fita ⁊ p ōns a ꝓportōne fita ꝓueiet mo
tus ꝑ ītētus pncipl̄r ab illa ꝓueniēs velocitatis ifite
illa igr̄ r̄nō hic nō hr̄et locū. Vide igr̄ r̄nsiō₃ M.
qui dic φ illa īfinita velocitas ꝓueniret ab agēte
f nito cū latitudīe tam̄ ꝓportionū infinita eo φ ī
finite mdicā resistētiā hēbit aliquādo ille aer. Cō
sidera tu autē qualr̄ verū est φ īfinite modicā resis
tētiā h̄t. Postea vero declarat quō ille aer habe
bit resistētiā extrīsecā ex pte illoꝝ duorū corporū
et ītrinsecā ex pte ptiū aeris sibi iuicē resistentiu₃
ꝓpt̄ diuisiō₃ eaꝝ ⁊ pp pcedētē r̄sister̄ seqnti. Ex
hoc vr̄ ɔdr̄e precedēti dcō: nā vr̄ φ nō ifite modi
ca erit r̄sistētia itrīseca ymo nō mīor tāta gr̄a exem
pli ut 1. ⁊ imediate post hoc ifite modiba ps ⁊ infi

nite modice potētie ꝑ aliq̄ aeris mouebr̄: q̄re poti us dicēdū eēt ꝙ ifīite modica erit aliquādo ꝓportō q̄ ꝙ infīte mag̃ erit. Et si uelis dr̄e ꝙ ifīte modi ca erit resistētia itrīseca quia imediate post hoc infi nitus modicus aer precedēs r̄sistet seq̄nti ita ꝙ ime diate post hoc ifīite modice potentie aer mouebr̄ ad centrum eo ꝙ ifinite modicus ꝫc ut ꝓus dcm̄ ē. Jō ex hoc nō cōcluderet̄ ꝙ imediate post hoc infinite mag̃ erit ꝓportō aeris moti ad r̄sistētiā suā. Cōsiō ra igr̄ bene ac diligēter solutoꝝ huius difficultatis Dici pōt ꝙ aer ille acq̄rit certū g̃dū potētie a na tura ꝙ cōi ad uitādū uacuū: ꝛ ōn̄r cū ifīita moica a liq̄n erit resistētia ifinita ꝓportio ꝫc. Cōsidera illa exēpla q̄ adducit cōueientia ad ꝓportōes ꝛ ui dent̄ satis uera q̄ dicit: ut illud exēplū de ifīitis mo bilibus positis in ꝑ pūcto a. spacii ꝫc. Itē aliud ex emplū de diuidēte a. corpus ꝑꝫ supficies eius ita ut diuidēscū supficie icipiat didere: ꝛ sic ɔtiue didat sic uerbi gr̄a eēt securus: in quo casū ɔcedit ꝙ tā b q̄ c. mouebr̄ ifinita uelocitate: qȯ pōt sic declarari sit nūc didēs imediate applicatū supficiei a. corpis ꝛ sit illa supficies digitat' q̄titas ipius didētis ꝛ signēt̄ duo pūcta ī a. ɔtacta ab illa supficie didētis distātia solū ꝑse i digitalē q̄tuatē ꝛ icipiat nūc di uidēr ꝛ seq̄t̄ ꝙ illa duo pū. imediate post hoc dis tabūt ad mius p digitalē q̄titatē. s. p tātā q̄ta est supficies didētis g̃ imediate post hoc ptrāsibūt ad mius sei digitale spatiū. et sic argr̄ de hoc. ō. ita de quolꝫ alio ē arguendū: sic ꝙ pꝫ de ligno diu cū se curi nōbilē hn̄te ifīcie occurrēte ligno. ꝭ unū ē qȯ postea dic ꝛ ur̄ dubiū q̄n. s. ɔcedit ꝙ aliq̄ uelocitas

39

ifita erit adeq̄te ī horra nō tam̄ erit p q̄lʒ pte īl
lius hoř. illa naʒ duo maifeste r̄pugn̄ uideť: nā i q̄
lʒ pte hoř uerificabr̄ hoc mō pdcō aliq̄ duo pūcta
subito ptrāsiř l'eē ptrāsitura certā distātiaʒ ut pus
dicebať nisi forte recurrere uelit ad opiōʒ suā q̄ il
le motus l'ista uelocitas q̄ adeq̄te mēsabr̄ hora nō
erit ī aliq̄ pte hoř q2 motus nō erit nisi ī mēsura si
bi adeq̄ta. Itē dic q̄ dabr̄ pm̄.ō.ī quo b.c.distabūt
iter se.s.illō in quo ꝓ erit ꝯplete diuisiʒ.hoc uř du
biū de uirtute s̄mōis: nā quādo erit seisceā disio ali
q̄ ptes b.⁊ c.iuicē distabūt: q̄r aliqō mediū īťpo
netur īť illas ptes ⁊ p ꝯūs inter b ⁊ c. ⁊ p ꝯūs b
et c erūt mediata: q̄re tūc in medio.ō. distabūt et
nō solū in fine diuisionis. Huic pōt dupl'r r̄nde
ri. Prio absolute defendēdo M. cōcedemus q̄ iter
c ⁊ b. erit ī dato.ō. aliq̄ distātia: ꝫ ex hoc nō seqť
q̄ distabūt: bñ āt ꝯcludi pōt q̄ b ⁊ c.l' tūc simpl'r
distabūt l' ſʒ qd: ⁊ hoc cōcedeť ꝓ ſa pte' Ɛex quo
nō ulťius seqť q̄ absolute distabūt. Alr̄ dici pōt
q̄ ymo tūc distabūt absolute ⁊ negareť q̄ b c. sint
īmediata ⁊ tam̄ se tāgūt ymo sūt īmediata q2 ha
bēt aliqō mediū īť se situatū.ꝯcedr̄ tam̄ q̄ erūt ſʒ
qd īmediata puta ſʒ ptes se tāgētes. Mgr̄ āt ītel
ligit q̄ erit dař pm̄.ō. ī quo cōplete distabūt ⁊ il
lud credit eē finē diōnis aut itell'it ut puto. Nota
tam̄ circa pus' dcm̄ q̄ lʒ ꝯcedat q̄ uelocitas ifinita
erit adeq̄te ī hora nō tam̄ sic itell'it q̄ ī aliquo.ō. e
rit illa uelocitas īfita ymo ī nullo.ō. erit ⁊ ſʒ cōeʒ
opioʒ de motu eo q̄ ī nullo.ō. elōgabūť ptes īme
diate ab īuicē ꝫ īmediate post qōcūqʒ.ō. erit infi
nita uelocitas aliq̄ʒ ptius q̄ ꝓ illo.ō. erūt īmedi

ate: ⁊ forte hoc itellexit M. quādo dixit ꝙ non p
ꝙl3 ptē hoꝝ erit uelocitas ifita. Cōsidera postea
alia q̄ sequūt ⁊ q̄ dic ꝺ mutato ībito i uacuo: q̄ oīa
uera sūt ⁊ pulchra Cōsidera postea circa illo du
biū de sperico tāgēte planū. ꝓ cōsidera argumēta q̄
subtilia sūt: ⁊ uide mod̄ deducēdi illā ↄclōn3 ꝙ ii
spericū tāgerꝫ planū sꝰficialr̄ tūc uel a cētro circuli
ad circūferētiā linee ducte eēnt ieq̄les ul' t̄angulus
rcilineus hr̄et duos angulos reōs describēdo figu
rā sicut hic in margine. Si enim spericū tangeret
planuꝫ ſm totam superficiem comprehensam inter
illas duas lineas extremas tunc linea media foret
minor aliis duabus extremis: ⁊ sic habebit̄ prima
ps cōclusiōis. Vel si sit equalis cuꝫ illa cadēs sup
planū dyametralr̄ causet anguluꝫ rectum: tunc con
stituto triangulo ex linea media cum altera extre
marꝫ ⁊ alia tercia linea in superficie plani ille tri
angulus habebit duos angulos: quorum uterq3 est
rectus uidelicet illum qui causatur a linea media:
et alterum qui causatur ab altera linea extrema.
Cum enim ille linee sint equales eis debent in
triangulo opponi anguli equales: quia maiori ma
ior opponitur ⁊ minori minor: ⁊ equali equalis ut
pꝫ ꝑ geometrie. Cuꝫ igit̄ angulus cātus a linea me
dia sit rectus ⁊ opponatur linee extreme: sequitur
ꝙ angulus causatus a linea extrema et oppositus
linee medie sit rectus: quod fuit deducendum.

Considera postea in responsione: ubi dicit ꝙ nō
est possibile ꝙ aliquid tangatur ab alio ſm quam
libet eius partē: ibi ei uidet̄ uelle ꝙ mat̄ia ⁊ forā
extēsa sit corpus: ⁊ sequitur modū Alberti pmi qui

40

sic arguit: materia ꝛ forma extēsa est lōga lata ꝛ profunda ergo est corpus. Ego aūt al's dixi oppositū ꝛ ꝙ illa ꝯña non ualet: ſ bene ualet sic arguendo: materia ꝛ forma est p se longa lata ꝛ ꝓfunda ḡ ē corpus: ſ añs est falsū ymo maťia ꝛ forā solū per accñs est longa lata ꝛ ꝓfunda. Ibi ῑ dicit ꝙ forā .s. extēsa tangit materiā ꝛ eō ſm quālibet eius ptē: hoc autē nō appꝫ ꝓprie dem̄ quia se tangētia debēt hr̄e aliquo mō distinctōem situū: hoc autē non apparet in hiis oportet ipsū dicere ꝙ hoc nō oportet. Ideo cōsidera bene si dem̄ eius ē ꝓbabile Dicit ῑ ibi M. ꝙ lꝫ ꝯtactus corporeus ſꝫ quālꝫ partē ꝗ nō sit possibil' ē tam̄ possibil' cōtactus supficial' aut pūctalis. De lineali uero nullā ibi fcit mētionē ꝛ tam̄ talis ē possibil': ut .s. ꝙ duo corpa aut due supficies soluꝫ se tāgant ſm lineas. Patet prima de duabus supficiebus: ut si duo trianguli superficiales equales sibi iuxtaponātur ut latus unius īmediatus lateri alterius. Similiť pro ſo de duobus corporibus: ut si duo corpora triangulata sic inuicem applicentur ꝙ solum se tangant ſm lineas terminātes eoruꝫ supficies: ꝛ que sunt latera triāgularis illorum corpoꝝ. Possꝫ dicere ꝙ licet nō fecerit mentionem ꝺ contactu lineali: tamen dedit intelligere per contactum superficialem pūctalem

Considera ulterius quando magr̄ in responsiōe argumentoꝝ dicit hanc ꝯñam non ualere: inter a. spericū ꝛ b. planū cadit aliqua distantia ḡ a. distat a b.: hoc enim concordat cum una responsione data hic superius defendendo mgr̄m in casu de diuidente secundum superficiem. Sꝫ tunc uidendū erit

quar̄ ɔ̄ña nō ualet: ⁊ quid reqrit̄ ad hoc q̄ aliqua distent. Credo q̄ ipse dicet q̄ reqrit̄ q̄ iter ea ſm se ⁊ quodlꝫ sui iterponat̄ aliqđ mediū sine aliqua distātia. Sꝫ ut puto hoc ē uoluntarie dictū: si qs ei tenere uelit ſꝫ r̄nsionē positā loco dicto credo q̄ nō essꝫ minus ymo magis rōalis ⁊ facilr̄ se defenderet ab argumētis in oppositū. Nō igr̄ ſꝫ illā r̄nsionē in cōueiret q̄ a. spericū tāgit b. ⁊ tam̄ distat a b. ⁊ a et b. sūt mediata p aliquā distātiaꝫ p quā distāt Te ne tamē quā uis. Cōsidera ulterius qn̄ dicit q̄ illa ɔ̄ña nō ualet: a. ⁊ b. sūt imediata ḡ se tāgūt: ut si a. ⁊ b. ponerēt̄ in uacuo nō tam̄ se tāgentia: yma ginat̄ enīꝫ M. iter a. ⁊ b. nihil iterpoi: ꝫ nō capit intellcūs dari uacuū i quo nihil sit ⁊ iponāt̄ a. ⁊ b nō se tāgētia: si ei nō se tāgūt oꝫ ibi imagīari quā dā dimēsiōeꝫ aut linealē aut supficialē aut corpore am positā iter illa. Itē in quocūqꝫ uacuo itellecto cōtigit ymagīari tā a. q̄ b. ibi moueri successiue aut subito mutari: ꝫ hoc ymaginari nō possumus nisi y magiata distātia ptrāsita ab illo mobli: qa necīuꝫ ē ymaginari distātiā ymagiato uacuo: ⁊ p ɔ̄ñs int̄ a ⁊ b. nō se tāgētia iterponet̄ aliq̄ distancia si non nat̄alis saltē in aliq̄ ⁊ p ɔ̄ñs non erūt immediata Mihi appꝫ saluo meliori iudicō argumētū pbar̄ ue rū: ꝫ ɔsidera qd dr̄et̄ defēdēdo ipsū. Cōsidera ult̄ius cū dic q̄ si a. spicū corrūpet̄ aliis manētibꝫ tunc aer circūstās nō eēt pforatus ꝫ in finitū subtil̄ uersus pūctū cōtactus. Quidā ex hoc cōcludere co nātur q̄ ſm euꝫ infinite raritatis possit eē aliquis aer. Sed mihi apparet q̄ hoc cōcludi nō possit ex uerbis eius: ꝫ cū loq̄tur cōditionalr̄. ꝓ lꝫ pcederꝫ

hoc ad ymagiatōe͂ nō essꝫ peccatū maxīe cū argumēta nō petāt hāc difficultatē. ¶ Tercio q2 nō seq̄t aer uersus pūctū cōtactus in infinitū subtiliādo ꝓcedit: ergo īfinite raritatis: ymo stat ꝙ per totum sit equalr̄ rarus: ⁊ tamē sic subtiliando ꝓcedat. ⁊ uerba sua sequētia declarat: hoc tamē quādo dicit teriatur enīꝫ ad nō gradū ꝓfunditatis uersus pūctuꝫ illuꝫ. ¶ Uult igr̄ ꝙ subtilitas non sit nisi parua ꝓfunditas sicut etiā cōiter loqmur: cuꝫ igit̄ infinite parue ꝓfunditatis sit uel esset aliq̄ pars illius aeris uersus punctū illuꝫ: ideo infinite subtilis esset aliqua hm̄ōi pars. ¶ Considera ulterius solutionē alterius argumēti de mō sperici qui cōueniēs ē: ¶ Et dn̄r aduerte duo pulchra ⁊ subtilia exēpla que ibi ponit: ⁊ ea que ibi dicit ualde subtilia ⁊ uera sunt In eo aūt quod dicit de lumīe ⁊ umbra credo lr̄aꝫ cōir reperiri corruptā ⁊ sic repi in trib; libris. ¶ Ex iudicio meo hec ē sentētia. ¶ Prīo dicit loquendo de uirtute sermōis ꝯ ꝓspectiuos ꝙ opacū finitū oppositū lūioso finito non facit umbrā infinitā lꝫ sit eo maius q̄a umbra nō ē nisi lumē reissuꝫ: mō nō fcit lumē ressūꝫ in infinitū ꝯ dato ꝙ umbra foret ꝑ priuatio lūis aut īpedimētū radioꝝ incidētiū: tamen talis priuatio aut impedimētū nō essꝫ infinitum eo ꝙ luminosum non potest multiplicare lumen in infinituꝫ. Nihil autem dicitur alteruꝫ priuare uel impedire ab effectu quē illud alterū ꝓducere nō pōt hoc non dicit ipse. ¶ Postea uero uidetur dicer ꝙ si luminosum prius egisset per spatiū infinitum et opponeretur sibi opacuꝫ quod sufficeret causar̄ umbram idest impedire radios incidentes per infini

tuȝ ſpaciuȝ radios incidẽtes impediret: Si eiȝ ſufficeret impedire ad a. punctum a fortiori ad qualȝ ultra a. ⁊ ſic per ſpatiũ infinitũ. Et ad hunc itellectuȝ uerificaret ipſũ cãre umbrã infinitã. Ad aliũ caſuȝ eſt eius reſponſio cõueniens.

Sȝ forte ꝯ illud quod in rñſiõe illa preſupponitur. Cõſidera bene totã rñſionẽ quã mgr ponit ad illuȝ caſũ ꝙ ſtãte opaco iuxtapoſito lũioſo augeat illud lũioſũ in pma pte ꝓportionabili ad duplum In ſa ad qdruplũ ⁊ ſic in ĩfinitũ. Pria rño ẽ ſatis uera: Sȝ poſtea dic Nec põt eẽ ꝙ quelȝ ps agat ad tantã diſtãtiaȝ niſi quelȝ ps ſit potẽtie infinite et habeat in ſe luceȝ infinitam. Hoc dupliciter non uidetur uerũ: Primo quia poſſet eſſe ꝙ quelibȝ ps ſaltem finita eſſet potentie ſolum finite et tam ẽ ſufficeret multiplicare ad tantam diſtantiam uidelicet uſque ad iuxta extremitatem opaci: ponendo ſcilicet ꝙ ſicut ſcõm pedale illius luminoſi eſt gratia exempli in duplo remotius ab opaco ꝙ primum: ita ſit primo in duplo maioris potẽtie ad agendum: Et ſicut tertium eſt in triplo remotius: ita ſit in triplo maioris potentie: et ſic in infinituȝ Et ptȝ ꝙ qõlibet tale pedale ſufficiat agere lumẽ uſqȝ ad iuxta extremitatẽ opaci: ⁊ tam̃ nullũ illoꝝ ẽ potẽtie ĩfiete ymo ſolũ fite. Ego hic dicerẽ dupl'r Uꝫ no mõ argumẽtũ ꝓbar ueritatẽ ſꝫ ꝓ mgro drẽt ipſũ defẽdẽdo lr̃am fuiſſe diminutaȝ: ſꝫ dȝ dre niſi qlȝ ps ĩfinita ſit ĩfnite potẽtie ⁊ hoc uerũ eẽt ĩ caũ pdcõ. lȝ eiȝ qõlȝ pedale alũioſi ſit potẽtie fite tñ qlȝ ps ex rñſtẽtibꝫ pedalibꝫ ꝯpoita ẽ ĩfite potẽtie. alr̃ abſolute tener̃ poſſumus lr̃aȝ ut ſtat

42

Et ꝯñter dicemus in casu predicto ꝙ q̇̄libꝫ peda le est infinite potẽtie: Unde licet quodlꝫ ꝑ se quo ad potẽtiã eẽnalem sit finite potẽtie: tam̃ q̇̄libet iũctũ cũ aliis aggregãdo sil' potẽtiã eẽnaleꝫ ⁊ iuua mẽtuꝫ q̇̄ recipit ab aliis ẽ ĩfinite potẽtie: ⁊ iõ ar gum̃tũ non ꝓcedit. Secũo non uidet̃ illud dcm̃ uerũ: quia bene possꝫ eẽ ꝙ quodlꝫ pedale a. in casu nostro multiplicaret lumẽ usqꝫ ad opacũ licꝫ nullũ illoꝝ haberet luceꝫ infinitã: Et puto ꝙ intelligat infinitã in multitudine ubi. s. scḋꝫ pedale in duplo plus haberꝫ q̄̃ primũ: ⁊ terciũ in triplo plus ⁊ sic in infinitum. Nec pȯt hic r̃nderi sicut ad precedẽs quia licet illo mȯ cȯcederet̃ quodlꝫ pedale eẽ potẽ tie infinite eẽnaliter ⁊ accidẽtaliter sil': nȯ tam̃ di cẽdũ est aliquod illoꝝ pedaliũ habere in se lucem infinitã: eo ꝙ neqꝫ eẽntaliter neqꝫ accñtalr̃ unũ il loꝝ hꝫ in se lum̃ alt̃ius pedal' aliogn idẽ accñs eẽt in pl'ibꝫ subiectis abĩuicẽ distĩctis. Si uero itellex issꝫ lucẽ infinitã itẽsiue q̇̄ nȯ puto adhuc uideret̃ magis flꝫ. nã adhuc ur̃ possibl'e qualꝫ ꝑtẽ illius eẽ infinite potẽtie: q̄a ĩfinitã multitudieꝫ lũis cȯtine ret: ⁊ q̄a ad ĩfinitũ spatiũ sufficiet lum̃ multiplica re lꝫ nȯ hẽat lucẽ ĩfinite intẽsũ. possit ei lũiosũ au geri in potẽtia lꝫ ĩ g̃du lũis nȯ augeat̃ ut satis pꝫ in mat̃ia de lũiosis. Mihi appꝫ argum̃ta ꝓbare ue ritatẽ Et ꝓ ꝓ m. dico ꝙ ñ itell'it lucẽ ĩfita itẽsiue ꝫ ĩ ml'titudie. Secḋo ꝙ lr̃a dr̃e dꝫ nisi qlꝫ ꝑs ĩfini ta ponat̃ eẽ infinite potentie ⁊ habere in se lucem infinitam. Aliqui tamen sunt libri qui non ha bent illam secundam partem: et habeat in se lu cem infinitã. Cr̃sidera bene. Cȯsidera ult̃ius cũ

magister dicit ꝙ admisso illo casu ꝛc. illud opacũ
nullã causaret umbrã quia umbra non est nisi lum̃
reflexũ et remissũ: ibi aũt nullũ esset lumẽ reis
sum sed infinite intensũ uel ab infinitis partib⁹ in
finite potẽtie multiplicatũ. Forte melius ẽẽt di
cere ꝙ umbra est priuatio radiorũ incidentiũ in a
liquo medio cum presentia radiorum reflexorũ in
illo Nam ex modo loquendi mgr̃i ubi sol aliquod
mediũ illũiaret in illo iterposito opaco ibi umbra
causaretur: Ubi enĩ sol aliquã partẽ terre illũiet
sine interpositõe opaci adhuc in illo medio preter
radios incidentes multiplicabũtur reflexi a ꝑtib⁹
aeris circũstantibus: Ubi enĩ est incidens radius
pro maiori parte est reflexus sed non eõ: ⁊ ꝑ ɔñs
ibi causaret umbra a nullo opaco iterposito: qđ ur̃
irrõnabile. Credo oportebit supplere dictũ magr̃i
ipsum defendendo: umbra non est nisi lumen r̃flex
um ⁊ remissũ sine presentia radiorũ incidentium
Aut dicemus ꝙ illud dictũ nõ fuit positũ a mgr̃o
per modũ diffinitõis: sed quia ita absolute ẽ uerũ
ꝙ umbra realiter est tale lumen Uerũ tamen iste
terminus umbra aliquid ultra cõnotat qđ requirit̃
poni in eius diffinitõne si placet diffinire umbram
ut prius dixi ꝙ est priuatio radiorũ incidentium
ꝛc. eo modo quo solet de sõno diffiniri mihi appz
ualde rõnabile. Cum autẽ dicit ulterius ꝙ illõ
lumen foret infinite intensum certe ut prius dixi
non oportz etiã licet lũiosũ esset infinite potentie.
alia tamen uerba disiunctiue posita supplent hunc
defectum cum dicit uel ab infinitis partibus infini
te potentie multiplicatum: quasi mgr̃ perpenderet

43

primā partē non fore necessariā. Uide tamē uerba sequētia in solutione unius argumēti que absolute illud affirmāt. ¶ Contra igitur arguitur &c.

¶ Cōsidera in hoc argumēto cū dicit q̄ lūiosū non multiplicaret in casu illo radiū aliquē ꝑpēdicularī ter icidētē ad opacū alr ei parallelle ↄcurrerēt īuicem quo mō sequit̄ q̄ alr parallelle &c. ¶ Credo salno meliori ītellectu hec mō ītelligendū ē: qa linea ꝑpēdiculariter cadēs supra punctū extremū lūiosi et linea ꝑpēdiculariter cadēs supra opacū cū sint posita in eodē medio rcō lūiosū ⁊ opacū cū sūt sibi inuicē parallelle: cū igr̄ ab eodē pūcto lūiosi a quo dicis duci lineā ꝑpēdicularē ad opacū ducat̄ ⁊ linea ꝑpēdicularis ad ultimū pūctū lūiosi situati. s. in tali medio sequit̄ q̄ ille due linee ꝑpēdiclares erunt parallelle et ille due linee cōcurrūt in eode puncto lūiosi g̃ &c. ¶ Cōsidera ri meliori mō uerificari ptin quibusdā tamē libris illa lr̄a nō repitur alr̄ pallelle cōcurrerēt. ¶ Cōsidera ulterius in solutōe argumēti in q̄ absolute cōcedit q̄ si lūiosū sit infinite potētie in medio lūis susceptio circa totū lumen abeo ꝑductū est infinite intensū. ¶ Hoc tamen nō arronabile ut prius dixi. Itē quia dato tali luminoso colūpnaris figure ad puncta sibi īmediata non producit intensius lumen quod habeat in seipso sed lumen in eo est finite intensū ut ponit̄ ⁊ ipsemet cōcedit in ↄnsione quādo cōcedit ipsū agere ultra gradū ꝓpriū: ergo ad puncta īmediata solū finite itensū lumen ꝑducit: s3 ad pūcta remota remissius ꝑducit q̄ ad īmediata: g̃ ad nullū punctū producit lumen infinitū intensiue. Item non uidet̄ ue

fundamentū suū q lumen illud esse infinite inten
sū ꝑuenit ex reflexione: quia illo dato cōtingeret
etiā lumiosū finitū ⁊ finite potētie ager lumē intē
sius q̄ habeat in seipso taꝫ ad pūcta remota q̄ ad
imediata: oñs nō apparet bene rationabile ⁊ patet
oña postq̄ illud lūiosū gr̄a exēpli nō habet in se
nisi lumen intensū ut.iiii. ⁊ in ꝑncipio sit pedale
ubi crescat in infinitū sicut ponitur aliquādo ꝑdu
cet ad idem punctum lumen in duplo intensius q̄
nunc ſm eum et aliquando in quadruplo intensius
et per oñs aliquādo intensius q̄ habeat in seipso.
¶ Item licet cōcederetur ei q lux finite ītensa ꝑ
ducere posset qualitatem alterius spēi uidelicet lu
men sub ītentiori gradu finito q̄ ipsa sit: ⁊ p oñs
ageret ultra gradum propriū: non tamen uerisile
apparet lucem finite intensam posse producere lu
men infinite intensum. ¶ Item sicut duo lumiosa
abiuicē distincta agentia in idem punctum non pro
ducunt unū lumen ex illis duobus cōpositum ſm
ueriorē opinionē ſ aggregatū quoddam maioris
multitudis lumīs: ita in ꝑposito lꝫ oēs ptes illius
lūiosi infinite ꝑducerent quoddā aggregatum ex
lumine infinite multitudinis cum ex illis non fiat
unum non ex hoc produceretur lumen infinite itē
sum. ¶ Considera super his licet hucusqꝫ mihi
apparet uerisimilius oppositum eius quod magr̄ te
net: lꝫ ad hoc ultimū ē facile rnderī dicēdo q non
est simile de duobꝫ lūiosis separatis ⁊ de ptibus il
lius lūiosi quia ex illis ptibus fit uere unū: ⁊ ex
lucibus oīum illaꝝ fit una lux: et ex lūibus oīuꝫ il
larū fit unū lumen: et sic oñr ex effectibꝫ ꝑductis

ex om̄ibus illis fit unus effectus : et sic ex lumīb9
om̄ibus ꝓductis ab allis in eodē puncto fit unū. lu
men: non sic autē est de duob9 lūiosis sepatis. Si
uelis ptē oppositam tenere uide q̄liter differāt mł
titudo lūis ⁊ eius intēsio: quia si nō differrent for
te magr̄ uerū diceret ꝙ sicut ab illo lūioso infinito
ad idem punctum produceretur lumen īfinite mul
titudinis sic produceretur lumen infinite itensiōis

Aduerte ulterius illos tres modos aliquid agē
di ultra gradum ꝓprium: qui uidentur satis ueri
et subtiles. Cetera sunt satis nota.

Et sic finez impono huic laudabili operi Ad laudē
Omnipotentis dei Beatissime eius matris virgīs
Marie Apostolorūz oīum: Martirum ⁊ Confesso
rum: Angelorum et oīuz militie celestis Propheta
rum ⁊ patriarcharuz: beatorūqz Sebastiani boni
forti rochi: Bernardini sini: Augustini Thome d
aqno Petri martiris ⁊ Nicholai de tolētino: Be
ate Chaterine Lucie ⁊ Appollonie: ⁊ oīum sancto
rum dei Et hoc tēpore iualescentis pestilentie in ci
uitate Papie: a qua defensus suz cum tota familia
mea: Et ob hanc defensionē infinitas habeo grās
oīpotēti deo ⁊ oībus sanctis eius Amen. secunda
decembris. M cccel.

Mgr̄ Bonus Gallus īpressit ī oppido Collēsi mā
cipio Florentino Anno dn̄i M cccclxxviii.

